TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 10 (1517) 1979 KOVAS - MARCH 8 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 30 ct.

Proveržiai viešumon

Lietuvos laisvės byla su visais savo aspektais palengva pasiekia vis platesnę viešumą. Kai palygini būklę prieš 30 metų, matai gana žymų skirtumą. Anuomet su Lietuvos reikalu sunku buvo prasiveržti — mažai kas juo domėjosi ir nenorėjo girdėti mažos tautos žmonių balso. Šiandieną padėtis yra kitokia — Lietuvos bylos šaukliai randa vis platesnius kelius pasaulio viešumon. Visų pirma minėtini JAV lietuviai. Nors jų veikloje daug peštynių ir ginčų, tačiau Lietuvos laisvės reikalai nėra apleisti. Įvairūs jų veiksniai bei organizacijos randa kelius net augščiausiuose politiniuose sluogsniuose. Jiems pasidarė prieinami ir Baltieji Rūmai, ir kongresas, ir "Amerikos Balsas", ir gubernatoriai, skelbią Lietuvių Dienas, ir įtakingieji senatoriai, ir valstybės departamentas ... Sunkiau yra pasiekiami komunikacijos šaltiniai, bet ir čia nemažai padaryta. Pvz. su filmu apie Simą Kudirką buvo pasiektos plačios gyventojų masės. Leidinių srityje taip pat matyti gerų pastangų. Pvz. kasmet pasirodo leidinys "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania", kuris pasiekia įtakingus politinius bei visuomeninius sluogsnius. Pasirodo ir akademikų darbai apie Lietuvą bei kitas Baltijos valstybes anglų kalba, kaip pvz. prof. V. Vardžio, prof. Br. Kaslo, prof. J. Misiūno ir kitų. Tai vis ženklai, kurie rodo vertingus proveržius į viešumą.

MATYTI pažanga ir religinės srities veikloje — čia taipgi pasiekta vertingų proveržių Lietuvos laisvės reikalu. Iki šiol spaudoje buvo keliama mintis organizuoti maldos dieną už Lietuvą visoje Šiaurės Amerikoje, kreipiantis į atitinkamų kraštų vyskupus, bet mažai terado pritarimo pačiuose lietuviuose. Kaip ir paprastai, tradiciniai centrai pažiūrėjo skeptiškai ir pasitenkino savu kiemu. Pirmieji išdrįso Kanados lietuviai. Jų sudarytas KLK Centras prieš keletą metų kreipėsi į Kanados vyskupus, kviesdamas juos bei tikinčiuosius jungtis į Tikinčiosios Lietuvos Dieną pirmąjį kovo sekmadienį. Pirmoji reakcija nebuvo labai drąsinanti, nes atsiliepė tik keli vyskupai. Šių metų kreipimasis jau buvo sėkmingesnis — vyskupai tų sričių, kur yra lietuvių, atsiliepė labai palankiai ir pakvietė visas parapijas jungtis į Tikinčiosios Lietuvos Dieną. Tai proveržis, vertingas ne tik religine, bet ir visuomenine prasme. Panašų proveržį iškovojo Lietuvos vyčių organizacija JAV-se. Jie taip pat kreipėsi į vyskupų konferenciją ir išgavo maldos dieną už Lietuvą Vasario 16 proga. Panašios iniciatyvos turėtų imtis ir kitų kraštų katalikų organizacijos bei jų centrai. Čia nemažai galėtų turėti įtakos naujai sudaryta Pasaulio Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės valdyba kaip ryšininkė tarp įvairių laisvojo pasaulio kraštų lietuvių kunigų.

VASARIO 16 proga tų proveržių įvairiomis formomis buvo beveik visuose laisvojo pasaulio kraštuose, kur gyvena bent saujelė lietuvių. Vienas tokių didesniųjų minėtinas yra baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose. Šiemet jis beveik sutapo su Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės šventėmis — įvyko vasario 21 d. Jame dalyvavo 220 asmenų, kurių didžiąją dalį sudarė parlamento nariai, diplomatai, valdžios atstovai, visuomenės veikėjai. Tai jau septintas tokio pobūdžio vakaras, per kurį įtakingieji Kanados sluogsniai supažindinami su Baltijos valstybių padėtimi ir jų siekimais. Nuo tokios iniciatyvos neatsilieka ir paskiros lietuvių apylinkės. Jos, minėdamos Vasario 16, stengiasi taip pat išeiti į viešumą įvairiais būdais. Vieniems pavyksta pasitelkti vietos vyskupus, politikus, visuomenės veikėjus, kitiems pasiseka prasiveržti į spaudą, gauti burmistrų raštus, skelbiančius Lietuvių Dienas, o tretiems atsiveria keliai ir į televiziją. Būdinga yra tai, kad tokie proveržiai viešumon lengviau pavyksta mažesnėse gyvenvietėse. Tokiame Toronte ar Montrealyje yra daug sunkiau. Galimas dalykas, kad mažesnieji labiau stengiasi ir užtat daugiau padaro. Didesnieji perdaug pasitiki savo jėgomis ir neparodo pakankamai sumanios iniciatyvos. O jos reikėtų daugiau, nes be plačiosios viešumos Lietuvos laisvės byla gali palengva užgesti ir likti uždaryta vien savuose kiemuose.

KANADOS ĮVYKIAI

Rinkimams besirengiant

CTV televizijos bendrovė buvo užsakiusi platų viešosios nuomonės tyrimą artėjančių federacinio parlamento rinkimų klausimu. Jį šį kartą atliko ne Gallupo, o Kanados viešosios nuomonės institutas. Paskutiniame Gallupo instituto tyrime su 40% pirmavo konservatoriai, o už liberalus buvo pasisakę 39% apklaustųjų. CTV televizijos tyrime pirmon vieton iškopė liberalai su 42%, antroje vietoje palikdami konservatorius su 37%. NDP socialistų pozicija liko nepasikeitusi — juos remia 17%. Liberalų tvirtovė tebėra Kvebekas, kur juos remia 63% apklaustų asmenų, konservatorius — vos 19%. Atlanto provincijose už liberalus pasisakė 46%, už konservatorius — 31%. Visose kitose Kanados dalyse liberalai yra antroje vietoje, pirmavimą užleidę konservatoriams. Ontario provincijoje konservatoriai turi 42% rėmėjų, liberalai — 38%, NDP — 20%. Didokas liberalų bei jų vado P. E. Trudeau prestižo kritimas pastebimas Toronte: už konservatorius čia pasisakė 43% apklaustųjų, už liberalus — 35%, už NDP — 22%. Dėl šios priežasties Torontui dabar didelį dėmesį skiria abi pagrindinės partijos. Čia pakartotinai lankosi abiejų partijų vadai, o premjeras P. E. Trudeau netgi sukvietė ir savo ministerių kabineto posėdį. Remiantis CTV televizijos paskelbtais duomenimis, jeigu dabar įvyktų parlamento rinkimai, n e i liberalai, nei konservatoriai negalėtų sudaryti daugumos vyriausybės. Tokiu atveju vienai tų partijų tektų jieškoti NDP socialistų bei jų vado E. Broadbento paramos parlamente.

Kanados kviečių pardavimo reikalus tvarkantis susisiekimo min. O. Langas pasirašė naują sutartį su komunistinės Kinijos atstovais Otavoje. Kinija sekančių trejų metų laikotarpyje įsi-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Septintajame baltiečių vakare Kanados parlamento rūmuose 1979. II. 21. Iš kairės: sen. G. L. Molgal, S. Holt, MP, J. Epp, MP, sen. P. Yuzyk. Jie visi yra nariai komiteto, globojančio baltiečių vakarą. Už jų — baltiečių atstovai — W. H. Pent ir E. Parups

Nuotr. J. V. Danio

PRANEŠIMAS IŠ KANADOS SOSTINĖS

Baltiečių vakaras parlamento rūmuose

Kanados baltiečių vakaras Otavoje parlamento rūmų vakariniame bloke įvyko vasario 21 d. Tai jau septintas metinis vakaras, skirtas parlamentarams susipažinti su baltiečių aspiracijomis, padėtimi Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje bei parodyti jiems keletą tautinių kultūros bruožų.

"Baltiečių vakaras" pasidarė svarbiausias Kanados baltiečių kontaktas su vyriausybę, senatoriais bei parlamento nariais. Prieš trejus metus tuometinis parlamento narys dr. S. Haidasz parlamente pravedė rezoliuciją, kuria Kanados valdžia patvirtino, kad Kanada nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Rusiją. Panašią rezoliuciją senatorius C. W. Carter pravedė senate.

Baltiečių vakaro proga susitinkama su užsienio reikalų ministerio atstovais, jo departamento pareigūnais ir užmezgama daug asmeninių kontaktų su parlamentarais. Šie kontaktai yra daug padėję įvairiems mūsų kultūriniams ir kitiems parengimams. Iš tikrųjų tokia proga turėtų būti mūsų dar daugiau išnaudojama.

PRIĖMIMAS IR PARODA

Tarp dalyvavusių 22 senatorių ir 49 parlamento narių buvo daugiakultūrių reikalų min. Norman Cafik, sen. R. Perrault, valdžios partijos vadas senate ir ministerių kabineto narys, sen. Renaude Lapointe, senato pirmininkė, James Jerome, MP, parlamento pirmininkas, buvusieji ministeriai Mitchell Sharp, S. Haidasz, Jean Marchand, J. Guay, W. G. Dinsdale, M. Lambert, sen. Forsey, parlamentinis konservatorių partijos vadas Walter Baker, Stevens Sinclair, S. Paprocki ir kiti. Iš diplomatų matėsi popiežiaus atstovas pronuncijus arkv. Angelo Palmas, jo patarėjas mons. Dante Pasqinelli, Britanijos atstovas Ford, JAV įgaliotas ministeris Robert Duemling, ambasados patarėjas John Kerr, Lietuvos, Latvijos ir Estijos konsulai — dr. J. Žmuidzinas, dr. E. Upenieks ir I. Heinsoo su žmonomis.

Priėmimų salėje buvo surengta ir tautinio meno paroda. Lietuviai dalyvavo su keliolika lietuviškų audinių-kilimų (A. Tamošaitienės, G. Montvilienės, Kr. Bendžiūtės, G. Bendžiūtės, D. Staškevičienės, A. Veselkienės), kurių spalvingumas ir įdomūs lietuviški raštai labai patiko susirinkusiems. Estai išstatė smulkios grafikos pavyzdžių, o latviai — sidabro ir aukso papuošalus.

SVEIKINIMAI IR PRAKALBOS

Vakarą oficialiai pradėjo sen. Paul Yuzyk, vienas iš parlamentarų globojančio komiteto pirmininkų. Pasidžiaugė ligšioliniu pasisekimu šių vakarų, kurių globojantį komitetą sudaro 20 senatorių ir parlamento atstovų iš visų parlamento partijų. Pažymėjo, kad vakarą ruošia Kanados Baltiečių Federacija per savo vykdomąjį komitetą Otavoje, kuriame Walter Pent yra estų atstovas, Edvin Parups — latvių ir Juozas Danys — lietuvių. Laisvė, demokratinė santvarka yra Kanados gyvenimo dalis; lygiai taip pat šios savybės yra giliai įaugusios į lietuvių, latvių ir estų tautų dvasią. Šešiasdešimt vienerių metų sukakties proga nuo nepriklausomybės atstatymo mes, parlamentarai, jo s linkime laisvės atstatymo netolimoje ateityje — kalbėjo sen. Yuzyk.

Charles Caccia, MP (Toronto — Davenport), antrasis komiteto pirmininkas, savo žodyje pabrėžė Kanados daugiatautį veidą, kai trečdalis gyventojų yra įvairių tautų kilmės, o angliškos ir prancūziškos kilmės žmonės sudaro kitus du trečdalius. Čia susirinkę vyriausybės, senato ir parlamento atstovai liudija, kad Kanada giliai respektuoja žmogaus teises bei jo pagrindines laisves ir nuolatiniu, gal kiek tyliu būdu atlieka svarbų vaidmenį tų siekimų įgyvendinimui. Mes šiandien čia susirinkome, nes turime daug bendro; suprantame vieni kitus ir sugebame vieningai dirbti — pareiškė Ch. Caccia.

Sugiedojus Kanados himną, Irena Meiklejohn buvo pakviesta vakaro programos pranešėja. Maldą prieš banketą sukalbėjo pronuncijus arkiv. A. Palmas.

Vyriausybės vardu sveikino sen. R. Perrault, atstovaujantis vyriausybei senate; taip pat perskaitė min. N. Cafik sveikinimą. Sen. Perrault savo kalbą pradėjo estiškai, latviškai ir lietuviškai. Parlamento narys Walter Baker, konservatorių vado Joe Clark pavaduotojas, sveikino visų opozicijos partijų vardu.

Pagrindinę kalbą baltiečių vardu pasakė J. R. Simanavičius, KLB pirmininkas. Paminėjo Kanados palankumą pabėgėliams po II D. karo, kai Sovietų Rusija okupavo Lietuvą, Latviją ir Estiją. Priespauda nepajėgia užgniaužti disidentinio judėjimo. Prieš ketvertą metų baltiečių vakare dalyvavo Simas Kudirka, šiandien dalyvauja latvis disidentas Gunars Rode, praleidęs 15 metų kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose.

(Nukelta į 5-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

ISPANIJOS PARLAMENTO RINKIMUS LAIMĖJO DEMOKRATINIS premjero A. Suarezo sąjūdis, parlamentan grįžęs su 167 atstovais. Antroje vietoje liko opozicinė socialistų partija su 121. Demokratinis sąjūdis atstovų skaičių padidino dviem, bet tarp abiejų pagrindinių partijų liko tas pats 46 atstovų skirtumas. Socialistai, vadovaujami F. Gonzalezo, tikėjosi didesnės pergalės, tačiau jų populiarumas krito Andalūzijoje, Katalonijoje ir baskų provincijose. Ketvirtąja partija pagal išrinktų atstovų skaičių parlamente dabar bus jungtinis Katalonijos frontas, laimėjęs 10 vietų. Ispanijos komunistų partija savo atstovų skaičių padidino dviem iki 22. Rinkimuose šį kartą dalyvavo du trečdaliai Ispanijos gyventojų, gerokai mažesnis skaičius nei pirmuosiuose parlamento rinkimuose po gen. F. Franco mirties, kurie įvyko 1977 m. vasarą. Labiausiai nukentėjo demokratinė dešniojo sparno koalicija, parlamente turėjusi 17 atstovų, o šį kartą grįžusi tik su 9. Baskų provincijose 57% balsų surinko H. Batasuno vadovaujama liaudies partija, turinti ryšius su baskų teroristų ETA organizacija, kovojančia už baskų savivaldą.

Neužbaigtas karas

Šiaurinėje Vietnamo dalyje tebevyksta karo veiksmai tarp komunistinės Kinijos ir komunistinio Vietnamo. Abi pusės kalba apie didžiulius laimėjimus, nors fronto linija tebėra pastovi — karščiausios kovos liečia vietnamiečių evakuotą geležinkelio centrą Lang Soną. Atrodo, abi pusės nori prestižinio laimėjimo šiam karui užbaigti. Kinijos vicepremjeras D. Ksiaopingas žada atitraukti savo kariuomenę iš Vietnamo, jeigu Vietnamas pasitrauks iš Kambodijos, kur partizaninį karą veda nuversto P. Poto režimo likučiai. Sovietų Sąjunga, remdama Vietnamą, tuo tarpu laikosi neutralios linijos, vengdama konkrečių įsipareigojimų, nors su Vietnamu yra pasirašiusi tarpusavio pagalbos ir draugystės sutartį.

Popiežiaus kelionė

Popiežius Jonas Paulius II norėjo apsilankyti Lenkijoje gegužės 13 d., kai bus švenčiamos Lenkijos globėjo šv. Stanislovo 900-tosios mirties metinės. Kompartija, vadovaujama E. Giereko, nesutiko duoti vizos, prisibijodama masinių demonstracijų. Katalikai šv. Stanislovą dabar laiko kovos simboliu prieš komunistinį ateizmą. Iš Vatikano pranešama, kad popiežius Jonas Paulius II Lenkijoje lankysis birželio 2-10 d. d. Tai bus pirmoji jo kelionė anapus geležinės uždangos. Jonas Paulius II žada užsukti Varšuvon, Gniezнan, Čenstakavon ir Krokuvon.

Kautynės Afrikoje

Prie Ugandos sostinės pamažu artėja Tanzanijos kariuomenės daliniai, talkinami vietinių partizanų, remiančių nuverstą Ugandos prez. M. Obotą. Ugandą valdo žiaurumu pasižymėjęs diktatorius Idi Aminas, buvęs seržantas britų kariuomenėje. Karo veiksmai prasidėjo pernai rudenį, kai I. Aminas bandė užimti šiaurinę Tanzanijos sritį. Jos prez. J. Nyereras oficialiai reikalauja I. Amino pažado, kad jis niekada daugiau nesikėsins į Tanzanijos teritoriją, ir nori atitinkamos kompensacijos. Neoficialiai jam, atrodo, labiausiai rūpi nepopuliaraus diktatoriaus I. Amino pašalinimas iš valdžios ir prez. M. Oboto grąžinimas. Sovietų Sąjunga, lig šiol rėmusi I. Aminą, jau evakuoja savo piliečius iš Ugandos. Paramos I. Aminas nesusilaukia ir iš Afrikos valstybių organizacijos. Savo šeimos narius jau yra išsiuntęs Libijon.

Valdžios krizė

Koalicinio ministerių kabineto Italijoje neįstengė sudaryti respublikininkų partijos vadas Ugo la Malfa, pakviestas prez. S. Pertinio. Faktiškai Italiją dar tebevaldo krikščionių demokratų premjeras G. Andreottis, kuriam savo paramą parlamente yra atšaukę komunistai. U. la Malfa į savo ministerių kabinetą norėjo įjungti kairiųjų grupių atstovus, kuriuos remia kompartija, bet šią taktiką atmetė krikščionys demokratai. Spėjama, jog Italijos prez. S. Pertiniui teks skelbti naujo parlamento rinkimus. Naujos vyriausybės sudarymą užblokuoja komunistų reikalavimas, kad į ministerių kabinetą būtų įsileisti jų žmonės.

Atmetė savivaldą

Britanijoje buvo pravestas referendumas dėl dalinės savivaldos Skotijai ir Valijai. Ta savivalda su specialiai išrinktais Skotijos ir Valijos parlamentais būtų apėmusi švietimą, gyventojų aprūpinimą namais, sveikatos ir socialinės pašalpos reikalus. Net trys ketvirtadaliai Valijos gyventojų pasisakė prieš savivaldą, o Skotijoje ją patvirtino tik 33%. Prieš savivaldą balsavo 30%, referendume nedalyvavo 36%. Britanijos premjerui J. Callaghanui dalinei savivaldai įvesti reikėjo 40% visų skotų balsų. Galutinį žodį dėl šio balsavimo rezultatų dabar turės tarti Britanijos parlamentas. Savivaldos propaguotoju buvo pats darbiečių premjeras J. Callaghanas. Nuolatiniai streikai J. Callaghaną gali priversti paskelbti Britanijos parlamento rinkimus. Juos greičiausiai laimėtų konservatoriai su savo vade M. Thatcher, šiuo metu 20% populiaresni už darbiečius.

Šiame numeryje:

Proveržiai viešumon
Lietuvos laisvės šaukliai randa vis platesnius kelius

Baltiečių vakaras parlamento rūmuose
Kanados estų, latvių ir lietuvių iniciatyva Otavoje

Güdžioji ir klaikioji Ryga
Užsienio žurnalistės įspūdžiai okupuoto krašto sostinėje

Lietuva Jungtinių Amerikos valstybių kongrese
Mūsų bendradarbio pranešimas apie įvykius Vašingtone

Solidarumas vietoj vienybės?
Naujas žodis, ar nauja taktika, siekiant vienybės?

Necenzūruoti faktai iš okupuotos Lietuvos
Ištraukos iš naujausio "LKB Kronikos" numerio

Lietuvių talentų dienos
Pasikalbėjimas su KLB kultūros komisijos pirmininku

Mūsų atžalynas studijuoja
Laiškas iš Kolumbijos apie studijuojančius tautiečius

Akademinis mūsų priauglis
Pradėti nuo kursų ir eiti prie lituanistikos katedros

"Baltas ievos medis"
Rašytojų draugijos premijuotas D. Sadūnaitės poezijos rinkinys

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $14, pusmetinė — $7.50. Rėmėjo prenumerata $20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $14.00 per year, $7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ NUO ANTROJO PASAULINIO KARO PABAIGOS Lietuvos vyskupai, kunigai ir tikintieji dažnai susiduria su religine diskriminacija. Panaši yra ir kitų Tarybų Sąjungos tikinčiųjų padėtis. Tikintieji neturi tų teisių, kuriomis valstybėje naudojasi ateistai. Tarybinė konstitucija deklaruoja tik kulto laisvę, bet ir ši ribota laisvė praktikoje dažnai yra varžoma. Daugelis įstatymų, tvarkančių tikinčiųjų reikalus, neatitinka Lietuvos sąlygų ir prieštarauja ne tik tarybinei konstitucijai, bet ir tarptautiniams TSRS susitarimams.

Todėl mes, katalikai, ryžomės įkurti Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetą (TTGKK), kuris sieks katalikams lygių teisių su ateistais. Savo veikla tikimės padėti tikintiesiems, o įgyvendinus teisinę ir praktinę tikinčiųjų ir ateistų lygybę, daug laimės ir Tarybų Sąjungos autoritetas krikščioniškuose Vakaruose.

Siekdami šio tikslo, mes esame pasiryžę: atkreipti tarybinės vyriausybės dėmesį į Bažnyčios ir paskirų tikinčiųjų diskriminavimo faktus. Informuoti Bažnyčios vadovybę, o reikalui esant ir visuomenę apie tikinčiųjų padėtį Lietuvoje ir kitose tarybinėse respublikose. Siekti, kad tarybiniai įstatymai ir jų praktinis taikymas, liečiantis Bažnyčios ir tikinčiųjų reikalus, neprieštarautų tarptautiniams TSRS susitarimams. Aiškinti kunigams ir tikintiesiems jų teises ir padėtį jas apginti.

Tikinčiųjų teisių gynimo katalikų komitetas veiks viešai ir nesieks jokių politinių tikslų. Nors TTG Katalikų Komitetas pirmiausia rūpinsis katalikų teisių gynimu, bet jis stengsis padėti ir kitiems tikintiesiems, kurie į jį kreipsis.

TTG Katalikų Komitetas solidarizuojasi su Tarybų Sąjungos ir viso pasaulio žmogaus teisių gynėjais ir yra pasiryžęs su visais bendradarbiauti žmogaus teisių gynimo srityje. Ypatingai artimai norima bendradarbiauti su TSRS Tikinčiųjų teisių gynimo krikščioniškuoju komitetu. Šį bendradarbiavimą mes laikysime savo kukliu indėliu ne tik žmogaus ir tikinčiųjų teisių gynime, bet ir ekumeniniame judėjime.

Jeigu betkuris TTG Katalikų Komiteto narys negalėtų eiti savo pareigų, tuojau jo vietą užima vienas iš anksto numatytų kandidatų.

TTG Katalikų Komitetas prašo suinteresuotus asmenis kreiptis rūpimais klausimais į betkurį šio Komiteto narį.

TTG Katalikų Komiteto narių adresai: kun. Jonas Kauneckas, 235610 Telšiai, Pionierių g. 51; kun. Alfonsas Svarinskas, 234422 Raseinių raj., Viduklė, Šaltinio g. 1; kun. Sigitas Tamkevičius, 234290 Vilkaviškio raj., Kybartai, Darvino g. 12; kun. Vincas Vėlavičius, 235915 Skaudvilė, Tauragės g. 17; kun. Juozas Zdebskis, 234560 Lazdijų raj., Šlavantai.
1978 m. lapkričio 13 d.

★ KATALIKŲ KOMITETAS TIKINČIŲJŲ TEISEMS GINTI, įsisteigęs okupuotoje Lietuvoje, atsiuntė popiežiui Jonui-Pauliui II šį pareiškimą: "Šventasis Tėve! Ilgą laiką, net ir tada, kai mūsų tikinčiųjų vargai garsiai šaukėsi pagalbos, kai buvome persekiojami ir kovojome, mes buvome laikomi "Tylos Bažnyčia". Labai nudžiugome išgirdę iš Jūsų Šventenybės lūpų, kad nuo dabar "Tylos Bažnyčios" nebėra, nes ji kalbės popiežiaus lūpomis.

Bažnyčioje garsiausiai yra girdimas apaštalų įpėdinių — vyskupų balsas, tačiau kovojančio ateizmo sąlygose šis balsas kartais būna visiškai prislopintas. Suvokdami savo atsakomybę prieš Dievą ir Bažnyčią, taip pat žinodami, kad objektyvi informacija apie Katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje nevisada pasiekdavo Apaštalų Sostą, mes, Lietuvos kunigai, ryžomės kalbėti ir ginti švenčiausias Bažnyčios ir tikinčiųjų teises, nes mūsų tyla ir laukimas sudaro palankiausias sąlygas griauti Bažnyčią iš vidaus ir išorės. Šiuo tikslu mes ir susibūrėme į Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetą. Išreikšdami savo sūnišką meilę ir besąlyginę ištikimybę Apaštalų Sostui, mes prašome Jus, Šventasis Tėve, palaiminti mūsų pasiryžimą ir darbą.

Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komiteto nariai: kun. J. Kauneckas, kun. A. Svarinskas, kun. S. Tamkevičius, kun. V. Vėlavičius, kun. J. Zdebskis.
1978 m. lapkričio 13 d.

★ SUSIVALDYMAS — SANTŪRUMAS MAISTO, GĖRIMO IR LYTINĖJE SRITYJE yra būtinas, kad asmuo išaugtų pilnutiniu žmogumi, pareiškė Jonas-Paulius II vienoje bendroje audiencijoje. Santūrus žmogus yra savęs valdovas, neleidžias aistroms vadovauti savo protui, valiai ir širdžiai. Būti žmogumi reiškia savo gerbti ir valdyti, kad jausmai rastų tinkamą vietą žmogaus gyvenime. Santūrumas jokiu būdu nereiškia spontaniškumo išstūmimo iš gyvenimo. Santūrus žmogus turi mokėti džiaugtis, verkti — pilnai išreikšti savo jausmus. Jis turi būti jautrus. Krikščioniškoji moralė nėra stoiška.

★ SIANDIENĄ PASIREIŠKIANČIO SMURTO ŠAKNŲ reikia ieškoti galvosenoje tų grupių, kurios skelbia, jog kova prieš kitus ir neapykanta kitaip galvojantiems yra gyvenimo idealas, o smurtas — vienintelė socialinės bei politinės pažangos priemonė. Tai pareiškė Jonas-Paulius II audiencijoje dalyvavusiems Lazio apylinkės komunistinės-socialistinės tarybos bei vadovybės nariams. Tai apylinkei priklauso ir Romos miestas. Pasak popiežiaus, smurtas gimdo smurtą ir pyktis — pyktį. Abu jie menkina žmogų ir nužemina jį kaip asmenį. Krikščionys negali pamiršti II Vatikano santarybos žodžių, nurodančių, jog negalime kreiptis į Dievą, visų Tėvą, jei atsisakome elgtis broliškai su kaikuriais žmonėmis, kurie irgi sutverti pagal Dievo paveikslą. Bendruomenėje yra būtina pagarba kitaip galvojantiems.

★ EPISKOPALAI (JAV ANGLIKONAI), nepatenkinti JAV Episkopalų Bendrijos 1976 m. nuosprendžiu, leidžiančiu moteris šventinti kunigėmis, laukia teigiamo atsakymo iš Vatikano. Jie prašė leisti jiems prisijungti prie Romos Bendrijos. Kan. Albert J. du Bois, vyriausias šios episkopalų grupės vadas, pareiškė, kad grupė tariasi su Vatikano doktrinų kongregacijos atstovais jau nuo 1977 m. Jis tikisi, kad greitu laiku Jonas-Paulius II ras laiko šį klausimą deramai išspręsti. Kan. du Bois pastebėjo, kad Paulius VI prieš savo mirtį jau buvo besirengiąs duoti atskiro vieneto teises anglikonams, prisijungiantiems prie Romos K. Bendrijos. Ši atskilėlių episkopalų grupė yra suorganizavusi savo atskirą Canterburio Šv. Augustino provyskupiją, nes jokio vyskupo neturi. Šiomis dienomis jie šaukia tarptautinį sinodą San Antonio mieste ir laukia atstovų iš 50 anglikoniškųjų parapijų iš Anglijos ir JAV. Pasak minėto kanauninko, parapijų skaičius tuojau padvigubėtų, jei būtų gautas tvirtas ir konkretus paslūlymas iš Vatikano joms prisijungti. Esą daugelis nedrįsta kol kas prie šios grupės prisidėti, kol neturi Vatikano pažadų. Jie bijo, kad neatsitiktų su jais panašiai kaip atsitiko su atskilėliais pasivadinusiais Šiaurės Amerikos Anglikonų Bendrija. Pastarieji 1978 m. pradžioje pasikvietė pensininką episkopalų vyskupą Albert Chambers, kuris konsekravo keturis tos grupės kunigus vyskupais. Pasak kan. du Bois, Vatikanas kaip tik prašęs juos tokių dalykų nedaryti, kol galutinai nebus susitarta. Pats kan. du Bois yra JAV Episkopalų Bendrijos suspenduotas nuo kunigiškų pareigų, bet save tebelaiko anglikonų kunigu. Jis sąko, kad jų grupė yra pasiruošusi priimti betkokias Vatikano sąlygas susijungimui su Romos K. Bendrija. Vienintelis jo numatomas sunkumas — kaikurie jo grupės kunigai yra vedę vyrai.

★ TEISINĖ K. BENDRIJOS BŪKLĖ LENKIJOJE šiuo metu yra sprendžiama augštuose sluogsniuose. Kard. Stefan Wyszynski net keturias valandas tuo reikalu tarėsi su komunistinės Lenkijos vadovu Edwardu Giereku. Šiuo metu K. Bendrijos teisinė būklė esanti neališki. Vyskupijos ir parapijos veikia už įstatymų ribų. Komunistinė valdžia aiškina, kad negalinti K. Bendrijos pripažinti juridiniu asmeniu, nes tai prieštarautų socialistinei santvarkai, kuri negali turėti nuo valstybės nepriklausomų institucijų. Visdėlto valdžia sutiko tuo reikalu tęsti pokalbius su K. Bendrija. Betkokia nauja sutartis būtų galutinai sudaroma tarp Vatikano ir Lenkijos vyriausybės. Tai skirtųsi nuo 1956 m. sutarties, kuri buvo sudaryta tarp Lenkijos komunistinės valdžios ir Lenkijos vyskupų. Pagal tą sutartį, Lenkijos valdžia gali atmesti naujų vyskupų, seminarijos rektorių bei klebonų paskyrimus. KUN. J. STB.

Gūdžioji ir klaikioji Ryga

Tokią antraštę "Riga, une capitale sombre et sinistre" davė "Le Devoir", vienas rimčiausių Kanados dienraščių, reportažui š. m. vasario 9 d. numery kelionių bei turizmo skyriuje. Nors jo autorės Monique Nuytemans pavardė mažai girdėta sunku jai nepripažinti įžvalgumo ir jautrumo mūsų brolių tautos nelaimėms.

Du kartus didesnė už Belgiją Latvija yra viena iš trijų Pabaltijo šalių (kitos dvi yra Lietuva ir Estija), kurios sudaro nuo paskutinio pasaulinio karo pabaigos Sovietų Sąjungos dalį.

Žiupsnelis istorijos

Išsidriekęs per 520 km jos pajūris sudaro pagrindinę krašto turistinę atrakciją. Apytikriai 300.000 ežerų tvyro jo paviršiuj. Ir nors nėra jame kalnų, kraštas pilnas šilų, kur gyvena apie 200.000 elnių.

Latvijos praeitis pilna verpetų. XIII š. ją užvaldė kryžiuočiai. Vėliau ji buvo lenkų imperijos dalim; po to švedų, kol ją užkariavo 1720 m. rusų caras Petras Didysis.

1812 m., baiminantis, kad pakilęs žygin į Rusiją Napoleonas neužvaldytų tvirtovės, visi Rygos priemiesčiai buvo sudeginti.

Rusijos revoliucija suteikė galimybę Latvijai atgauti nepriklausomybę. Jinai ja džiaugėsi iki 1940 m. Po to ją užkariavo 1941 m. vokiečiai. Nuo paskutinio pas. karo pabaigos ji vėl rusų okupuota, nors vietinių organų versija sako, jog ji įsijungusi savanoriškai.

Kaip ir visur kitur sovietinėse respublikose (jų iš viso esama penkiolikos), pagrindinė kalba yra vietinė — latvių. Po jos seka rusų. Atseit, esama dvikalbio krašto. Gatvių pavadinimai surašyti latviškai viršuj, rusiškai — apačioj.

Ryga, apie 1000 km į vakarus nuo Maskvos, yra krašto sostinė. Apskurus ir niūri, Ryga atrodo vargingai, nors tai uostamiestis.

Tradiciniai latviai visados buvo žemdirbiai. Net ir šiandien jie labiau linkę panaudot savo sovietinio krašto pajamas žemės ūkio projektams — jie su pasididžiavimu kalba apie savo kolchozus (530) ir kailių ūkius, užuot atnaujinę savo miestą ir paminklus.

"Mažasis Paryžius"?

Žodžiu, Ryga mane nuvylė. Aš buvau girdėjus kalbant, kad kažkada Rygą vadinę "mažuoju šiaurės Paryžium". Nieko nėra išlikę, kas tai primintų, lygiai kaip nebėra likę to mentaliteto.

Senoviški namai dunkso nematę dažų, neremontuoti. Jei iš tolo miesto siluetas gražus, jis nebetoks iš artėliau, nors ten yra trys įspūdingos XII š. varpinės, šaunančios į dangų.

Viena tų varpinių gobia romantišką katedrą, kuri nebetarnauja kulto reikalams — paversta muzėjum. Vakarais ten galima išklausyti vargonų koncerto, atliekamo senausiais pasauly vargonais. Auditorija nusigręžusi ne į altoriaus, bet į vargonų pusę. Tai teikia žmonėms galimybę pasigrožėti puikiais vargonais, pagamintais iš įvairiausių metalų lydinių ir įvairiausio medžio dalelių — mažiausias jų vamzdelių yra 13 mm dydžio, didžiausias — 10 metrų.

Per pertrauką klausytojai vaikštinėja po impozantišką gotišką katedros šventorių.

Bet kažkaip slegia lankyti katedrą, kuri esmėj nebėra katedra. Tai vienas būdingų Sovietų Sąjungai reiškinių, nes juk visur kitur pasaulyje pasitaiko lankyti muzėjinės vertės šventoves, bet ten sutinki taip pat žmones, kurie juda šen bei ten, kurie tiki, kurie meldžias. Visa tai teikia toms kulto vietoms jų pirmaprade paskirtį, kuriai jos buvo statytos.

Panaikint šventovę, pavertus ją muzėjum, nieko jai nepridėjus, ko anksčiau neturėjo, tasia atimti jai tą specialią atmosferą, kuri rišasi mūsų sąmonėje su dievnamiu, atimt jai, sakytumėm, sielą.

Kaip bebūtų, tapus muzėjum, Rygos katedra atidara lankymui nuo 10 v. r. Tom dienom, kai vakare būna koncertas, ji uždaryta ištisą dieną.

Liūdni vaizdai

Paprastai Rygoj pirmasis dalykas, kurį parodo turistams, yra buvęs koncentracijos lageris Salaspilyje, sostinės priemiestyje. Atseit, miesto lankymas pradedamas melancholiška gaida. Ir tos nuotaikos sunku atsikratyt, nes po to seka kapinių lankymas. Tik vėliau pamatai gamtos muzėjų, o dar vėliau, vakare, po vargonų koncerto katedroj, kuri nebėra katedra, apleki senamiestį.

Ryga tad nei fizine, nei dvasine prasme nieku nepanaši į "mažą Paryžių". Vaikštinėdama aš veltui klausiau save, kurgi jos restoranai bei kavinės. Vadovas man aiškino, kad reikia mokėt juos susirast. . . Kitaip sakant, yra kaikur languose, uždangstytuose užuolaidom, mažytis skelbimėlis latviškai, kad rūsyje yra užeiga. Kadangi miestas labai senas, tai kaikurie tų rūsių išlikę dar iš 14 š. Sakoma, kad jų esama nemažai (tų nepastebimų rūsių), galima juose išgert vyno bei pasiskonėt prakandu (hors d'oeuvres).

Mes įsmukom tarytum nelegaliai, į vieną tokį tamsų rūsį, kur gali sprandą nusisukt, išgerti vengriško vyno "Tokay". Kelios porelės šnabždėjosi pusbalsiu. Jo vidus derinosi su bendra gūdžios ir klaikios Rygos atmosfera, nors buvo liepos mėnuo ir lauke švietė saulė.

Apleistos gatvės

Kas parbloškia ir skaudina turistą už vis labiausiai Rygoj yra tai, kad nieks nejieško pinigų pataisyt gatvėm ir šaligatviam, kurie yra pasibaisėtiname stovyje. Juk pakaktų paliet kiek cemento ir bent pataisyt, kas labiausiai aplūžę. Taip pat graudu matyt, kad aikštėse nėra gėlių ir viską yra užvaldžiusios piktžolės.

Iš kitos pusės Salaspilyje, toj buvusioj koncentracijos stovykloj, skirtoj pagerbti žuvusių atminimą, išlieta tūkstančiai tonų cemento, statant mūrus bei statulas gana ispūdingame telkinyje, už kurį latviai laimėjo, tarp kitko, Lenino architektūros premiją.

Be abejonės, dera palaikyti prisiminimą tų, kurie krito nuo nacių rankų, kol dar neužaugo ši karta, bet ar neatėjo metas truputėlį pagalvot apie gyvuosius ir padaryti jiems džiugesnį miestą?

Salaspilyje jie pasišokėjo realizmo linkme iki tokio laipsnio, jog sumanė pakasti metronomą po milžiniška kapo plokšte. Lankytoją ištinka šokas, kai priartėjęs išgirsta duslų dundesį, ateinantį, sakytumei, iš pat žemės įsčių. O tą instrumentą, kuris eina ir eina, paslėpė po akmeniu, kad jis simbolizuotų žmogaus širdį. . .

Kapinės ir muzėjus

Bet tas mėgavimasis makabrija mane dar labiau nustebino, kai išėję iš kaceto mes pasukom lankyti kitų kapinių. Ten aš nustebau išvydus suolelius, pastatytus prie kiekvieno kapo. Vadovo paaiškinimas: latviai myli kapus. Todėl sekmadieniais ištisos šeimos skiria juose sau pasimatymus. Pasitaiko, kad kartais ten papietaujama, kartais net palaistant viską degtine. "Mano senelė, pridūrė jis, galima sakyt, gyveno kapinėse. Ji eidavo ten kasdien. Tai buvo jos "daržėlis", kaip kad ji sakydavo. Ji iš anksto buvo pasakiusi, kokiom gėlytėm apsodint jos kapą, kai išmuš valanda."

Po tų dviejų slegiančių vizitų, nors lauke buvo gražiausias oras, mane traukė lankyt kitus dalykus, o ne kapus bei paminklus žuvusiems. Laimei, pakaitalas prisistatė etnografinio muzėjaus pavidalu. Tai Juglos muzėjus, gražiame pušynėlyje, labai panašaus į tuos, kuriuos randi skandinavų kraštuos. Ten latviai sutelkė keturių etnografinių Latvijos sričių kaimo pastatus. Labai įdomus man buvo mažutėlis antkapis (ir vėl kapai!), kur iškalti šalimais viens kito mažas arkliukas ir kryželis. Spėjama, kad jis iš 13 š., iš tų laikų, kai Latvijoj prasidėjo kryžiuočių karai. Prieš tai latviai buvo pagonys, ir žirgas buvo vienas jų simbolių.

Manoma, kad norėdami pabrėžti pasikeitimus priklausomybėje (allegeance) arba apsidrausdami, kad abi galybės būtų jų pusėj, — jie iškalė vieną šalia kito katalikų žymenį (kryžių) ir pagonių žymenį (žirgą).

Zoologijos sodas ir pastatai

Iš ten vadovas nusivedė mane į zoologijos sodą. Nešvarus ir prastai prižiūrimas, jis turi vieną dalyką, beveik unikumą pasaulyje — kiangų šeimukę. Kiangai yra maži laukiniai arkliukai, kilę iš Tibeto, bet tenai, toje Azijos srityje, išnykę prieš 20 metų. Vieninteliai žinomi pasaulyje pavyzdžiai yra Niujorko zoologijos sode, bet ten esama vos vieno, o Ryga turi visą šeimynėlę. Nedidutis, smėlio spalvos kiangas išsiskiria juodu rėžiu, einančiu nuo karčių iki uodegos galo.

Atrodo, kad Sov. Sąjungoje mažai kam rūpi gyvulėliai. Mažokai ten sutinki šunų ar kačių.

Kaip ir kitur Sovietų Sąjungoj statyba, atrodo, gana gyva Latvijoj. Visur kyla į viršų galybė gyvenamų namų blokų, talpinančių trijų kambarių butus, būdingus Sovietų Sąjungai.

Rygoj netgi statomas "Inturisto" viešbutis, kuris turėtų būt baigtas sekančių metų spalio mėnesį. Viešbutis "Ryga", pats geriausias šiuo metu, yra iš stalininio laikotarpio. Jam — vos 30 metų. Bet, atrodo, jo niekad neperdažė nuo tos dienos, kai pastatė. Jis tokios murzinos ir atstumiančios išorės, kad vadovui teko net atsiprašinėti, nors jis čia pat suktokai pridėjo, esą amerikiečiams aiškinęs, jog šis pastatas yra iš 17 š. (ir jie juo patikėję). Kambariai jame beveik primityvūs. O prausykla tragiškai archaiška.

Virš Rygos varpinių nėra kryžių — vien vėtrungės. Šis paprotys esą kilęs iš viduramžių ir pereinamojo laikotarpio tarp

(Nukelta į 9-tą psl.)

Sovietinės okupacijos ženklas prie tilto Rygoje: rusų sargybinis saugo tiltą, o įrašas latviškai ir rusiškai skelbia: "Pėstiesiems perėjimas per tiltą tiktai dešine puse". Iš 1971 m. leidinio "A Picture History of Eastern Europe"

Mielai Motinai

A†A

EMILIJAI AŽUBALIENEI

mirus,

jos sūnums — Lietuvos Kankinių parapijos klebonui kun. PETRUI AŽUBALIUI, JONUI AŽUBALIUI su šeima ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Toronto Lietuvių Namai

Mylimai Mamai

A†A

EMILIJAI AŽUBALIENEI

iškeliavus amžinybėn, jos sūnus — kunigą klebonų PETRĄ AŽUBALĮ, JONĄ su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

KLK Moterų Draugijos
Lietuvos Kankinių parapijos skyrius

MIELAI MOTINAI

A†A

EMILIJAI AŽUBALIENEI

mirus, jos sūnų — Vlado Pūtvio šaulių kuopos kapelioną kun. PETRĄ AŽUBALĮ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

VI. Pūtvio šaulių kuopa

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
Naujas adresas:
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Mohawk
Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
Nemokamas pristatymas į namus.
★ Elektros reikmenys
★ Televizijos aparatai
★ Skalbiamosios mašinos
★ Vaikų baldai
★ Įvairūs kilimai
★ Šaldytuvai
★ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
★ Siuvamosios mašinos
★ Rašomosios mašinėlės
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuvos nepriklausomybės šventės iškilmėje Vašingtone. Iš k. į d.: rašytojas A. Vaičiulaitis, dr. T. Remeikis, Lietuvos atstovo žmona O. Bačkienė, Lietuvos vyčių Vašingtono kuopos pirm. adv. E. Račkauskas, p. Longo, valstybės departamento Baltijos skyriaus viršininkas Longo, Lietuvos atstovas Vašingtone dr. S. Bačkis, LB apyl. v-bos pirm. dr. S. Naujokaitis ir inž. L. Grinius, III Lietuvos respublikos prezidento dr. K. Griniaus sūnus

Lietuva Jungtinių Amerikos Valstybių kongrese

Mūsų bendradarbio pranešimas

iš Vašingtono

Audra suparalyžavo sostinę Vašingtono dienoje

Vasario 19 d. Amerika šventė pirmojo jos prezidento Jurgio Vašingtono gimtadienį. Bet jau iš vakaro pirmojo prezidento vardu pavadintoje šalies sostinėje Vašingtone pradėjo snigti, o kai aušo prezidento Vašingtono gimtadienio rytas, tiek Vašingtone bei jo apylinkėse, tiek ir daugelyje JAV rytinio pakraščio vietų siautė baisi pūga. Sostinėje betkoks viešasis ir privatus susisiekimas buvo visiškai sustabdytas, nes gatvėse bei keliuose jau driekėsi 12 colių naujo sniego danga, nukritusi ant anksčiau buvusių šešių colių.

Bet buvo žmonių, kuriems ir sniego visiškai suparalyžuotoje sostinėje reikėjo žūtbūt pasiekti darbovietes. Tai policija, ugniagesiai, ligoniniu darbuotojai, žinių komunikacijos žmonės ir t.t. Sostinės dienraščių tą dieną niekas nepristatė į pardavimo vietas. Ligoninės per televiziją ir radiją kvietė arčiau gyvenančius žmones, savanoriškai ateiti į talką ir padėti ligonius aptarnauti, nes daugelis gailestingųjų seserų dėl suparalyžuoto susisiekimo negalėjo į darbus atvykti. Įdomu, kad savanorių ligoninėse talkinti atsirado net perdaug. Betkokia prekyba ir restoranai buvo visiškai uždaryti.

Rašantis šiuos žodžius į darbą per gilų sniegą baisioje pūgoje klampojo kelias mylias. Ir vėl teko pakeikti iš sostinės dar neišvažiavusius ūkininkus su visais savo traktoriais bei vežimais. Einant būtinai reikėjo perkirsti parką, kur stovi tarp Kapitoliaus ir Vašingtono paminklo policijos užblokuoti iš viso krašto suvažiavę ūkininkai. Tame parke, kur skersinės gatvės visiškai užblokuotos, sniego buvo iki pažastų, ir keliu visiškai nesimatė. Nejučiomis atsitrenkdavau į užpustytus traktorius. Koks laimingas buvau, kai prieš akis ėmė ryškėti darbovietės rūmų kontūrai, įsmigę į sniego pusnis.

Kai popietėje, atlikę tarnybines pareigas, dviese su bendradarbe jau viduriu sostinės gatviu pėsti žygiavome namų link, ūkininkai su traktoriais valė pagrindines gatves, didžiųjų ligoninių aplinką, o vakare radijo bei televizijos komentatoriai juos jau sveikino ir minėjo, kad ūkininkai gal pagaliau įsigys vašingtoniečių simpatijas.

Minėjo Lietuvą

Lietuvos nepriklausomybės šventės prasmę gal labiausia pajunti gyvendamas JAV sostinėje. Kiek ta proga čia minėjimų, kiek iškilmių. LB Vašingtono apyl. v-bos ir Lietuvos vyčių rengtą pagrindinį ir įspūdingą minėjimą jau aprašiau. Vasario 15 d. Lietuvos nepriklausomybės šventė buvo paminėta JAV Atstovų Rūmuose. Prieš prasidedant posėdžiui, maldą už Lietuvą sukalbėjo kun. dr. T. Žiūraitis, OP, o kalbas apie Lietuvą pasakė keturi Atstovų Rūmų nariai. Per 50 jų ta proga padarė specialius pareiškimus, kurie įrašyti į kongreso metraštį "Congressional Records". Daug kas girdėjo, kai įdomų tų pareiškimų santraukinį reportažą į Lietuvą perdavė "Amerikos Balsas", vasario 16 d. pradėjęs 29-tuosius lietuviškų transliacijų metus.

Vasario 16 d. popietėje Rayburn rūmuose Kapitoliaus augštumoje Lietuvos nepriklausomybės šventės proga įvyko susitikimas su kongreso nariais. Susitikimą organizavo jaunosios kartos atstovas V. Nakas ir jame dalyvavo per 200 asmenu: kongreso atstovai, amerikiečiai ir lietuviai, jų tarpe daug jaunimo. Lietuvos vyčių atstovui adv. E. Račkauskui atlikus trumpą programą, kalbas pasakė kongreso atstovai James Blanchard ir Silvio Conte. J. Blanchard pranešė, kad kongrese šiemet vėl bus pateikta rezoliucija, smerkianti sovietų įvykdytą Lietuvos okupaciją. Po trumpos oficialios programos įvyko bendros vaišės, kurias paruošė įvairių Vašingtone veikiančių lietuvių organizacijų nariai. Kongreso nariui Blanchardui buvo oficialiai įteikta Lietuvos trispalvė, o jis Amerikos vėliavas įteikė Lietuvos vyčių pirm. adv. E. Račkauskui ir LB Vašingtono apyl. pirm. dr. S. Naujokaičiui.

Lietuvos saloje

Vasario 16 d. vakare Lietuvos atstovas Vašingtone dr. S. Bačkis ir ponia į atstovybės rūmus pakvietė per šimtą svečių: amerikiečių, latvių, estų, ukrainiečių ir lietuvių. Ant atstovybės rūmų plevėsavo Lietuvos vėliava. Svečius prie durų pasitiko uniformuoti skautai, o antrame augšte, priėmimų salėje, Lietuvos atstovas su žmona. Erdvūs atstovybės rūmų kambariai skendo gėlėse. Šventės proga gėles atsiuntė Amerikos vyskupų konferencijos ekumeniniams bei tarpreliginiams reikalams pareigūnas bei artimas p.p. Bačkių pažįstamas kun. J. P. Shean, buv. Lietuvos atstovo sūnus G. Kajeckas, amerikiečiai, latviai, estai ir įvairios lietuvių organizacijos. Įdomu, kad nemažą dalį gėlių puokščių sudarė geltonos, žalios ir raudonos spalvos žiedai.

Atstovybėje nebuvo oficialių kalbų, o tik bendros ir labai turtingai paruoštos vaišės. Svečių tarpe matėsi Baltųjų Rūmų atstovė V. Mongiardo, Valstybės Departamento Rytų Europos skyriaus viršininkas, Baltijos skyriaus viršininkas, protokolo pareigūnai, diplomatinio korpuso Vašingtone dekanas ir kitų valstybių atstovai, apaštališkosios delegatūros atstovai, latvių, estų, ukrainiečių organizacijų atstovai, "Amerikos Balso" Europos skyriaus viršininko pavaduotojas, "Amerikos Balso" lietuvių, latvių ir estų tarnybų viršininkai, buvę Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pareigūnai dr. D. Krivickas, dr. K. Jurgėla, rašyt. A. Vaičiulaitis, buv. III Lietuvos respublikos prezidento dr. K. Griniaus sūnus inž. L. Grinius su žmona ir daug kitų. Priėmime taip pat dalyvavo ir ALTos garbės pirm. dr. K. Bobelis, sustojęs čia skrisdamas į Montrealį pasakyti kalbos Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime.

Aplamai, įspūdžiai iš priėmimo Lietuvos atstovybėje gražūs. Ten aiškiai matėsi, kiek įtakingų draugų turi lietuviai, siekiantys Lietuvai laisvės. Jaunimo atstovų skaičius priėmime Lietuvos atstovybėje taip pat buvo gausus. Vašingtone lietuvių jaunimas atlieka nemažai darbų bei įspūdingų žygių.

Tirpsta nuostabaus miesto lietuviai

RIMAS AMALVIŠKIS

Mėgstu lankyti Rio de Janeiro lietuvius. Jau daugiau kaip 40 metų tai darau, bet po kiekvieno apsilankymo "Nuostabiajame mieste" (A Cidado Marvilhosa) vis labiau tenka nuliūsti — surandu vis mažiau tų tikrai nuostabių tautiečių, kuriems pritinka jų nuostabaus miesto vardas. . .

Šį kartą vykau "svečiu" į Brazilijos mokslininkų kongresą, kuriame dalyvavo nemažai ir užsienio mokslininkų — pasaulinio garso vardų iš tiksliųjų mokslų srities. Kongresas vyko PUC (Pontificia Universidade Catolica) universiteto patalpose. Su paskaitomis ir mokslo darbais dalyvavo žymesnieji Brazilijos universitetai.

Iš lietuvių su mokslo darbais dalyvavo tik du: Londrinos (est. Parana) universiteto atstovai Emantė ir Rimgaudas Juraičiai.

Labai įdomias paskaitas (ispaniškai) skaitė įžymus argentinietis profesorius apie fizikos filosofiją. Nors nedaug moku ispanų kalbos, bet ir man paskaitos buvo labai įdomios, lengvai suprantamos.

Rio katalikų universitetas — vienas įžymiausių Brazilijoje. Dauguma pastatų nauji erdvūs, modernūs ir apima didelį miesto plotą. Jame mokosi daugelis tūkstančių Brazilijos jaunimo, nors mokslas labai brangus. Palyginant su kitais universitetais, mokslo lygis yra augštas.

Turėjau progos pasidairyti po vis modernėjantį miestą, pasikelti vagonėliu į debesis remiantį Cukraus Galvos (Pao de Acucar) viršukalnį, pasigėrėti didinga Corcovado Kristaus statula, pervažiuoti apie 16 km ilgumo tiltą, jungiantį Rio su Niteroi, kuris iškeltas virš 70 metrų, gal kad jo apačia galėtų praplaukti laivai. Labai įspūdinga naujoji Rio katedra, kuri žėri tropikų saulėje kaip nepaprastai nuostabi stiklo piramidė.

Lankyti šį miestą niekada nenusibosta: visada surandi daug ko įdomaus ir dar nematyto . . .

Nedaug ką tenka pasakyti apie Rio lietuvius: jie tirpsta kaip pavasario sniegas. Kiekvieno apsilankymo metu randu vis daugiau spragų jų negausioje šeimoje. Kone visa senesnioji karta pensininkauja, o daugumos jau nebėra gyvųjų tarpe. Prieš keletą metų rašiau apie lietuviškumo centrą — Dubauskų šeimą, o tik prieš porą mėnesių Anelė Dubauskienė, viena iš aktyviausių lietuviškame visuomeniniame darbe, iškeliavo į amžinybę. Ir taip daugumos Rio lietuvių veikėjų jau nebeturime: po senelio kunigo J. Janilionio netekome plk. inž. Jurgučio, kpt. Kl. Martinkaus, ltn. Pauliukonio, inž. St. Kumpio, Iz. Girčio (buvo lietuvių spaudos fotoreporteris, žinomas radijo pranešėjas sporto srityje ir keliautojas po Amazoniją). Po jų netekome Antano ir Prano Girnių, spaustuvininko Vytauto Petronio, Prano ir Stasio Dutkų, buvusio Lietuvos garbės konsulo dr. Mobergo, Lietuvai poemas rašiusios poetės Portella-Audenis, daktarės Saunorienės ir daugelio kitų. . .

* * *

Nebuvo kam pakeisti pasitraukusių iš gyvenimo vargų bei rūpesčių. Nė vienas iš jaunosios kartos jų nepakeitė. Dar pasilikusieji gyvi arčiau palinko prie žemės. Poetas Petras Babickas susiraukšlėjo, sunyko ir užsidarė Caxias priemiestyje. Kelias malonias valandas praleidau prof. Kazimiero Audenio namuose. Jis jau taip pat aštuntos dešimties metų pensininkas, nors dar su jaunystės užsidegimu vykdo savo "hobby" — tebepiešia peizažus ir kitus giliai tragiško bei religinio turinio paveikslus. Bet ir jo švelnioje šypsenoje jau slypi būties vakaro melancholija. Dar vis optimistiškai nuotaikingas adv. E. Petraitis ir amžiaus nepalaužiama, gyva ir judri 85-tus metus einanti Uršulė Gaulienė. Ji, aktyviausia lietuviškų pamaldų organizatorė, man labai apgailestavo, kad jau amžius neleidžia įvykdyti jos didžiosios svajonės — atgaivinti lietuvišką mokyklėlę Rio lietuvių vaikučiams. Jos pirštai nebeišlaiko plunksnos; išmoko rašyti mašinėle, dar tebedirba įvairius rankdarbius, šliures, diržus. . . Ji linksma, nepasiduodanti amžiaus naštai. Ilgus metus buvo lietuviškos spaudos platintoja tarp Rio lietuvių. Jaunesnė būdama bendradarbiavo Sao Paulo lietuvių laikraščiuose, surinkdavo prenumeratas, sukviesdavo į lietuviškas pamaldas. . .

* * *

Aplamai, dabartis liūdna. Lietuviškos pamaldos būna retai ir nereguliariai. Jose dalyvauja vos keletas senų žmonių — jaunimas nutolęs ne tik nuo lietuvybės, bet ir nuo lietuviškų pamaldų. Neišsipildė monsinjoro Zenono svajonė Rio de Janeire įkurdinti lietuvių kilmės saleziečius, kurie būtų galėję vis gausiau burti lietuvių kilmės jaunimą, turėti tėvų kalbos mokyklėlę ir kurstyti jų meilę ne tik religijai, bet ir tautinėms tradicijoms. Iš pasakojimų patyriau, kad viena lietuvaitė yra garsėjanti pianistė, kita — laisvai vartojanti anglų, vokiečių, portugalų, prancūzų ir ispanų kalbas, einanti svarbias pareigas federacinės valdžios įstaigoje, bet man paklausus, ar ji taip pat laisvai vartoja savo tėvelių kalbą, — buvo atsakyta nemalonia tyla . . .

Liūdnas ir skaudus faktas — visų senųjų patriotų ainiai (be išimčių!) nemoka ir nenori lietuvybės nei lietuvių kalbos. Ir tai ne tik mišriose, bet ir grynai lietuviškose šeimose namų kalba — portugališka, nes prieauglis nė žodžio nesupranta lietuviškai. Keista, kad jų seneliai (kurie dar tebėra gyvi) užmiršo, jog tik prieš du-tris dešimtmečius didžiavosi lietuviškumu, o šiandien su savo ainiais ramiausiai laužo liežuvį, nė žodžio į juos neprabildami senolių kalba. Ne jaunimas kaltas. Ne jaunimas nutauto, prarado lietuviškumą, tik mes — senieji lietuviai praradome atsivežtus tautinės sąmonės likučius. Mes, senieji, praradome savo tautinę lietuvišką savigarbą. Praradome meilę lietuviškumui, nors kadaise plėšojomės gindami ir demonstruodami savo lietuviškumą. To aš netaikau mišriai sukurtoms šeimoms, nes jose išlaikyti kalbą yra tikrai nelengva. Nėra jokio pateisinimo tautiniu pagrindu sukurtose šeimose. Tokių radau ir tarp mielųjų Rio lietuvių. Man liūdna, skaudu ir gaila, kad gražūs patriotiniai žodžiai neplaukė iš sielos gelmių, o buvo ir yra tik blankus gėdingas melas, kurio mums prisiklausius, nekartą galvos sukdavosi. Taigi "ne iš jų žodžių, bet iš darbų pažinsite . . ."

* * *

Nyksta paskutiniai mohikanai — jų niekas nepakeičia. Gaila, kadaise taip gražiai vieningai ir solidariai veikusios Rio lietuvių kolonijos. Ji buvo tokia nuoširdi ir jautri lietuviškiems darbams. Gražu pasipuošti tautiniu drabužiu, bet tai tik tuščia apgaulinga išorės demonstracija, kai po juo neplaka lietuviška širdis, o lūpose nedvelkia rūtomis ir bijūnais kvepiantis sidabrinis žodis. Šis lietuviškas sambūris, buvęs pavyzdžiu S. Paulo ir kitoms didelėm kolonijom, nesulaikomai rieda į amžinąjį užmiršimą.

Rio lietuvius yra aplankę nemažai įžymių asmenybių: paskutinis Lietuvos prezidentas A. Smetona, gen. Nagevičius, adv. Skipitis, Lietuvos diplomatijos šefas St. Lozoraitis, net ir iškamšinis Lietuvos "prezidentas" J. Paleckis, kuris taip pat ragino išlaikyti lietuviškumą šeimose. . .

Sėkmingiausiai lietuviškam darbui šią bendruomenę buvo sutelkęs a. a. monsinjoras Zenonas Ignatavičius, bet po jo išvykimo veikla apmirė, o laiko dulkės viską užpylė. Neteko pasikalbėti su dar labai veikliu adv. Antanu Gaulia ir Niteroi klebonu M. Valiukevičium, kuris gyvena arti Rio lietuvių, bet juos retai aplanko. Nuostabaus miesto, nuostabūs lietuviai nesulaikomai ritasi į išnykimo ir užmiršimo bedugnę.

Kova tebūna vieninga

Katalikai Lietuvoje netyli, nenutilkime ir mes

Mūsų jaunimo ir visos visuomenės veikloje yra daug svarbių reikalų ir įvykių, vertų kiekvieno lietuvio paramos. Pvz., kad ir šią vasarą rengiamas IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Gražus liudijimas lietuvių visuomenei ir kitataučių akyse, kad į įvairius svarbius reikalus ji atsiliepia pakankamai gerai.

Tarpe mūsų reikalų yra vienas, kurį kiekvienam derėtų laikyti širdies ir sąžinės pareiga. Tai Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos veikla. Visiems suprantama, kad mes negalime pateikti smulkios viešos LKRŠ veiklos apyskaitos. Šia proga paminėsiu tik vieną — pasaulio informaciją. Kadaise sujaudino pasaulį paskelbta keliolika kalbų šimtais tūkstančių tiražu Sibiro lietuvaičių maldaknygė. Jau eilė metų, kai plačiai skleidžiama atskirais numeriais "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" anglų, italų, vokiečių kalbomis. Naujai pasirodė prof. V. Vardžio knyga. Kita panaši yra spausdinama Anglijoje. Reikia pasakyti tiesą, kad be LKRŠ iniciatyvos ir paramos nebūtų minėtų rezultatų. Nebūtų ir to fakto, kad niekad anksčiau nebuvo tiek rašoma apie Lietuvą nelietuviškoje spaudoje, kiek rašoma dabar. LKRŠ yra pasiryžusi ne tik nesilpnėti, o visuomenei talkininkaujant, veiklą vis plėsti.

Gavėnios metu maldoje minėsime Kristaus kančią žmonijos išganymui. Malda, veikla, auka prisiminkime ir lietuvių kančias už Dievą ir Tėvynę Lietuvoje ir kitur okupanto vergijoje. Savo auka LKR Šalpai paremkime pastangas jiems padėti toje kovoje, pastangas skelbti jų kovą ir drąsą visam pasauliui. Kova tebūna viena ir vieninga jų ir mūsų visų lietuvių visame pasaulyje.

Būkime verti vadintis mūsų laiku lietuvių tautos didvyrių broliais ir seserimis.

Vyskupas Vincentas Brizgys

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Solidarumas vietoj vienybės?

AL. GIMANTAS

Kiekvienam lietuviškojo gyvenimo stebėtojui vasario mėnuo sudaro dėkingą progą geriau ir plačiau stebėti bei vertinti bendrųjų nuotaikų barometro rodyklę. Tai įmanoma pasiskaičius spaudoje (ar pačiam buvus) Vasario 16 minėjimų aprašymus, ypač kreipiant dėmesį į pagrindinių kalbėtojų mintis.

Aplamai žvelgiant, kalbėtojai buvo neblogai pasiruošę ir, patiko kam ar ne, pažėrė įdomių minčių. Tiesa, nebūta jokių naujų atradimų, bet bendrieji žvilgsniai į esamą padėtį atrodė praktiškesni ir žymiai arčiau realios padėties. Tai jau pažanga — išmokome ne tik racionaliau galvoti, bet ir situaciją vertinti ne kaip mums patinka, o kaip iš tikrųjų esama.

Buvo tikėtasi, kad šiais metais bus pabrėžiamas lietuviškosios visuomenės vienybės klausimas. Gal todėl, kad šiuo klausimu tiek daug kalbėta, rašyta, net žodinėje akrobatikoje apsikumščiuota. Dėlto Vasario 16 proga kalbėtojų tribūnoje kaip tik derėjo prisiminti tą visą nevienybės painiavą, nebūtinai tikint, kad nevienybinė mozaika sudaro išeivijos stiprybės pagrindą.

Įdomiai vienoje vietovėje skambėjo svarbiausio kalbėtojo mesta lyg ir naujovė, bandanti tvirtinti, kad mums čia reikalinga ne tiek vienybė, kiek visų tautiečių solidarumas. Atseit, žodį "vienybė" pakeiskime "solidarumu" ir vėl bendroji veikla galės riedėti visus jungiančia vaga. Sakysite, čia tik žodžių žaismas, be ryškesnio skirtumo. Ir taip, ir ne! Atsivertę betkurį žodyną, pastebėsime skirtingas abiejų minėtų žodžių reikšmes, kitokią interpretaciją, na, ir kitokį supratimą.

Gal tai ir būtų kompromisinis žvilgsnis, jaučiant, kad šiandieninių įkaitusių nuotaikų atmosferoje sunku šaukti apie vienybės idealą, matant, kad momentas kol kas dar nėra tam pribrendęs. Kai kam, rasi, ir tos nuolatinės kalbos apie vienybę yra gerokai įkyrėjusios. Visa laimė, kad dar negirdėjome drąsuolių, siūlančių ir iš tautos himno, bent laikinai, pašalinti vienybės motyvą, tegiedant — "solidarumas težydi" . . .

Žvilgsnis į praėjusius minėjimus nebūtų atviras, jei napaminėtume, kad kaikur būta tam tikrų nesklandumų, garsesnio ar tylesnio erzelio aukų rinkimo sistemoje. Vienur į tai bandoma žvelgti tik kaip į techninės plonybes, kitur iškyla principiniai nusitatymai. Nebūtinai čia kalti "priešo agentai", nors tokį sprendimą būtų lengviausia padaryti. Daugiau čia tinka kalbėti apie vienybės ir tarpusavio susipratimo stoką. Kaip bebūtų keista, tačiau tiesa yra ta, kad daugelyje sričių išeivija yra itin subrendusi ir pilnai jaučianti savo atsakomybę, tiktai kaikurie, ypač finansiniai, reikalai vis atnaujina skaudulius, dar vis neišsprendžiamus, ginčijamus. Prievartos būdu vienybę įdiegti tikrai niekam nepasiseks, tad kas gi belieka? Nebent pereinamam laikotarpiui rikiuotis po lietuviškojo solidarumo idėjos vėliava?

A†A

RITAI BUTRIMAITEI

mirus, liūdesio prislėgtus tėvus, sesutes ir brolius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Linda ir Petras Dauniai

Ottawa, Ont.

A†A

EMILIJAI AŽUBALIENEI

iškeliavus amžinybėn, jos sūnus — kun. kleboną PETRĄ AŽUBALĮ, JONĄ su šeima ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

V. V. Ivanauskai

A†A

EMILIJAI AŽUBALIENEI

mirus, jos sūnų kunigą kleboną PETRĄ AŽUBALĮ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Adelė ir Vaclovas Buteikiai su šeima

Brangiai Mamai

A†A

EMILIJAI AŽUBALIENEI

mirus,

sūnus — kun. kleboną PETRĄ AŽUBALĮ, JONĄ su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

S. O. Kiršinai — *K. L. Liutkai*
V. O. Marcinkevičiai — *P. O. Derliūnai*
K. A. Cirušiai — *J. O. Dirmantai*
M. Daukšienė

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Riodežaneiro, Brazilijoje, lietuvių pamaldos, kurias surengė uoliausia lietuvių katalikų veikėja Uršulė Gauliene

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NAFTOS VALYKLA

Mažeikiuose statoma didžioji naftos perdirbimo įmonė darbą žada pradėti šių metų pabaigoje. Jai panaudota "Draugystės" naftotiekio 442 km ilgio atšaka, Mažeikius pasiekianti per Polocką ir Biržus. Šiuo naftotiekiu nafta atkeliaus iš Uralo ir Pavolgio. Oficialiai teigiama, kad ši įmonė yra būtina Lietuvai, nes gerokai atpigins naftos gaminius. Mažeikiuose nafta bus perdirbama į benziną, dizelinį kurą, mazutą, bitumą, suskystintas dujas. Įmonė užims 1.200 ha žemės plotą. Iš tolo matosi du didžiuliai dūmtraukiai, kurių vienas priklauso elektros jėgainei. Gamtos apsaugai numatyti vandens valymo įrenginiai, kurių bendras vamzdžių ilgis yra 70 km. Vanduo bus valomas mechaniškai ir biochemiškai, kaupiamas tvenkiniuose, 90 km ilgio vamzdžiai keliaus į Baltijos jūrą, kai pasibaigia maudymosi sezonas. Baltijon jis bus išleistas 3 km nuotolyje nuo kranto, 18 metrų gylyje.

Kvalifikuotus specialistus šiai naftos įmonei jau pradėjo ruošti Kauno politechnikos institutas. Seniau inžinieriaus naftininko specialybei įsigyti tekdavo keliauti į augštąsias Azerbaidžano ir Gudijos mokyklas. Pradėjus statyti naftos perdirbimo įmonę, Mažeikiuose padvigubėjo gyventojų skaičius. Išaugo nauji Kalnėnų, Naftininkų, Ventos mikrorajonai. Vien tik pačių naftininkų lėšomis pastatyti 23 daugiabučiai gyvenamieji namai, vidurinė mokykla, profesinė technikos mokykla. Statomas prekybos centras, modernus kino teatras, vaikų darželis, 800 vietų kultūros namai. Varduvos upę apie 15 metrų pagilino speciali užtvanka. Atvažiuojantiems iš Telšių pusės buvo pastatytas naujas tiltas.

KERŠTINGO TERORO AUKA

Už žmogaus teises Skandinavijoje kovojančios organizacijos pateikė daugiau žinių apie politinį kalinį inž. Henriką Klimašauską, tremtyje baigusį Irkutsko statybos institutą. Grįžęs Lietuvon, inž. H. Klimašauskas dirbo Kauno statybos tresto nr. 2. gamybos skyriaus viršininku. Šiame treste į ataskaitas būdavo įtraukiami neatlikti darbai ir už juos gaunamos premijos. Apie tai inž. H. Klimašauskas painformavo Lietuvos liaudies kontrolę, o kai pastaroji nesiėmė jokių priemonių, kreipėsi į Sovietų Sąjungos liaudies kontrolę. Tada jos atstovai, patikrinę faktus, 500 rublių baudomis nubaudė du komunistus — tresto direktorių Vitkų ir vyr. inž. Stankevičių. Pastarieji, matyt, atsilygino skundu KGB saugumiečiams. 1976 m. vasario 13 d. inž. H. Klimašauskas buvo suimtas. Kratos metu pas jį rasta keliolika egzempliorių lietuvių kalbon išversto A. Solženicino "Gulago salyno". Pradžioj inž. H. Klimašauskas buvo uždarytas Vilniaus kalėjime, vėliau psichiatrinėje ligoninėje kaip sergantis manija, kad jį persekioja KGB šnipai. 1976 m. vasarą buvo nuvežtas į Černiachovsku pavadintos Įsrutės ligoninę ir ten laikomas su 11 psichinių ligonių. Kiekvieną rytą jis išleidžiamas dirbti į miestą, kur vadovauja statybos darbams, o vakarais vėl uždaromas ligoninėje. Už darbą gauna mėnesinę 130 rb. algą, tačiau jam paliekama tik 12 rublių, atskaičius ligoninės išlaidas. Šio kalinio adresas: 238100 Kaliningradskaja obl., gorod Černiachovsk, psichičeskaja bolnica, Soviet Union. Šią Skandinavijos organizacijų informaciją paskelbė mūsiškės ELTOS biuletenis.

UŽSIENIO ŽURNALISTAI

"Gimtojo Krašto" pranešimu vasario 15 d. laidoje, sovietų okupuotoje Lietuvoje lankėsi iš Maskvos atvežti užsieniečiai žurnalistai, kurių reikalus tvarko Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerijos spaudos skyrius. Jie yra Britanijos, Indijos, V. Vokietijos, Norvegijos, Švedijos, Suomijos, Prancūzijos, JAV, Japonijos radijo, televizijos, spaudos ir žinių agentūrų atstovai. Iš šios grupės, matyt, samoningai buvo išjungti komunistinių valstybių korespondentai. Vilniuje svečius priėmė pirmasis ministerių tarybos pirmininko pavaduotojas K. Kairys, kalbėjęs apie kultūrinius, mokslinius, ekonominius sovietinės Lietuvos laimėjimus, atsakinėjęs į klausimus. Užsieniečiai žurnalistai taipgi buvo nuvesti pas valstybinio plano komiteto pirmininko pavaduotoją B. Zaikauską ir užsienio reikalų "ministerį" vaidinantį V. Zenkevičių. Svečiams buvo leista lankytis vykdomuosiuose Vilniaus ir Kauno miestų komitetuose, Vilniaus universitete, susipažinti su Vilniaus, Kauno, Traku miestų įžymybėmis. Vilniaus operoje buvo parodytas V. Klovos "Pilėnų" spektaklis.

SMŪGIS MERGAITEI

"Komjaunimo Tiesos" 25 nr. Šilutės II vidurinės mokyklos moksleivė L. Markevičiūtė klausia: "Argi tai draugai?" L. Markevičiūtė pasakoja: "Užsidengusi veidą rankomis, kūkčiodama Lena bėgo mokyklos koridoriumi. Nustebau — ašaros Naujųjų metų vakarą... Bet po kelių minučių pati iš nuoskaudos vos nepravirkau. Atsitiko štai kas — Lena, ji tą vakarą budėjo, priėjo prie dviejų išgėrusių 13-14 metų berniukų ir paprašė išeiti iš salės. Jie užsispyrė, bet mergaitės nenusileido. Tuomet vienas jų smogė Lenai. Tai įvyko visų akivaizdoje. Aplinkui sėdėjo, stovėjo, šoko Lenos klasės draugai. Galima atleisti šokusiems, galima atleisti tiems, kurie nematė, kas įvyko. Bet kaip atleisti geriausiai draugei Alionkai, kuri tik nusijuokė? Kaip atleisti trims berniukams, draugams nuo pirmos klasės, su kuriais vaikščiojo į kiną, žygius, šalia kurių nieko ir niekada nebijojo? Jie taip pat nusisuko tą sunkią minutę. Nutylėjo ir kiti klasės draugai..." Klasės auklėtoja Ana Ivanova, užuot nubaudusi 13-14 metų girtuoklius, Lenai ir jos draugėms tarė: "Džiaukis, Lena, kad dar lengvai išsisukai. Žinai, kokie dabar vaikinai? Kaip tu galėjai prie jų prieiti? O klasės draugų nesmerk... Nejau norėjai, kad kiltų muštynės?" Kai mergaitės bandė protestuoti prieš tokias rusės auklėtojos A. Ivanovos išvadas, joms buvo atkirsta: "Nepažįstate gyvenimo, mergaitės". L. Markevičiūtė savo rašinį baigia sarkastiška šypsena: "Mes įpratome tikėti pedagogais, bet koks pilkas, neįdomus atrodo gyvenimas, apie kurį kalba Ana Ivanova!..."

FAKULTETO RŪMAI

Darbą su pavasario semestru pradėjo naujieji Vilniaus pedagoginio instituto fizikos-matematikos fakulteto rūmai, turintys keturias dideles paskaitų auditorijas, sporto salę, apie 20 laboratorijų ir kabinetų. Atleinančiais mokslo metais į šį fakultetą bus įjungta fizikos ir astronomijos specialybė. Naujųjų rūmų atidaryme kalbėjo instituto rektorius V. Uogintas, fizikos-matematikos fakulteto dekanas J. Martišius, gamtos-geografijos fakulteto trečio kurso studentė V. Bardauskienė, pasaulinė moterų šuolių į tolį čempionė. Fizikos-matematikos fakultetas dabar turi 1.200 studentų, kurių beveik 500 galės tuo pačiu metu mokytis naujajame pastate.

ATVIRAS LAIŠKAS

"Tiesos" redakcija gauna daug laiškų, dažniausiai atskleidžiančių įvairias negeroves bei trūkumus. Vasario 15 d. laidoje S. Aganauskienė, gyvenanti Elektrėnuose, pasakoja: "Rašyti šį laišką privertė menkniekis, t.y. dantims valyti šepetėliai. Visur skelbiama: saugokime dantis, valykime dantis. O kuo? Pas mus, Elektrėnuose, šepetėlių nusipirkti negausi. Jau kuris laikas parduotuvėse nėra žirklių. Pageidaujame, kad parduotuvėse būtų ir didesnis pasirinkimas vyresnio amžiaus moterims patogios avalynės."

V. Kst.

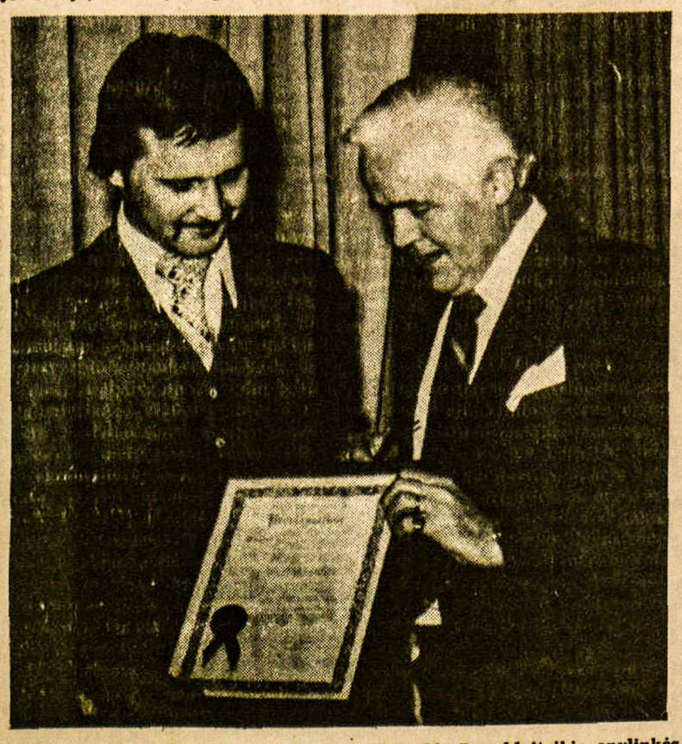

Vasario 16 proga Hamiltono, Ont., burmistras MacDonald įteikia apylinkės pirmininkui Mariui Gudinskui raštą, skelbiantį Lietuvių Dieną J. Miltenis

Lietuvos nepriklausomybės šventės iškilmėje Londone, Ontario, aktyviai dalyvavo ir vietos vyskupas. Iš kairės: latvių kunigas St. Mozga, kun. Mockler, vysk. J. Sherlock, kun. J. Staškus Nuotr. J. Aušroto

CALGARY, ALBERTA

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS paskelbimo 61 metų sukakties minėjimas įvyko Parkhill Com. salėje. Sceną puošė žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklas, Lietuvos ir Kanados vėliavos. Miesto burmistro R. Alger viešą Lietuvių Dienos paskelbima perskaitė miesto tarybos narė Sue Higgins. Žodžiu sveikino Albertos parlamento atstovas J. Kushner, Kalgario pilietybės tarybos narė Marie Munroe, latvių jaunimo atstovė. Pagrindinę kalbą šventės proga pasakė pirm. A. Šukys. Meninę programą atliko jaunimo šokių grupė, šeštadieninės mokyklos mokiniai (David, Steven ir Glen Mazil, D. Dubauskas, Audronė Salkauskaitė, Aldona Dubauskaitė, V. Krausaitė). D. Šukys pagrojo armonikėle kariškų melodijų. J. Vyšniauskienė smuiku pagrojo porą kūrinių. Jai pianinu akompanavo Verutė Krausaitė. Pirmą kartą lietuviškų melodijų kanklėmis paskambino Verutė Krausaitė. Solo, gitara pritariant, padainavo Aldona Lederytė. Arvydas Krausas pianinu paskambino savo sukurtą Vasario 16 progai improvizaciją. K. Dubauskas deklamavo maldą "Marija, Marija..."

Šių metu Vasario 16 minėjimas buvo nufilmuotas. Bendruomenės valdybai teko daug dirbti, kad viskas praeitų sklandžiai. Apdovanotos gėlėmis — J. Vyšniauskienė už taut. šokių mokymą, Joana Dubauskienė už paramą šeštadieninei mokyklai, V. Grigienė už rankdarbių parodėlei rodinių surinkimą. Kor.

REPORTAŽINIS FILMAS apie Albertos lietuvius pradėtas sukti Albertos kultūros departamento, kuris nori paruošti visų Albertoje gyvenančių tautybių istorinį, kultūrinį filmą. Į Vasario 16 minėjimą atvyko filmuoti dir. Kurt Palka. KLB Kalgario valdyba paruošė specialią parodėlę. Buvo išstatyti gintaro dirbiniai ir papuošalai, medžio drožiniai, tautinių juostų ir audinių pavyzdžiai, vestuvinių lėlių grupė, Lietuvos vaizdų bei nuotraukų rinkinys ir didžiulė tautiniais drabužiais papuoštą lėlė. Scenoje buvo žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklas ir etnografinis kryžius (K. Dubausko kompozicija). Ant scenos tarp Vyčio buvo piešiniai — Laisvės statula, kitoj pusėj Trijų Kryžių kalnas ir Gedimino pilis.

ALBERTOS KULTŪROS MINISTERIUI Horst Schmid apsilankymo pas Kalgario lietuvius proga buvo įteikta ąžuolinė lazda, kad primintų lietuvius ir duotų stiprybės jo daugiakultūrėje veikloje. Ministeris H. Schmid pasveikino visus dalyvius lietuviškai. Jis yra KLB Kalgario apylinkei dovanojęs Albertos provincijos vėliavą su Albertos emblema.

ANDRIUS ALIŠAUSKAS iš Bramptono, Ont. buvo atvykęs aplankyti senų draugų ir pažįstamų. Iš savo darbovietės jam tenka daug keliauti. Neseniai yra buvęs Lietuvoje ir Australijoje. Iš savo kelionių jis atvežė A. Nevadai dovanų jo mėgstamų cigarų.

LYDIJA IR EVALDAS AMMON atšventė 25 metų vedybinę sukaktį. Jų pasveikinti buvo susirinkęs gausus būrys draugų ir giminių. Sukakties minėjimui vadovavo T. Mackevičius. KLB Kalgario apylinkės pirm. A. Šukys pasveikino sukaktuvininkus už ilgametę veiklą.

NAUJAI SUORGANIZUOTAS tautinių šokių būrelis dalyvavo Jubilee Auditorijoj surengtame tautinių grupių valgių parodos atidaryme. Lietuviai pašoko Šustą. Būrelyje dalyvauja Antanas ir Julija Vyšniauskai, Veronika Krausaitė, Audronė Šalkauskaitė, Joana Barutaitė, Aldona Lederytė, L. Ulbinas, Ramona Vaičiūnaitė, B. Harper, B. Babušis, H. Leparskas, Aldona Dubauskaitė, J. Kasperiūnas. Šokių būrelio seniūnė yra Ramona Vaičiūnaitė, anksčiau šokusi taut. šokius Toronte. Per Vasario 16 minėjimą pašoko Kubilą ir Gyvatarą. Šokiai buvo filmuojami. Kalgariečiams teks juos pamatyti per televiziją. Kor.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas TALKA

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudą. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš $12,000,000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 9½%
term. depozitus 1 m. 10¼%
term. depozitus 3 m. ..10%
pensijų fondas 10%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

LIETUVIS MECHANIKAS

atlieka visų firmų automobilių mechaniškus pataisymus, šveicavimą ir ratų balansavimą. "SHELL" STOTIS prie 6 kelio (WHITE CHURCH RD., ½ km į pietus nuo Mount Hope prie HAMILTONO).

Dirba ir šeštadieniais.

ARVIDAS SVILAS

Tel. 679-6434 (Bus.) • **765-2415** (Res.)

St. Catharines, Ont.

VASARIO 16 MINĖJIMAS įvyko vasario 17, šeštadienį, slovakų salėje. Po invokacijos ir savanorių pagerbimo buvo paskaita ir meninė dalis, kurią atliko Toronto moterų sekstetas "Antroji jaunystė". Dainininkės buvo apsirengusios stilingais lietuviškais drabužiais. Iš klausytojų pusės susilaukė ilgų plojimų ir dar turėjo padainuoti priedo. Akompanavo J. Govėdas. Paskaitą skaitė prof. J. Slavėnas iš Buffalo. Jis visus sužavėjo savo laisvumu, geru dalyko žinojimu, aiškia kalba.

Žmonių buvo tik pusė salės, nes lauke siautė rekordinis šaltis. Be to, daug kas dirbo "General Motors" fabrike, keletas sirgo. Daug kas aukojo Tautos Fondui.

Jei tektų paminėti ir šiokius tokius minusėlius, tai toks būtų nesutvarkytas salėje pianinas — nesude-

(Nukelta į 9-tą psl.)

HAMILTON ONT

TRADICINĖ KAZIUKO MUGĖ, ruošiama skautų, šiemet bus kovo 11, sekmadienį. Broliai ir sesės jai sparčiai ruošiasi. r.

PATIKSLINIMAS. Š.m. "Tėvynės Balso" 5 nr. išspausdintoje užuojautoje kun. L. Januškai, OFM, tėvelio mirties proga po pavardžių sąrašu įrašytas Hamiltono Pensininkų Klubas be jungtuko "ir". Kaikam susidarė įspūdis, kad prieš tai sužymėtos pavardės reiškia, jog tai minėto klubo nariai. Patikslinkime, kad minėtasis klubas įrašytas kaip atskiras vienetas be ryšio su prieš tai einančiomis pavardėmis. Ir su jungtuku, ir be jungtuko prasmė lieka ta pati. Red.

The Marlatt *laidotuvių namai ir koplyčia*

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd. 615 Main Street East (East of Sanford) **Telefonas: 528-6303** HAMILTON, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

AMERIKOS LIETUVIŲ BIBLIOTEKOS LEIDYKLA pernai rudenį kardinolui A. Samorei į Vatikaną nusiuntė kun. Stasio Ylos veikalą "Lietuvių šeimos tradicijos". Neseniai buvo gauta nuoširdi kardinolo A. Samorės padėka, dėkojanti ir sveikinanti šio vertingo veikalo autorių, leidėjus, dailininkes Z. Sodeikienę ir I. Mitkutę. Kardinolas yra didelis lietuvių bičiulis, 1932-38 m. darbavęsis Kaune kaip nunciatūros sekretorius, gavęs Gedimino ordiną iš anuometinės Lietuvos vyriausybės.

JAV VALSTYBĖS DEPARTAMENTE sausio 25 d. lankėsi JAV LB atstovas Vašingtone A. Gureckas ir adv. E. Raskauskas. Jie buvo priimti Baltijos skyriaus vedėjo D. T. Longo, o pokalbiuose taipgi dalyvavo ir Sovietų Sąjungos skyriaus pareigūnas S. M. Byrnes. Jų metu buvo iškeltos vilniškio kamerinio Lietuvos orkestro gastrolės JAV, vykusios mažuose, nuošaliuose miestuose arba universitetiniuose miesteliuose. JAV LB ryšininkai pareiškė susirūpinimą, kad tokios gastrolės galbūt gali prisidėti prie oficialaus Lietuvos pripažinimo Sovietų Sąjungai. Jiems buvo atsakyta, kad tokias baltiečių bei kitų sovietų menininkų grupių gastroles privačiu pagrindu organizuoja "Columbia Artists" firma, pati suistardama su atitinkamais Sovietų Sąjungos pareigūnais. Valstybės departamentui beliekа tik vizų išdavimas. Kitaip būna, kai rengiamos amerikiečių menininkų gastrolės Sovietų Sąjungoje, nes ten nėra juos kviečiančių privačių firmų. Derybas tenka vesti JAV valstybės departamento atstovams su sovietinėmis įstaigomis, tvarkančiomis kultūrinę veiklą. JAV ir Sovietų Sąjungos kultūrinių mainų sutartis liečia tik keitimąsi mokslininkais bei studentais, bet neapima meninių grupių gastrolių. Dėl šios priežasties, D. T. Longo teigimu, okupuotos Lietuvos menininkų gastrolės JAV nekenkia dabartinei šios šalies vyriausybės politikai, nepripažįstančiai Baltijos šalių įjungimo į Sovietų Sąjungą, jos nesilpnina ir jai neturi jokios įtakos.

PREL. JUOZAS KARALIUS, šiuo metu gyvenantis poilsio namuose Hollande, Pa., vasario 4 d. sulaukė 90 metų amžiaus. Į JAV atvykęs 1901 m., dirbo įvairius darbus, siekdamas mokslo. Baigė kunigų seminariją ir Vašingtono katalikų universitetą. Kunigu įšventintas 1919 m. pabaigoje. Dirbo daugelyje lietuviškų parapijų, nuo 1930 m. iki išėjimo pensijon klebonavo Šv. Jurgio parapijoje Shenandoah mieste, Pensilvanijoje. Sukaktuvininkas yra pasižymėjęs plačia kultūrine veikla, ypač knygų leidimu bei leidybos finansavimu, finansine parama lietuviškoms institucijoms.

SVEČIAI IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS — ministerių tarybos pirmininko pavaduotojas bei valstybinio plano komisijos vadovas Aleksandras Drobnys ir Juozas Zujus lankėsi net kelių valstijų universitetuose. Grįždami Vilniun, jie užsuko ir į komunistinę "Laisvę". Jieva Mizarienė džiaugiasi šiais mokslininkais, nors iš tikrųjų A. Drobnys tėra kompartijos biurokratas. J. Zujus yra baigęs Maskvos aviacijos institutą — taip pat tik administracinis darbuotojas, vadovaujantis mokslinės-techninės informacijos ir techninės ekonominės analizės institutui.

MAGDALENA STEINIŪTĖ-STRUNGIENĖ Waterburyje, Conn., sausio 7 d. atšventė 101-jį savo gimtadienį. Lietuvoje ji buvo ūkininkė, su šeima atvykusi į JAV 1912 m. ir vėl grįžusi Lietuvon, iš kurios teko pasitraukti II D. karo pabaigoje. Į JAV su vyru atvyko 1950 m. pas Waterburyje gyvenusį sūnų Juozą. Jos vyras mirė 1963 m. Antrasis sūnus Jurgis nuo 1960 m. gyvena Čikagoje. St. Petersburge, Floridoje, tebėra gyvas M. Strunglenės brolis Motiejus Šteinius, turintis jau 94 metus amžiaus.

Kolumbija

KOLUMBIJOS LIETUVIAI laukia atvykstant čikagiečio poeto ir žurnalisto Kazio Bradūno, kurį ruošiasi atsiųsti PLB valdyba. Numatomas jo apsilankymas Venecueloje ir Kolumbijoje. Kolumbiečiai betgi nusiskundžia, kad į jo kelionės maršrutą nėra įtrauktas Bogotos miestas, nors šiame mieste yra didžiausia lietuvių kolonija visoje Kolumbijoje. Tikimasi, kad svečias iš Čikagos neužmirš ir bogotiečių.

Brazilija

BRAZILIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGA posėdžiavo vasario 4 d. Sao Paulo mieste. Pirm. J. Antanaitis į garbės ir darbo prezidiumą pakvietė: prel. P. Ragažinską, A. Boguslauską, J. Jodelį, A. Dutkų, J. Žvingilą, A. Ambrozevičių ir J. Garšką. Prel. P. Ragažinskas paprašė visus dalyvius atsistojimu ir vienos minutės susikaupimu pagerbti Kalifornijoje mirusį šios organizacijos steigėją dr. Petrą Mačiulį, buvusį Lietuvos konsulą Brazilijoje. Po valdybos narių pranešimų įvyko naujos vadovybės rinkimai. Valdybą rinkti pasiūlyta pagal iš anksto paruoštus sąrašus. Kadangi tebuvo vienas toks sąrašas, valdybon rankų pakėlimu be jokių varžybų išrinkti: pirm. J. Antanaitis, vicepirm. J. Žvingila, I sekr. A. Dutkuvienė, II sekr. J. Rimša, I ižd. A. Ambrozevičienė, II ižd. J. Garsko, knygvedė H. Mošinskienė ir ūkio vedėja A. Valavičienė. Nutarta ligšiolinį metinį 5 kruzeirų nario mokestį nuo š. m. sausio pradžios padidinti iki 100 kruzeirų. Kiekvienas narys taipgi turi įsigyti nario kortelę, kainuojančią 10 kruzeirų.

Argentina

IMIGRANTŲ ŠVENTĖJE La Faldos mieste, Kordobos provincijoje, dalyvavo apie 20 tautinių grupių ansamblių. Lietuviams atstovavo A. Lietuvių Centro ansamblis "Inkaras" iš Buenos Aires. Kelionės išlaidas apmokėjo rengėjų komitetas. "Inkaro" palydovėmis buvo medicinos sesuo A. Venclauskaitė ir dr. D. Marcinauskienė, viešnia iš sovietų okupuotos Lietuvos. La Faldoje gyvena kelios lietuvių šeimos, kurios bene labiausiai džiaugėsi lietuviškais tautiniais šokiais. Šventės rengėjų komitete buvo E. Meilutis, programą papildęs reklamų pranešimais.

MONIKA GINTYLAITĖ, vyresnioji Juozo Gintylos duktė, užbaigė vaistininkystės studijas Buenos Aires universitete ir gavo vaistininkės diplomą.

INŽ. LEONAS JANKEVIČIUS iš Wroclavo, Lenkijos, ilgesnį laiką viešėjo pas savo brolį Steponą Quilmes mieste ir dėdę Boleslovą Reifoną. Prieš Kalėdas jis su broliu lankėsi Buenos Aires mieste, susipažino su lietuviškomis įstaigomis.

Australija

METINĖSE N S W VALSTIJOS PLAUKIMO varžybose jau antrą kartą pasižymėjo jaunoji Tabita Andriūnaitė iš Gunnedah vietovės. Pernai, būdama tik 9 metų amžiaus, ji vaikų klasėje laimėjo aukso, sidabro ir bronzos medalius, o šiemet, sulaukusi 10 metų amžiaus, iš Sydnėjaus parsivežė du aukso medalius už 100 metrų plaukimus laisvu stiliumi ir krūtine. Laisvo stiliaus plaukime ji pasiekė naują NSW valstijos mergaičių rekordą — 1 min. 8,67 sek.

ADELAIDĖS RAMOVĖNAI savo eilėse turi 87 narius, kurių didesnė pusė atvyksta į susirinkimus. Metiniame susirinkime vasario 4 d. Lietuvių Namuose veiklos apyskaitą padarė pirm. P. Mikužis. Iš jos paaiškėjo, kad ramovėnų Adelaidės skyrius turėjo $1.842 pajamų ir $1.264 išlaidų, o išde liko $557,97. Skyrius lietuviškai spaudai paskyrė finansinę $465 paramą, kitoms organizacijoms — Tautos Fondui, chorui "Lituania", lietuviškai radijo valandėlei, mergaičių chorui, moterų sekcijai, tautinių šokių grupei "Žilvinas" — $300. Naujojon valdybon įsrinkti: V. Kryžanauskas, V. Vosylius, D. Karpys, J. Bočiulis ir J. Norkūnas.

Britanija

ŠEŠTADIENINĖ LONDONO LIETUVIŲ MOKYKLA po ilgesnės pertraukos vėl pradėjo darbą praėjusį rudenį, kai iš JAV į Londoną grįžo anksčiau jai vadovavęs Romas Kinka. Mokyklos globėjų komitetą sudarė: Šv. Kazimiero klubas, šios parapijos klebonas kun. dr. J. Sakevičius ir tautinių šokių grupė "Lietuva". Lietuvių kalbos vadovėlių parūpino PLB valdyba. Mokykloje veikia dvi lietuvių kalbą studijuojančios grupės: vyresniųjų, jungianti studentus bei gimnazistus (su mokytoju R. Kinka), ir jaunesniųjų, kurion priimami pradinių mokyklų mokiniai. Jų mokytoja — Gailutė Domeikaitė.

Prancūzija

BALTIEČIŲ DIENOS praėjusiame gruodyje buvo surengtos Nanterre universitete, talkinant profesūrai ir studentams. Nemažas dėmesys jose teko sovietų okupuotai Lietuvai. Lietuviškoje programos dalyje kanklėmis skambino Edita Matulevičiūtė-Rechner, neseniai Paryžiun atvykusi su savo vyru, profesoriavusiu Vilniaus universitete; O. Milašiaus eilėraščius deklamavo Karolina Masiulytė.

LIETUVOS GLOBĖJO - šv. Kazimiero minėjimą kovo 11 d. surengs PLB krašto valdyba Paryžiuje, savo būstinėje.

Lenkija

LIETUVIŲ VISUOMENINĖS KULTŪROS DRAUGIJOS centro valdybos Seinuose leidžiama "Aušra" vis dar išeina tik keturiskart per metus. Paskutinis šio žurnaliuko 1978 m. numeris tik dabar pasiekė Torontą. Jame paskelbtas Algio Uzdilos eilėraštis "Žiemos palaimai apsilankius", redakcijos pasikalbėjimas apie žemės ūkį su Punsko valsčiaus partinio komiteto I sekr. Jonu Gasperavičium, žemės ūkio tarnybos vedėju Klemensu Jurkūnu ir Pristavonių kaimo ūkininku Algirdu Makausku. Ilgą straipsnį apie Seinų kunigų seminariją parašė J. S. Paransevičius, 110-tąjį Vydūno gimtadienį priminė J. Stoskeliūnas. Tęsiamas Albino Žukausko straipsnis "Pradžių pradžios, tasų tąsos", perspaustas iš Vilniuj leidžiamo "Pergalės" žurnalo, J. Papelenio straipsnis "Sūduvių pėdsakų bėjieškant". Su lietuvių pavardžių kilme supažindina prof. dr. Z. Zinkevičius, su kultūrine lietuvių veikla Seinų-Punsko apylinkėse prieškariniais metais — J. Maksimavičius.

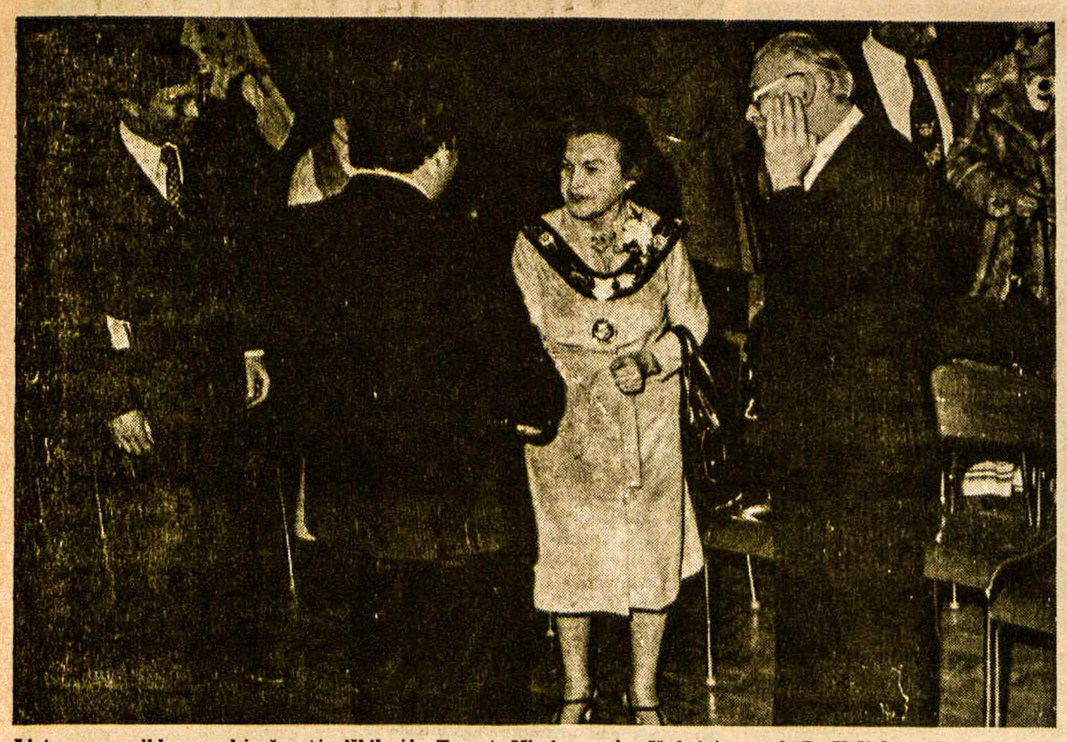

Lietuvos nepriklausomybės šventės iškilmėje Toronte-Mississaugoje. Iš kairės: prof. R. Vaštokas, KLB Toronto apyl. pirm. A. Juzukonis, Mississaugos miesto burmistrė McCallion ir jos vyras Nuotr. R. Puterio

Baltiečių vakaras parlamento rūmuose

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Gyvendami laisvėje, negalime užmiršti tautiečių Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje. Baltiečiai žino, kad laisvė, humanistinės teisės nėra garantuotos automatiškai, bet kad reikia turėti drąsos už jas kovoti dabar, kaip ir praeityje.

Latvių disidentas G. Rode buvo atskirai pristatytas ir tarė trumpą žodį anglų kalba.

KVIESTIEJI KALBĖTOJAI

Renaude Lapointe, senato pirmininkė, pasisakė, kad nėra praleidusi nė vieno baltiečių vakaro nuo to laiko, kai buvo paskirta (1974 m.) senato pirmininke, nes ji vertina kilnius tikslus, rimtai gvildenamus dalykus, nuoširdžią aplinką, meninę programą, tautinius drabužius. Prisimindama solisto dainuotą dainą "Nepasiekiamas sapnas", linkėjo baltiečiams nenustoti vilties pasiekti savo troškimų išsipildymą.

Parlamento pirmininkas James Jerome pastebėjo, kad jis parlamente atstovauja Sudburio labai mišriai etninei bendruomenei ir jam esą suprantami jų reikalai. Kai jam teko sudaryti delegaciją į Sovietų Rusiją, jis specialiai įtraukė į delegaciją Kanados ukrainiečių ir žydų kilmės parlamentarus, nes tuo būdu buvo tikslesnė Kanados gyventojų reprezentacija.

KONCERTAS

Pirmąją koncerto dalį įspūdingai atliko estas baritonas Avo Kitasik, padainuodamas A. Kapp "Siela nelaisvėje", Figaro ariją iš "Sevilijos Kirpėjo" (G. Rossini) ir Mitch Leigh "Neįmanomas sapnas". Akomponavo Jaak Kivik.

Antroje dalyje pasirodė latvių kanklių ansamblis iš Toronto, gražiai paskambinęs 4 latvių liaudies dainas. Ansamblio vadovė Ariana Liepina kaikurias dainas palydėjo savo daina.

Trečioje koncerto dalyje "Volungės" dainininkės iš Toronto, vadovaujamos Dalios Viskontienės, padainavo 4 liaudies dainas "Lietus lynoja", "Tu giruže" (V. Kairiūkštis), "Skamba, skamba kanklės" (J. Govėdas) ir "Pienė" (S. Saulynas, muz. M. Vaitkevičiaus) ir skudučiais pagrojo "Untytę". Darnus ir puikus "Volungės" dainavimas publikos buvo labai šiltai sutiktas. Plojimais iššauktos papildomai padainavo "Nemunėli, Nemunėli". "Volungei" akompanavo Silvija Freimanienė.

RĖMĖJŲ PAGERBIMAS

Charles Caccia, MP, už kelerių metų vadovavimą parlamentiniam globos komitetui, už didelę paramą parūpinant leidimus vakaro rengimui ir pristatant Belgrado konferencijoje baltiečių nusiskundimus dėl padėties okupuotoje Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje Kanados Baltiečių Federacija įteikė specialiai paruoštą garbės nario pažymėjimą, lietuviško gintaro rankogalių segtukus ir kaklaraiščio laikiklį. Panašūs gintaro segtukai ir laikiklis buvo įteiktas garbės svečiui James Jerome, parlamento pirmininkui, o Renaude Lapointe, senato pirmininkei — grandinėlė su gintaru. Šie meniški gintaro ir sidabro papuošalai buvo specialiai pagaminti Toronto dail. Valentinos Balsienės. Panašūs meniški papuošalai, įteikti garbės nariams praeityje, buvo pagaminti tos pačios dailininkės.

BENDROS PASTABOS

Vakarui daug spalvingumo ir charakterio teikia tautiniai moterų drabužiai, kurių nešiojimas maždaug privalomas dalyvaujančioms baltietėms. Šį kartą vyravo lietuviški tautiniai drabužiai ne tik spalvingumu ir raštingumu, bet ir skaičiumi, nes prisidėjo 12 "Volungės" dainininkių.

Šį kartą taipgi vyravo lietuvių moterų pagaminti kepiniai — raguoliai (A. Arštikaitienė, Brampton), žagarėliai, tortai ir "ežiukai" (V. Radžiuvienė ir D. Danienė, Otava), pyragėliai (Marija Lindse, Montrealis). Jie buvo skoningai išdėstyti ant specialiai dekoruoto stalo. Svečiai turėjo patys juos pasiimti, tuo būdu sudarant progą geresniam kontaktui ir pasikalbėjimams.

Iš viso dalyvių buvo 220, jų tarpe apie 100 baltiečių. Lietuvių atstovų buvo iš Montrealio, Toronto, Hamiltono, Peterborough ir Otavos. Jų tarpe buvo gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas su žmona, PLB garbės teismo pirm. dr. J. Sungaila su žmona, KLB pirm. J. R. Simanavičius, krašto valdybos narės — L. Skripkutė, V. Stanevičienė, J. Kuraitė, tarybos nariai — I. Meiklejohn, J. V. Danys, profesoriai Vaštokai, KLB Toronto apyl. pirm. A. Juzukonis, Otavos apyl. pirm. G. Procuta, sol. Gina Čapkauskienė, kun. dr. V. Skilandžiūnas, S. Kuzmas ir kiti.

Pasak dalyvavusių, baltiečių vakaras praėjo labai sėkmingai ir sklandžiai, nežiūrint komplikuotos programos ir didoko skaičiaus kalbėtojų, nes jų kalbos buvo palyginti neilgos.

Gal tektų pridėti pastabą, jau anksčiau kitų padarytą, kad daug kas iš mūsų dar vis pilnai nesupranta, kokių galimybių mūsų reikalams teikia toks vakaras parlamento rūmuose.

J. Dns.

Sibire su Sadūnaite

Buvusi Sibiro kalinė Nadia Svitlyčna, neseniai atvykusi į JAV-bes, Kanados ukrainiečių pakviesta lanko jų gyvenvietes ir pasakoja savo pergyvenimus. Š. m. vasario 23 d. ji papasakojo savo odisėją Toronto spaudos atstovams, kurių tarpe buvo ir "TŽ" korespondentas. Čia pateikiame jo pranešimą. RED.

Nadia Svitlyčna 1978 m. lapkričio 8 d. atvyko į JAV-bes iš Sov. Sąjungos. Ukrainietė, gimusi 1936 m., baigusi Charkovo universitetą, buvusi mokytoja, gimnazijos direktore, vertėja, redaktore ir knygininke. Pradėjo domėtis ukrainiečių nespausdintais raštais ir 1972 m. buvo suimta. Po metų tardymo nuteista 4 metams į sunkių darbų lagerį Mordovijoje. Jos kūdikis buvo atimtas ir perduotas į valstybinį vaikų našlaityną. Po specialios intervencijos jos kūdikis buvo grąžintas jos šeimai. Per ketverius metus lageryje ji matė savo kūdikį tik tris kartus. Atlikus bausmę, jai nebuvo leista gyventi ir dirbti Kijeve. 1976 m. ji paprašė leidimo išvykti į užsienį ir atsisakė sovietų pilietybės. Ligi išvykimo į užsienį ji buvo KGB agentų įvairiai persekiojama ir gąsdinama. Dabar gyvena Filadelfijoje su dviem mažais vaikais. Vyras dar neišleidžiamas iš sovietų "rojaus".

Dvejus metus ji buvo kartu su Nijole Sadūnaite toje pačioje Mordovijos stovykloje. Apie Nijolę pasakojo su malonia šypsena. Nijolę prisimena kaip labai malonią lietuvaitę, kuri visoms padėdavusi, buvusi linksma, mokėjusi keletą ukrainietiškų dainų ir dažnai dainavusi. Iš lietuvių ten buvusi dar Birutė Kiudienė (?), nubausta dešimčiai metų. Toje politinėje koncentracijos stovykloje daugiausia buvo rusų, ukrainiečių, žydų ir lietuvių. Kiek mažiau kitų tautybių.

Lageryje daug dalykų yra pasikeitę, bet daug kas yra likę iš Stalino laikų. Režimas eina blogyn — taisyklės griežtinamos. Anksčiau perduodavo laiškus iš visų ir per Raudonąjį Kryžių atsiųstus. Dabar galima gauti laiškus tik iš artimų giminių ir ribotą skaičių pagal lagerio vadovų nurodymus. Leidžiama gauti tik vieną 5 kg. maisto siuntinį per metus, bet tik po vienerių metų.

Maistas — kruopų sriubos arba košės, kartais truputis bulvių. Mėsos ir pieno beveik negalima gauti. Per mėnesį gali nusipirkti maisto už 5 rb. lagerio krautuvėje, jei esi uždirbęs rublius stovykloje, neprasikaltęs ir jei krautuvėje yra prekių. Lageryje reikia išpildyti darbo normas — kitaip sumažina maistą ir seka kitos baudos.

Vyrų ir moterų rajonai aptverti dvigubomis spygliuotomis tvoromis su išakėtu žemės tarpu. Žinios greitai pasklinda apie naujai atvykusius. Vyrų ir moterų sąlygos vienodos: be jokių higienos sąlygų ir be medicininės pagalbos. Gydytoja ateina kartą į mėnesį, bet negydo. Po savaitės sirgimo galima patekti į ligoninę, kur nereikia dirbti, duoda mažiau valgyti, bet nėra medicininės pagalbos.

N. Svitlyčna nelaiko savęs politike, bet jaučiasi visų ten esamų kalinių atstove ir sakanti tik tiesą apie juos. Ten žmonės nekaltai kenčia už tai, kad nori gyventi pagal valstybės konstituciją.

Jos pasakojimai Kanados spaudoje susilaukė plataus atgarsio — apie ją reportažus išspausdino visi Toronto dienraščiai ir kitų vietovių laikraščiai.

Rp.

● **Kas lėčiausiai pažada, ištikimiausiai įvykdo (Rousseau).**

Du klausimai laikraščio skaitytojui:

1. AR SURAŠĖTE SAVO TESTAMENTĄ?
2. AR PRISIMINĖTE TESTAMENTE KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ?

Necenzūruoti faktai iš okupuotos Lietuvos

Naujasis "LKB Kronikos" 35 nr rašo apie užsienio spaudoje pastebėtus iškraipymus, Tomo Venclovos knygų uždraudimą, Kauno kunigų seminariją

"Begegnung" — Tarybų Sąjungos KGB ruporas

Rytų Berlyne išeinąs kairiųjų katalikų laikraštis "Begegnung" (1978-7), aprašydamas katalikų gyvenimą Kišiniove (Moldavijos TSR), užsimena ir kaiką daugiau, būtent, "nelegalią pogrindžio spaudą", kuri yra gaminama Lietuvoje. Anot "Begegnungo", šios spaudos teikiamų informacijų tikrumo niekas negarantuoja, ir savo atsakomybę jaučią redaktoriai neturėtų remtis anonimine informacija, kaip tai elgiasi Vakarų Berlyne išeinąs "Petrusblatt", kuris iškreiptai vaizduoja klierikų padėtį Tarybų Sąjungoje.

Cituojama iš 1978. IV. 30 "Petrusblatt": "Ukrainos, Baltarusijos ir kitų tautybių katalikams jaunuoliams neleidžiama mokytis Kauno ir Rygos kunigų seminarijose". Kaip argumentas prieš šį tariamai melagingą teiginį paduodamas Kišiniovo klebono kun. Vladislavo Zavalniuko pavyzdys: jis, 26 metų ukrainietis, seminariją baigęs Rygoje. . .

Iš tiesų jaunuoliai iš kitų respublikų gali mokytis Rygoje ar Kaune, jei. . . gauna leidimą, bet tokia laimė retai kam nusišypso. Dažniausiai jie įstoja į seminariją kaip Lietuvos ar Latvijos respublikų piliečiai, čia apsigyvenę ir prisiregistravę bei padirbėję kokį nors darbą. Reikia manyti, kad panašiu keliu į seminariją pateko ir V. Zavalniukas.

Kitus kaltindamas neteisingų žinių skleidimu, "Begegnungas" turėtų žinoti, kad net savų respublikų piliečiai nevisi gauna leidimą įstoti į kunigų seminariją, o svetimų respublikų piliečiams juo labiau yra apsunkintas įstojimas.

"Begegnungas" rašo, kad, pasak Vakarų spaudos, Tarybų Sąjungoje "seminaristai ir kunigai esą saugumo agentai", o tuo tarpu Kišiniovo klebonas yra žinomas kaip uolus ir pamaldus kunigas, kas aiškiai demaskuoja "Petrusblatt" ir kitų panašių laikraščių teigimus.

"Begegnungui" gal ir kitaip atrodo, bet kas mokėsi kunigų seminarijoje, tas žino, kaip uoliai ten Saugumas jieško sau agentų. . .

Naikinimas tebevyksta

Nuo pat pirmųjų sovietinės okupacijos metų Lietuvoje visokiausiais būdais yra draskomos, pjaustomos, deginamos ir kitaip naikinamos lietuviškos ir kitokiomis kalbomis knygos, kurios savo turiniu, atskiromis mintimis bei idėjomis trukdo okupantui ir vietiniams kolaborantams įgyvendinti pragaištingus jų planus Lietuvoje — lietuvius moraliai palaužti ir po to visus juos nutautinti.

Toks lietuviško žodžio persekiojimas ir jo fizinis naikinimas tebevykdomas ir dabar. Tiesa, nevisada tas spausdintas žodis būna okupantui "nusikaltęs". Jis gali praeiti ir pro trigubos (autoriaus, redaktoriaus ir valstybinio cenzoriaus) cenzūros filtrus. Tačiau ir po to jis gali būti sunaikintas. Sunaikintas specialiais įsakymais, jei autorius vėliau kuo nors valdžiai nusikalto ir iš viso nepatinka. Taip šį kartą atsitiko ir su rašytoju ir poetu T. Venclova, drąsiu žmogaus teisių Lietuvoje gynėju, KGB persekiojimų priverstu emigruoti į JAV.

Žemiau pateikiame gėdingus dokumentus, išsiuntinėtus bibliotekų direktoriams ir knygynų vedėjams, atskleidžiančius nelogiškumą ir "kultūrą" bei moralę tų, kurių iniciatyva panašūs įsakymai bei patvarkymai yra leidžiami.

Pridedamų dokumentų išsiuntimo datą, jų numerį, įsakymo egzemplioriaus numerį ir gavėjo adresą praleidžiame.

Naudotis tarnyboje
egz. Nr.

Vyriausioji valstybinių paslapčių spaudoje saugojimo valdyba prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos (LTSR Glavlitas)
(rašto ir įsakymo gavėjas)

Dėl T. Venclovos knygų išėmimo iš bibliotekų ir knygų prekybos tinklo.

Šiuo siunčiame Jums Vyriausios valstybinių paslapčių spaudoje saugojimo valdybos prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos 1978 m. gegužės 10 d. įsakymą Nr. 1 dėl T. Venclovos knygų išėmimo iš bibliotekų ir knygų prekybos tinklo.

Prašome duoti atitinkamus nurodymus, kad Jūsų žinioje esančios bibliotekos nedelsiant iš savo fondų išimtų ir nustatyta tvarka nurašytų Įsakyme išvardintas knygas.

Priedas — Įsakymas Nr. 1-nt egz. Nr. . . . . .

B. Gurvičius
Vyriausios valdybos viršininko pavaduotojas

Vyriausioji valstybinių paslapčių spaudoje saugojimo valdyba prie LTSR Ministrų Tarybos

Įsakymas

Nr. 1-nt

1978 m. gegužės 10 d.

Dėl T. Venclovos knygų išėmimo iš bibliotekų ir knygų prekybos tinklo.

Išimti iš bibliotekų ir knygų prekybos tinklo sekančias T. Venclovos knygas:

"Golemas, arba dirbtinis žmogus", Vilnius, "Vaga" 1965, 272 p. 12 iliustr. lapų, 8000 egz.

"Kalbos ženklas". Eilėraščiai, Vilnius, "Vaga", 1972, 64 p. 8000 egz.

"Raketos, planetos ir mes". Vilnius, Valstybinė grožinės literatūros l-kla, 1962, 167 p. su iliustr. 10000 egz.

M. Slizevičius
Vyriausios Valdybos Viršininkas

Kauno kunigų seminarijoje

Rugpjūčio mėn. viduryje (1978 m.) aiškėjo, kad tarybinė valdžia leido mokytis Kauno Kunigų seminarijoje 20 klierikų. Į pirmąjį kursą priimti klierikai: Stanislovas Anužis, Gediminas Bulevičius, Pranas Čivilis, Kazimieras Daugla, Romualdas Dulskis, Algirdas Gavenauskas, Algis Genutis, Jonas Ivanauskas, Donatas Jasiulaitis, Remigijus Jonkus, Stanislovas Kazėnas, Algirdas Kildušis, Simutis Marciukevičius, Petras Matukevič, Petras Purlys, Gvidas Pušinaitis, Vidas Saukaitis, Jonas Šutkevič, Virginijus Veilentas, Juozas Klimavičius.

Klierikas Juozas Klimavičius vieneriems metams atleistas iš seminarijos atidirbti valdžiai už mokslą (turi kinomechaniko specialybę).

Iš II kurso visam laikui pasitraukė Vilniaus vyskupijos klierikas Rimas Dalgėda.

Atleistas iš paskutinio kurso Vilniaus arkivyskupijos klierikas Algis Kazlauskas.

Šiais metais stojantieji į seminariją, kaip ir anksčiau, buvo verbuojami dirbti KGB agentais.

Eilė klierikų — Kazimieras Meilus, Vladas Petraitis, Antanas Gylys ir kiti mokslo metų pradžioje buvo iškviesti tardymui į Kauno KGB skyrių. Tardymai sukosi apie klieriką Petrą Blažuką, kuris šiuo metu civilinės valdžios yra išvarytas iš seminarijos.

Pajieškojimas

Prašomas atsiliepti **Juozas Normantas**, gyvenantis Kanadoje, "Tėviškės Žiburių" adresu, pažymint "Antanui".

LOTTARIO

JACKPOT WINNER! $242,789.50

Vasario 17, šeštadienį, Ana Guerreiro ir Audrey Donohue iš Eliot Lake laimėjo LOTTARIO SANKAUPĄ, parinkdami numerius 1, 11, 14, 16, 29 ir 31

SUSIPAŽINKITE SU LAIMETOJAIS!

Jie tikrai žino, kaip juos parinkti Eliot Lake! Ana Guerreiro ir Audrey Donohue parinko šešis laimingus LOTTARIO numerius mažoje savo loterijoje: jiedu sudėjo į puodą popieriukus, sužymėtus numeriais nuo 1 iki 39, ir ištraukė šešis. Tada jie parinko tuos pačius numerius LOTTARIO įstaigoje ir laukė šeštadienio traukimo. O laukti vertėjo — Ana ir Audrey laimėjo LOTTARIO SANKAUPĄ su minėtais numeriais!

Ana Guerreiro ir Audrey Donohue Elliot Lake.

JŪS TAIP PAT GALITE LAIMĖTI!

Juk smagu pasirinkti LOTTARIO numerius; taip pat — gimtadienius, gatvių numerius, leidimų numerius, socialinės draudos numerius, banko sąskaitų numerius, šunų leidimo numerius . . . Ir taip toliau, ir taip toliau.

Pasirinkite patinkamus numerius ir kiekvieną šeštadienį sekite LOTTARIO traukimus televizijoje . . . Kiekvieną savaitę traukiami šeši reguliarūs numeriai ir vienas priedinis.

Surikiuokite tuos reguliarius numerius betkuria tvarka ir tapsite sankaupos (jackpot) laimėtoju. O jeigu ir kas kitas bus pasirinkęs tuos pačius numerius, pasidalinsite laimikiu.

Jeigu neatitinka visos šešios skaitlinės, yra tūkstančiai kitų galimybių laimėti.

Jeigu atitinka penkios reguliarios skaitlinės, o šeštoji skaitlinė atitinka priedinio traukimo numerį, gaunate dalį antro didžiojo laimikio.

Jeigu atitinka penkios reguliarios skaitlinės, gaunate dalį trečiojo laimikio.

Jeigu atitinka trys reguliarios skaitlinės, laimite $5. Tai nebloga pramoga už dolerį!

Kiekvieną savaitę gali būti tūkstančiai laimėtojų, nes numeriai, kuriuos pasirenkate, nebūtinai turi būti surikiuoti ta pačia eile, kaip ir ištrauktieji.

JŪS PERKATE NE TIKTAI BILIETĄ, BET KARTU IR ŽAIDŽIATE

Lietuvių talentų dienos

Kanados lietuvių talentų dienos rengiamos Hamiltone š. m. kovo 24-25 d. d. Tuo reikalu kreipėmės į KLB kultūros komisijos pirm. M. Chainauską, kuris mielai atsakė į mūsų klausimus.

— Einate KLB krašto valdybos kultūros komisijos pirmininko pareigas. Kas daugiau įeina jon komisijon?

— Kultūros komisijos uždavinys — rūpintis Kanados lietuvių kultūriniais reikalais. Šiuo metu kultūros komisiją sudaro: Juzė Valaitienė ir Stasys Keras iš Londono, Regina Bagdonienė iš Hamiltono, Silvija Leparskienė ir Vytas Valaitis iš Toronto. Man, kaip KLB krašto valdybos nariui, tenka šiai komisijai pirmininkauti. Talentų pasirodymui komisija sudaryta Hamiltone: vicepirm. R. Bagdonienė ir A. Juozapavičius, sekr. K. Baronas, ižd. J. Pleinys ir KLB Hamiltono ap. valdybos atstovas K. Kalvaitis.

— Kokie yra šios komisijos uždaviniai?

— Išlaikyti, puoselėti ir propaguoti Kanados lietuvių kultūrinę veiklą, remti menininkus ir grupinius vienetus, rūpintis, kad lietuvių menas būtų demonstruojamas lietuvių ir svetimtaučių tarpe.

— Kokiu tikslu rengiamos talentų dienos Hamiltone?

— Kanadoje esamus menininkus galime suskirstyti į dvi grupes: pirmoji — tai mūsų žvaigždės, kurios mums visiems yra žinomos, apie kurias mes skaitome spaudoje. Jos daugiausia linkusios į profesijonalizmą. Joms paskatinimas bei pagalba yra mažai reikalinga. Antroji grupė — tai jauni mūsų menininkai mėgėjai, labai mažai ir gal visiškai nežinomi. Kultūros komisija nori tokiems menininkams sudaryti progą savo gabumus parodyti visuomenei ir atitinkamai juos įvertinti. Šiam tikslui ir yra rengiamos talentų dienos Hamiltone š. m. kovo 24-25 d. d. parapijos salėje ir Jaunimo Centre. Baigiamosios varžybos bus sekmadienį, kovo 25 d., Jaunimo Centre.

MIRAS CHAINAUSKAS, Kanados Lietuvių Bendruomenės kultūros komisijos pirmininkas, kuriam tenka vadovauti rengiamoms Talentų Dienoms Hamiltone, Ont.

— Kodėl šiam renginiui pasirinkote Hamiltono koloniją?

— Hamiltono kolonija buvo pasirinkta dėl daugelio priežasčių. Suminėsiu tik keletą. Jums turbūt yra žinoma, kad jau yra buvęs vienas toks pasirodymas Toronte. Ji organizavo kultūros komisija, kuriai vadovavo akt. Elena Dauguvietytė-Kudabienė. Ji pradėjo šį talentų įvertinimą. E. Kudabienė gyvena Hamiltone, tad jau vien dėlto Hamiltonas turėjo būti pasirinktas. Hamiltono kolonija yra didelė ir patogioje geografinėje srityje. Trečia priežastis — prel. J. Tadarauskas maloniai sutiko leisti naudotis patalpomis. Paskutinė priežastis — entuziastingas pritarimas. Nebuvo sunku sudaryti rengėjų komitetą. Ir šiandieną galiu pasidžiaugti komiteto darnumu ir darbštumu. Tikėkime, kad jo įdėtas darbas atneš gražius vaisius.

— Kas gali dalyvauti ir kokiose meno šakose?

— Talentų pasirodyme gali dalyvauti visi Kanados lietuviai menininkai — mėgėjai, pradedant mokyklų mokiniais. Galima dalyvauti ir grupiniuose pasirodymuose, bet nedidesniuose kaip 4 asmenų. Meno šakos parinktos šios: a. muzika — vokalinė ir instrumentinė, b. šokis — baletas, išraiškos ir modernusis, c. žodžio ir vaidybos — deklamacija ir vaidyba, d. vaizdinio meno — mėgėjų kūrinių paroda.

— Ar dalyviai bus apdovanoti žymenimis?

— Rengėjų komitetas jau yra svarstęs tą reikalą. Daug priklausys nuo kultūros k-jos lėšų. Nusistatymas yra visiems dalyviams duoti pažymėjimus, o laimėtojams — vaizdinius žymenis, kurie galėtų būti ir taurių pavidalo. Rengėjų komitetas kreipėsi į mūsų finansines institucijas ir paprašė pagalbos. Kai sulauksime atsakymų, žymenų reikalas bus daug aiškesnis.

— Ar tolimesnių kolonijų dalyviams bus parūpinta nakvynė?

— Rengėjų komitetas yra pasiryžęs sudaryti specialią komisiją ne tik nakvynių reikalams, bet ir maisto parūpinimo pasirodymo dienomis.

— Kokie Jūsų linkėjimai talentų pasirodymo dalyviams?

— Svarbiausia — gerai pasiruošti ir gražiai pasirodyti; dirbti ir toliau lietuvišką kultūrinį darbą ir tuo būdu kelti Lietuvos vardą. Taip pat labai prašau visą mūsų visuomenę remti šį mūsų talentų pasirodymą. Prašau apylinkių pirmininkus ir mokyklų vedėjus bei mokytojus skatinti mūsų jaunas jėgas vykti į talentų pasirodymą Hamiltone š. m. kovo 24-25 d. d. Registruotis prašoma iki kovo 20 d. pas sekr. K. Baroną, 35 Weir St. N., Hamilton, Ont. L8H 5E7. Tapybos meno atstovai atsiunčia paveikslus vicep. A. Juozapavičiui, 20 Kensington Av. N., Hamilton, Ont. L8L 7M9. K. B.

• "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" metinė prenumerata nuo 1979 m. sausio 1 d. — $14. Naujiem prenumeratoriam — $10.

Kanados daugiakultūrių reikalų ministeris N. Cafik spaudos konferencijoje informuoja apie savo darbus. Ukrainiečių universitetas V. Vokietijoje jam suteikė garbės daktaro laipsnį Nuotr. W. M. Baird

LAIŠKAS IŠ KOLUMBIJOS

Mūsų atžalynas studijuoja

Š. m. vasario 3 d. suėjo pirmos metinės nuo mirties kun. S. Barčaičio. Ta proga, be paminėjimo Buenos Aires šventovėje, kurioje jis dirbo ilgus metus kaip vikaras, buvo taip pat atlaikytos šv. Mišios ir lietuvių kunigų — M. Tamošiūno ir N. Salduko. Medellino lietuviai dar ilgai prisimins kunigą Barčaitį kaip labai paslaugų kunigą.

Cali mieste pasiturinčių lietuvių iniciatyva buvo įsteigtas šalpos ratelis pagelbėti visoj Kolumbijoj gyvenantiems lietuviams nelaimės, ligos ar kokios kitos nesėkmės atvejais. Į jį yra kviečiami įsijungti visi Kolumbijos lietuviai, prisidedant savo auka ar įnašu. Pradinė to šalpos ratelio suma jau yra 52.000 pezų. Greitu laiku tikimasi jo padaugėjimo. Šio šalpos ratelio valdyba: pirm. Danutė Lukauskienė, sekr. kun. N. Saldukas, ižd. Simas Lukauskas.

Kun. N. Saldukas 1978 m. rugpjūčio mėn. saleziečių viršininko ir Būgos vyskupo buvo paskirtas Tulua miesto Marijos Krikščionių Pagalbos parapijos klebonu. Kun. Saldukas, būdamas linksmo ir gero būdo, yra ne tik lietuvių, bet ir kolumbiečių labai gerbiamas bei mylimas. Jis gyvena tolokai nuo didesnių lietuvių centrų ir turi nemažai darbo savo parapijoj, bet visada suranda laiko aplankyti lietuvius, gyvenančius Bogotos, Medellino ir Cali miestuose. Belankydamas lietuvius, juos aptarnauja ne tik dvasiniuose, bet ir socialiniuose reikaluose.

Inžinierė DAIVA GAURIŠAITĖ, Kolumbijos lietuvaitė, kuriai pavesta valdžios mokyklų statyba

Dr. Vlado ir Reginos Gaurišų dukra inž. Daiva šių metų pradžioje iš švietimo ministerijos gavo augštą paskyrimą: net trijuose departamentuose pravesti valdžios mokyklų statybą. Daivutė yra baigusi Medellino universitete civilinę inžineriją ir kurį laiką tame pačiame universitete yra profesoriavusi. Dabar inž. Gaurišaitei tenka nuolat važinėti ir pravest naujų bei prižiūrėt jau pradėtų mokyklų statybą. Nors dabartinė Kolumbijos valdžia yra liberalų rankose, o inž. Gaurišaitė, kaip ir visa jos šeima, yra konservatorė, tačiau, neatsižvelgdama į tai, ministerija patikėjo šias svarbias pareigas mūsų gabiai lietuvaitei. Medellino lietuviai tuo džiaugiasi ir didžiuojasi, linkėdami Daivutei gero pasisekimo darbe. Be Daivutės, p. p. Gaurišų šeimoje augštąjį mokslą yra baigę: Ramūnas — pramonės bei ekonomijos administraciją, Saulius — ekonomiją, o pati jauniausia jų dukra Gina jau irgi artinasi prie savo studijų užbaigimo kaip indūstrinės braižybos specialistė (5 metai un-to studijų).

Kolumbijos lietuvaitė MARIJA-CECILIJA MATICKYTĖ, studijuojanti industrinę braižybą

Inž. Antano Matickio vyriausioji dukra Marija-Cecilija beveik viena iš pirmųjų baigė gimnaziją ir puikiai išlaikė stojamuosius egzaminus į katalikų universitetą — Pontificia Bolivariana, į kurį dėl didelio stojamųjų skaičiaus patekti yra gana sunku. Antroji jų dukra jau yra priešpaskutinėje gimnazijos klasėje. Ji rengiasi studijuoti mediciną. P. p. Matickiai abiem savo dukrom kaip premiją už uolų ir gerą mokslą 1978 m. gale apmokėjo gerai organizuotą ir specialistų vadovaujamą ekskursiją po Europą. Jos išbuvo tenai 6 savaites ir aplankė Ispaniją, Italiją, Vokietiją, Olandiją, Belgiją, Angliją, Austriją ir Prancūziją. Abi Matickaitės pirmą kartą pamatė Europą ir grįžo namo sužavėtos Europos gyvenimu. Marijai-Cecilijai linkime gero pasisekimo studijose.

Abu Venclauskų vaikai — dukra Adriana ir sūnus Bruno jau antri metai studijuoja Belgijoje, Briuselio mieste. Abu įstojo į Institut de Formation de Cadres de Developpement — IFCAD, kad išmoktų prancūzų kalbą. Prancūzų kalbos kursą baigė ir diplomą gavo 1978 m. birželio 30 d. Tų pačių metų rugsėjo mėnesį Adriana įstojo į Institutą CERIA Briuselio mieste ir dabar studijuoja viešbučių administraciją. Bruno, gavęs diplomą iš prancūzų kalbos, rugsėjo mėnesį išvyko į Huy miestą Belgijoj ir ten pradėjo studijuoti technikinę inžineriją žemės ūkio srityje. Nors jiems ten viskas yra nauja, svetima, visai kitoks klimatas, bet jie yra patenkinti Europos gyvenimu, ypač vietinių žmonių nuoširdumu ir jiems nuolat rodomu draugiškumu. Jų tėvai — p.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Kolumbijos lietuviai ADRIANA ir BRUNO VENCLAUSKAI, studijuoją Belgijoje

A†A

ANASTAZIJAI

ŠČEPAVIČIENEI

atsiskyrus su šiuo pasauliu, lietuviška bendruomenė, kuri taip gausiai dalyvavo atsisveikinime koplyčioje, akademijoje ir palydėjime į kapus, parodė daug meilės velionei ir jautraus supratimo šeimai. Tai sustiprino mus ir suteikė jėgų pergyventi tas skausmingas valandas.

Lietuviška žemė, kurią bėrėme ant kapo, simboliškai sujungė mus su mūsų gimtine.

Aukos Lietuvių Fondui ir "Tėviškės Žiburiams" parėmė taip mielas Mamai lietuviškas institucijas.

Gausių aukų dėka įamžintas jos vardas po Šv. Kazimiero vitražu jungsis su mumis šv. Mišių aukose.

Išreikštos užuojautos, straipsniai spaudoje, poezija, paguodos laiškai ir paminėjimas radijo bangomis mus suramino.

Dr. A. Valadkos rūpestis iki pat paskutinės gyvenimo akimirkos mums neleido prarasti vilties.

Klebono kun. P. Ažubalio sukalbėta Šv. Marijos litanija nuskraidino mus prie Aušros Vartų, kur daug kartų melsdavomės Lietuvoje. Trijų kunigų dalyvavimas šv. Mišių aukoje dvelkė iškilmingumu.

Atsisveikinimo akademijoj jautriais žodžiais buvo išreikšta daug gražių minčių ir užuojautos.

Jaudinantys kolegų muzikos garsai niekados nenustos skambėję mūsų ausyse.

Meniškos gėlių puokštės papuošė jos kapą.

Ir nuoširdus lietuviškas vaišingumas buvo parodytas pusryčių metu.

Už visa tai mes liekame jums amžinai dėkingi.

Vyras ir duktė su šeima

A†A

ZIGMUI LAURINAVIČIUI

mirus, jo žmoną MAGELONĄ, sūnų VIKTORĄ, seseris, brolį ir jų šeimas bei kitus artimuosius skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

J. K. Dervaičiai
E. L. Dervaičiai
J. V. G. Kudžmos

A†A

ZIGMUI LAURINAVIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame žmonai MAGELONAI, sūnui VIKTORUI ir kitiems giminėms —

Vilius ir Lydija Vilenbrektai
Rudis ir Ely Vilenbrektai
(Londone)

A†A

ZIGMUI LAURINAVIČIUI

mirus, jo žmoną MAGELONĄ, sūnų VIKTORĄ, jo brolį, seseris bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Ona ir Jurgis Rekešiai
Edmundas Rekešius su šeima
JAV-bės

Mūsų kredito unijos nariui

a†a Jonui Staniuliui

mirus, jo žmonai MARIJONAI, dukterims su šeimomis bei visiems kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

A†A

ANTANUI ASTRAUSKUI

Lietuvoje mirus,

giliai užjaučiame JURGĮ ir MARYTĘ skausmo valandose —

Augustinas ir Irena Navickai

A†A

JONUI STARKEVIČIUI

mirus, ALBINĄ, MARGARITĄ ir JUOZO šeimą nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Augustinas ir Irena Navickai

"Amber Holidays"

1979 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

VIENOS SAVAITĖS: Maskva — Vilnius — Leningradas

kovo 19	— $725.00	birželio 7	— $859.00
balandžio 11 ir 25	— $795.00	liepos 12 ir rugpjūčio 2	— $865.00
gegužės 2 ir 9	— $829.00	rugsėjo 19 ir rugsėjo 26	— $829.00
gegužės 16	— $839.00	spalio 10	— $829.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

birželio 7 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Muenchenas, Koelnas, Briuselis — $1399.00

birželio 20 — Leningradas 2, Vilnius 5, Ryga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — $1189.00

liepos 12 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Muenchenas, Koelnas, Briuselis — $1399.00

rugpjūčio 2 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Muenchenas, Koelnas, Briuselis — $1399.00

rugpjūčio 8 — Leningradas 2, Vilnius 5, Ryga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — $1189.00

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu, Niujorke

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS —
PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU

MEMBER AMERICAN SOCIETY OF TRAVEL AGENTS ASTA

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Ma. 02127, USA. Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDŽIŪNAS.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

Old Age Pensioners

BOOST NOW!

complete Guaranteed Income Supplement applications and return them!

Užpildykite garantuotų pajamų papildo (Guaranteed Income Supplement) blankus ir atsiųskite juos kaip galint greičiau. Blankai yra išsiųsti visiems pensininkams, jau gaunantiems papildą. Kad nenustotumėte gavę papildo, turite užpildyti blankus ir grąžinti tučtuojau, jeigu norite gauti papildą ir po kovo 31 d. Jeigu to neatliksite, mokėjimas bus sustabdytas! Taigi užpildykite blanką . . . grąžinkite adresuotame voke, kuris jums buvo atsiųstas . . . ir nenutrūkstamai gausite mokėjimus.

Health and Welfare Canada
Monique Begin Minister

Santé et Bien-être social Canada

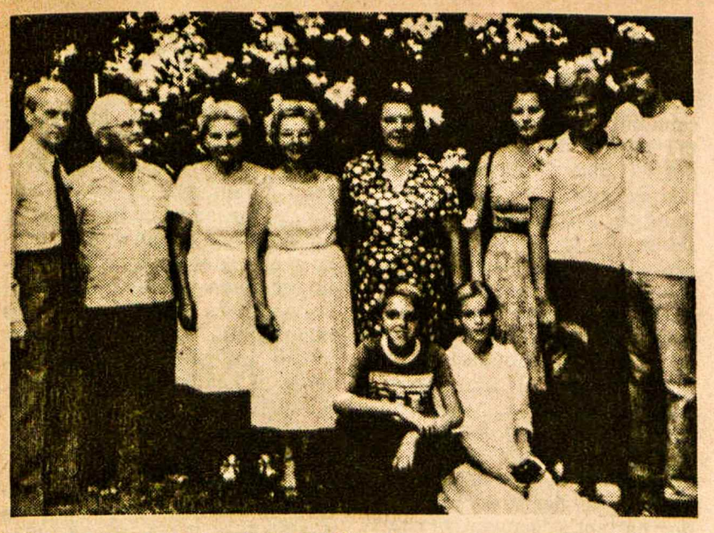

Brazilijos ateitininkai, vadovaujami kun. J. Šeškevičiaus, aplankę tautiečius Urugvajuje ir Argentinoje su patriotiniu vaidinimu "Lietuvos vizija". Nuotraukoje — dalis aktorių su "ALB" leidėjais Nuotr. F. Ožinsko

DISKUSINĖS MINTYS

Akademinis mūsų prieauglis

A. RINKŪNAS

Tema apie akademinį mūsų prieauglį išsiskiria į dvi šakas: akademinis prieauglis visuose moksluose ir akademinis prieauglis lituanistikoje. Palikdami pirmąją tema tolimesniems svarstymams, šiuo tarpu sustokime prie mūsų lituanistinio prieauglio.

Su šia problema susidūrėme, kai tik Lietuva neteko laisvės ir kai ten like akademikai buvo priversti taikytis prie naujojo istorijos supratimo bei literatūros vertinimo. Pradžioje nesužalotus lituanistinius mokslus tęsė išeivijoje atsidūrę buvusieji nepriklausomos Lietuvos universitetų mokomojo personalo nariai. Bet metai iš metų jų eilės retėja, o juos pakeičiančio prieauglio mažai tesimato. Tai jau nuo seno kelia mūsų visu susirūpinimą.

Bandyta ir tebebandoma tai bent iš dalies taisyti, įsteigiant trumpesnius ar ilgesnius lituanistinius kursus prie vietinių universitetų. Tiesa, tuos kursus lankė nevisai mažas mūsų jaunųju akademikų skaičius. Tiesa, kad kaikurie jų tapo lituanistiniu mokyklų mokytojais, bet apie lituanistinius jų darbus tikra akademine prasme beveik negirdime.

1978 m. staiga iškilo dvi naujos idėjos. Viena atėjo iš Kanados vakarų, iš Albertos provincijos universiteto Edmontone. Tiem, kurie to nežino, galime priminti, kad Kanados Albertos provincija dėl vis didėjančio naftos šaltinių skaičiaus pasidarė labai turtinga. Tos provincijos valdžioje dideliu svoriu dalyvauja ukrainiečiai. Provincijos valdžia skiria nemažas sumas etninių grupių kalbos ir kultūros studijoms Edmontono universitete. Ukrainiečiai tuo jau yra pasinaudoję per slavistikos fakultetą, duodantį mokslo laipsnius, o taip pat pažymėjimus mokytojams, dėstantiems kaikuriose Albertos bei gretimų provincijų gimnazijose ukrainiečių kalbą.

Panaši galimybė yra ir lietuviams. Bet mūsų problema pasirodė sunkesnė. Mat, ukrainiečių imigracija nuo seno telkėsi Kanados vakaruose. Lietuvių išeivių dauguma gyvena Kanados rytuose. Mus skiria 2000 mylių atstumas. Taigi, Edmontone universitetas yra, ir profesorių atlyginimas turbūt nesunkiai spręstusi, bet kaip su studentais? Kalbantis su Edmontono lietuviais, kilo mintis, kad gal tuo tarpu galima būtų steigti kelių vasarų kursus, pradžioje akademiškai paruošiančius lituanistiniu mokyklų mokytojus, o vėliau, jei sąlygos leis, pereiti prie pilnos lituanistinės universiteto katedros.

Per PLB seimą Toronte atėjo kita idėja, būtent: betkuriame Šiaurės Amerikos universitete tuoj pat steigti lituanistinę katedrą. Nuo to laiko praėjo jau pusmetis, ir iš spaudos matome, kad šis laivas užplaukė ant uolų. Kaip ir Edmontone, čia reiktų išspręsti tris klausimus: universiteto, profesūros atlyginimo ir studentų. Pirmieji du būtų išsprendžiami, sutelkus didesnes pinigų sumas, o studentų klausimas lengviau spręstųsi įsikūrus universitete, kuriame yra didesnis skaičius lietuvių. Spaudoje plačiau tuo reikalu pasisakė L. Raslavičius ("Drauge") ir dr. J. Balys ("Drauge" ir "Dirvoje"). Pirmasis į reikalą pažiūrėjo teigiamai, manydamas, kad visdėlto pavyktų sutelkti reikiamas dideles pinigų sumas. Antrasis atsiliepė neigiamai, teigdamas, kad visa tai tik juokų darbas, nes nei mes turime lituanistikai pasišventusių studentų, nei turime to vardo vertų jaunųjų profesorių. Taip reikalas ir stovi.

O visdėlto ką nors reikia daryti, kol buvę paskutiniai Kauno ir Vilniaus universitetų profesoriai neišmirė. Šio rašinio mintis yra pasiūlyti dvi galimybes.

Viena būtų — dar kartą persvarstyti Edmontono universiteto galimybes, pradedant mokytojų vasaros kursais. Jeigu ten universitetas duotų patalpas ir apmokėtų dėstytojus, tai studentus galima būtų patraukti, sudarant jiems lietuviškas stipendijas 2-3 vasarų laikui. Šiaip ar taip, mūsų studentai vasarą ka nors dirba, tad vietoje fizinio darbo jie greičiausiai susidomėtų lituanistiniais kursais.

Tik, žinoma, jie turėtų pasižadėti po to keletą metų dirbti lituanistinėje mokykloje arba parašyti akademinio pobūdžio studiją iš lituanistikos (tokios studijos universitetų priimamos kaip magistro ar daktaro darbų tezės).

Kita idėja, kurią galima būtų vykdyti šalia pirmosios, yra susidomėjimas betkurias mokslo šakas (bet ypač humanitarinius mokslus) studijuojančiais lietuviais studentais, pasiūlant jiem stipendijas ar honorarus už mokslinius veikalus iš lituanistikos. Galbūt bent vienas kitas iš jų liktų visam amžiui su dviguba profesija: viena kasdieninei duonai užsidirbti, o kita — savo tautai patarnauti. Tai ypač svarbu, nes vien iš lituanistinio mokslo, bent Amerikoje, niekas negali pragyventi, o valgyti juk ir lituanistui reikia.

Istorija mums duoda tuo reikalu gražių pavyzdžių. Didieji mūsų veikėjai iš profesijos nebuvo lituanistai: Basanavičius, Kudirka ir daugelis kitų buvo gydytojai, P. Vileišis — inžinierius, bet jų įnašo mūsų kultūrai niekas negali ginčyti. Net ir Kaune besikuriančio Lietuvos universiteto humanitarinių mokslų fakultete kiek buvo tikrų lituanistų? Mano tiesioginiai profesoriai buvo V. Mykolaitis-Putinas ir Augustaitis — kunigai (vienas dėstė lietuvių literatūrą, kitas anglų kalbą), M. Biržiška (dėstė senąją liet. literatūrą) — advokatas, o pagrindinis psichologijos profesorius buvo Vabalas-Gudaitis — agronomas.

Išvada: jeigu negalime iš karto įsteigti pilnos lituanistinės katedros, tai steikime palaipsniui, kaip augščiau siūlyta. Blogiausia yra nieko nedaryti.

Atsiųsta paminėti

THE BALTIC STATES IN PEACE AND WAR 1917-1945. Edited by V. Stanley Vardys and Romuald J. Misiunas. The Pennsylvania State University Press. University Park and London. Published with the cooperation of the Association for the Advancement of Baltic Studies 1978. Tai rinkinys straipsnių, kurių autoriai yra: Olavi Arens, Charles L. Sullivan, Aba Strazhas, V. Stanley Vardys, Michael Garleff, Alexander Dallin, David M. Crowe, Jr., Julius P. Slavėnas, Edgar Anderson, Boris Meissner, Dennis J. Dunn, David Kirby, Romuald J. Misiunas.

Arėjas Vitkauskas, LYRE FRUIT IN LIGHT SYRUP. Eilėraščiai anglų kalba. 32 puslapiai, kaina $1. Nei leidėjas, nei vietovė, nei data nepažymėta.

Kazimieras Barėnas, KILOGRAMAS CUKRAUS. Novelių rinkinys. Aplankas ir titulinis puslapis — Vlado Žiliaus. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. Spausdino M. Morkūno spaustuvė. Tiražas — 700 egz. Čikaga 1978 m., 272 psl.

"Baltas ievos medis" K. Barėnas

1978 m. premijuotasis Lietuvių Rašytojų Draugijos poezijos rinkinys, kurio autorė Sadūnaitė

"Keturių Vėjų" laikais Lietuvoje dar niekas neskyrė jokių literatūrinių premijų. O jei tokios jau būtų buvusios ir jomis būtų buvę apdovanoti, sakysim, "Šimto pavasarių" K. Binkis, arba "Granatos krūtinėje" S. Šemerys, arba ankstyvasis T. Tilvytis, arba J. Žengė, turbūt būtų kilęs nemažas triukšmas, nes visuomenė kaip visuomenė, o spauda beveik visada buvo juk kuria nors prasme konservatyvi. Pasirodo, laikas sugeba pakeisti žmonių galvojimą, pripratinti prie seniau nepriimtinų dalykų. Pastarosios premijos dabar svetur juk buvo paskirtos nebe tradiciniams prozininkams ir poetams, bet moderniai rašantiems. Jei yra tokiais paskyrimais nepatenkintų, tai tik mažuma. O gal didžuma tyli?

Praėjusiais metais už savo naująjį eilėraščių rinkinį "Baltas ievos medis" Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją gavusi Danguolė Sadūnaitė, be jokios abejonės, yra modernistė, jeigu tą žodį būsime linkę suprasti kaip rašymą neįprasta maniera. Ne, gal ir perplatu būtų taip sakyti, gal tikslesnis būtų pasakymas, kad iš dalies ji rašo neįprasta maniera.

Kaikurie kritikai, kaip teko pastebėti, linkę ją vadinti imažiste. Bet imažistai peržydėjo ir nuvyto jau prieš kapą metų, taigi koks čia būtų modernizmas, jei prikeli iš numirusių, kas jau pasenę? Lietuviški futuristai ar ekspresijonistai juk daug greitesni buvo atsišaukti į tų srovių madą.

Danguolės Sadūnaitės poezijos pasaulis daugiausia yra mus supanti gamta su visais metų laikais, su medžiais, gėlėmis, su saule ir žvaigždėmis. Į tą pasaulį kartais įsijungia Dievas, kartais kažkoks bevardis žmogus, kartais tėvas ar motina, dėdės ir tetos, o dažniausiai įvairius aplinkos reiškinius vertina ir sveria pati poetė arba, kaip dabar Lietuvoje įprasta sakyti, jos poezijos lyrinė herojė, kuri, deja, yra smarkokai besiblaškanti. Čia, žiūrėk, ji miniatiūriniais gabaliukais sukuria visiškai aiškų vaizdą, tegu šen ten ir neįprastai sugyvindama, o kaikur visiškai užtemdo prasmę. Tokio aiškumo pavyzdžiu galėtų eiti trys miniatiūros, pavadintos "Lietus ir sniegas":

1. Aš sutikau du lieknus vyrus,
skubančius į darbą šį rytą.
Vienas nešėsi baltą kastuvą,
kitas nešėsi juodą.
2. "Labas rytas!" pasveikinau juos.
"Labas rytas!
Labas rytas!"
"O kurgi saulė pradingo
šį rytą, gerieji žmonės?"! paklausiau.
3. "Saulė?
Ji gretimam kaime svečiuojasi.
Renka mokesčius.
Valgo ir geria visą dieną".

Tokį gyvą lyrinės herojės pasikalbėjimą su tais dviem dirbti einančiais vyrais galėtume laikyti tiesiog klasišku, jei ne tas baigiamasis ketureilis su mokesčius renkančia, valgančia ir geriančia saule. Skaitydamas tą trumputį pasikalbėjimą, nejučiom prisimeni tokio pat gyvumo ir P. Armino-Trupinėlio "Keleivius ir šunes" ir P. Vaičiūno "Šienapjūtę", bet pabaiga, žinoma, nustebina, ir sakai sau, kad net ir gamtos sugyvinimo meistras K. Donelaitis neišdrįso saulės šitaip šimtaprocentiškai sužmoginti. Tam gamtos sugyvinimo pradininkui užteko, kad saulelė "žiemos šaltos triūsus pargriaudama juokės", laukus orai drungni "glostė", žoles "iš numirusių šaukė", kalnai ir kloniai "pametė skrandas", laukus "žiemys jau taip nugandino bardams", nuogi žagarai "raudodami kloniojos", rudenį "žemė su visais pašaliais įmurusi verkia".

Saulei poetė ir kitose miniatiūrose nepagaili įvairiopos misijos. Eilėraštyje "Miške" jai saulė iškraustė kišenes, eilėraštyje "Sodas žydi" vaikšto giedodama, įeina ir išeina kreivomis šešėlių gatvelėmis, "Rožių darže" — saulės spinduliai žolėje atrodo lyg paklydusios bitės, "Ruduo medyje" — saulė apdovanoja kiekvieną lapą aukso medaliu, "Pavasaris Palos parke" — saulė supirkinėja žemes, medžius ir žolę, "Alyvos pražydėjo" — į pavakarę ji vis dar grojo geltonu smuiku. Bevardžiame eilėraštyje (rinkinio 9 psl.) sakoma, kad vasarą ji užstojanti visas duris ir langus, o šiandien užsidariusi savo kambaryje čiaudanti, užsivilkusi seną chalatą lošianti dieną naktį kortomis su senu siuvėju mėnuliu ir atsiduodanti žuvimi bei alumi.

Šiame bevardžiame eilėraštyje iš 9 psl. po kiekvieno posmelio skliausteliuose kartojamas lyg ir priegiesmis "Mažoji Sesele, Mažasis Broleli". Ar tuos seselę ir brolelį reikia suprasti kaip saulę, ar kaip kažkokį simbolį, kuriam išsiaiškinti poetė mums nedavė jokio rakto? Ogi dievai žino! Gal į tokį klausimą tuoj pat nesivaržydami galėtų atsakyti amerikiečių metodus įsisavinę kritikai, kuriems viskas aišku — jie lengvai viską išgliaudo. O jei aš čia apie galimą simbolį užsimenu, tai tik dėl to, kad D. Sadūnaitės poezijoje tokių yra, aiškių ar tik nuspėjamų. Štai kad ir anas ištisai išrašytasis eilėraštis apie du vyrus, kurie buvo paklausti, kur dingo saulė. Taigi tie vyrai iš tikro ne vyrai, o lietus ir sniegas, kaip išduotų antraštė, jeigu, žinoma, skaitytojas įsisąmonintų ne tik tai, kas eilėraštyje sakoma, bet ir kas antraštėje.

Nepaprastu gamtos sugyvinimu ir vaizdingumu D. Sadūnaitė bus bene pralenkusi visus mūsų poetus. Jos herojei vėjas iškelia savo laukinę galvą, lietus vaikštinėja po lauką, nuleisdamas savo tinklus, medžiai pasiklysta savo šešėliuose, lietus šūkauja krūme kaip paukštis, medis dainuoja apie lietų, naktis yra barbarė.

Jei į tokį sugyvinimą skaitytojas po vieno kito eilėraščio įpras, tai vienu kitu atveju gal ir išskės akis, susidūręs su perlabai jau kokiu rėkiančiu palyginimu. Pvz. eilėraštis "Miške":

1. Medžiai pastojo man kelią,
miške beeinant.
(Kaip žali banditai.)
2. Saulė iškraustė kišenes.
Paukščių balsai
susmigo į kūną —
(brendant upe . . .)
Tarytum
sunkūs švino šoviniai.

Dar saulė kaip saulė, nors sunkoka suprasti, kaip ji tas kišenes krausto, dar ir paukščių balsų įkyrumas gali sunkiai veikti, bet kaipgi su tais žaliais banditais medžiais? Jeigu dainoje mėnuo saulužę galėjo vesti, tai, sakai, gal saulužė ir kišenes buvo pajėgi iškraustyti . . . O tie medžiai-banditai gal bus tolimesnis žingsnis praplėsti kuriamąją liaudies tradiciją . . .

Sakykim, kad tasai sugyvinimas net ir su banditiškais medžiais yra Danguolė Sadūnaitė, cituotaisiais atvejais vaizdinga ir suprantama. Tačiau yra miniatiūrų, kuriose vaizdas kažkaip užšlėptas, lyg kokioje mįslėje. Pvz.:

atidaviau savo dainą medžiui,
ir būsiu dabar ta lengvabūdė žolė —
kurioje vėjo karšta širdis įsispaudžia

Arba:

Rože!
atvėsink mane —
pačiame zenite
raudonos spalvos raibuliavimo.

Čia prasmę jau reikia bandyti išgliaudyti — ji nebėra tokia iš karto aiški.

D. Sadūnaitės poeziją šen ten temdo sintaksės ir skyrybos, įprastinės rašybos nesilaikymas. Štai ir aname jau cituotame eilėraštuke apie mišką pasakyta: "Medžiai pastojo man kelią, miške beeinant". Einame paprastai mišku, o pasiklystame miške (ypač jei dar gąsdina medžiai, žali banditai!). O kai poetė sako "miške beeinant", tai, remdamiesi kalbos dėsniais, turime suprasti, kad ne ji ten ėjo, o kažkas kitas (pvz. saulei tekant išėjau iš namų). Šiuo atveju, kad nesikeistų eilėraščių ritmika, galėtų būti pasinaudota dalyviu ir pasakyta: "Medžiai pastojo man kelią, mišku beeinančiai".

Žinoma, gal ir atsitiktinumas, kad poetė kableliu atskiria veiksnį nuo tarinio ("Teka per mano kūną, tavo spalvos šiluma") ar vieną kartą po kokio nors dvitaškio ar kabliataškio rašo mažąją, kitą — didžiąją raidę, kartais daugtaškiui naudoja keturis, o kartais du taškus ir t. t. Gal tai turi reikšti kokią nors skaityytojui užkerėti skirtą mistiką, o gal tai ir paprasčiausias nerūpestingumas, kuris būtų jau sunkiau atleidžiamas poetei, padovanojančiai mums devintą rinkinį.

Taigi, dėl tų devynių rinkinių. Devyni tikrai jau nemažas kūrybinis kapitalas, ir tiek poezijos rinkinių išleidusiai poetei ne tik galima, bet ir reikia kelti tam tikrus pageidavimus ar net reikalavimus. Kad D. Sadūnaitė savo pasaulį ir jo supratimą išreiškia tokiomis, o ne kitokiomis priemonėmis, tai jos reikalas. Vieniems tai gali patikti, kitiems neepatikti. Tačiau jos poetiniame kelyje, atrodo, yra viena bėda, iš kurios jai reikėtų prasilaužti. Juk kaip ji pradėjo miniatiūromis, taip net ir devintajame rinkinyje jomis tebėra gyva! Tiesa, rinkinyje yra ir didesnių eilėraščių, kai jos poetinis užsimojimas dėl ko nors išsisakyti nebesutelpa į porą posmelių ("Mano motina", "Saulės namai", "Tymai", "Tetos ir dėdės", "Mes užaugome, pavasari"). Ką gi poetė daro? Ji sukuria mozaiką miniatiūrų, toli gražu nevisada sudarančių vieningą vienetą, dažniau beveik tik sulipdytą, mechaniškai sudėtą.

Gražu, žinoma, susilaukti ir dailių miniatiūrų. Kažkas vieną kitą kartą cinktelėjo, nuskambėjo, ir baigta. Tačiau jei tokie cinktelėjimai kartojasi iš rinkinio į rinkinį, valia gi sakyti, kad ta pati forma pagaliau pradeda įgrįsti ir rodo nenorą įieškoti ko nors naujo. Iš ilgesnį kelią nuėjusių meistrų juk reikalaujame, kad plėstų savo pajėgumą, kuris su patyrimu auga. O D. Sadūnaitė, tiek jau sukūrusi, patyrimą turi didelį, ir iš jos būtų reikalautina didesnio formos įvairumo ir meistriškumo, nebe vien tų miniatiūrų.

Danguolė Sadūnaitė, BALTAS IEVOS MEDIS. Eilėraščiai. Aplankas — Nijolės Palubinskaitės. Išleido "Ateitis" 1977 m. Gaunama šiuo adresu: Mrs. M. Bajorūnienė, 17689 Goldwin Drive, Southfield, Mich. 48075, USA.

Kompozitorius A. Jurgutis Čikagoje įteikia muzikinės dramos "Emilija Platerytė" klavyrą libreto autoriui A. Kairiui Nuotr. V. Jasinevičiaus

Viešėdami Cikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DEŠIMTĄJĄ LIETUVIŲ DAILĖS PARODĄ Vasario 16 proga Brooklyno Kultūros Židinyje surengė LB Niujorko apygardos valdyba, talkinama apylinkių. Techniškais parodos reikalais rūpinosi speciali komisija: pirm. A. Vakselis, nariai Č. Janušas, P. Jurkus ir J. Rūtenis. Dalyvavo 31 menininkas su 171 kūriniu, neskaitant šioje parodoje pagerbiamų dailininkų — šimtmečio sulaukusio Adomo Varno ir Lietuvoje mirusio Kazio Šimonio. Parodos atidaryme vasario 10 d. buvo paskelbtos tradicinės premijos. Jas laimėjo: JAV LB kultūros tarybos $300 premiją — J. Bagdonas, M. K. Čiurlionio $200 (mecenatė E. Mickeliūnienė) — O. Paškevičienė, X-tosios dailės parodos $100 (mc. A. Vakselis) — A. Kairys, Adomo Varno šimtojo gimtadienio $100 (mc. E. Mickeliūnienė — J. Rūtenis, tautinės tematikos $100 (mc. S. Kudirkos šaulių kuopa) — I. Brazdžionienė iš Los Angeles, tradicinio meno $100 (mc. LMK Federacijos Niujorko klubas) — J. Šukys, jaunojo dailininko $100 (mc. E. Mickeliūnienė) — G. Sakalauskienė iš Bostono, vertintojų komisijos pirm. dail. V. Vijeikio $100 — Z. Ūselis. Apie šioj parodoj pagerbiamus dailininkus A. Varną ir K. Šimonį kalbėjo P. Jurkus. Parodos užbaigoje buvo paskelbta pačių lankytojų skiriama populiarumo premija, ketvirtą kartą tekusi dail. Č. Janušui už gamtovaizdį "Rugių gubos prie svirno". Šį savo kūrinį jis padovanojo lituanistinei Maironio mokyklai. Parodą papildo literatūrinė popietė ir koncertas vasario 11 d. Literatūrai atstovavo iš Scrantono atvykęs Liudas Dovydėnas, skaitęs ištraukas iš ką tik baigtos knygos apie angliakasių gyvenimą. Ją išleis A. Mackaus Fondas Čikagoje. J. Kačinsko ir A. Dvoržako kūrinius atliko styginis Bostono kvintetas: Margaret Duesnberry — I smuikas, Judy Helmetzy — II smuikas, Izidorius Vasyliūnas — viola, Ben Silver — violončelė, Jeronimas Kačinskas — fortepijonas.

KAMERINIS LIETUVOS ORKESTRAS, vadovaujamas prof. Sauliaus Sondeckio, sausio 16 — vasario 18 d.d. gastroliavo įvairiose JAV valstijose, daugiausia mažesniuose miesteliuose, išskyrus Louisianos sostinę Baton Rouge. Oskestrą pakvietė "Columbia Artists" firma, o pačius koncertus rengė savo nariams "Community Concerts" draugija. Koncertų programas sudarė A. Vivaldžio, W. A. Mozarto, G. Rossinio, P. Čaikovskio, D. Šostakovičiaus, M. K. Čiurlionio ir F. Bajoro kūriniai. Orkestrantų eilėse — jauni muzikai, kaikurie jau spėję pasižymėti konkursuose: koncertmeisteriai — smuikininkas E. Urbonas, violončelistas A. Griškevičius, Helsinkio konkurso laureatas P. Radzevičius, K. Kanišauskas, tarprespublikinių konkursų laureatai smuikininkai — R. Butvila, D. Lapėnaitė, E. Miklaševskaja, B. Traubas, S. Sondeckienė. Kamerinis Lietuvos orkestras yra laimėjęs aukso medalį tarptautiniame jaunimo orkestrų konkurse V. Berlyne, plataus pripažinimo susilaukęs Austrijoje, V. Vokietijoje ir kitose užsienio šalyse. Beveik visi orkestro nariai yra baigę Vilniaus konservatoriją, išaugę ir subrendę prof. S. Sondeckio globoje. JAV lietuviai daugiausia dalyvavo prie Čikagos ir Bostono surengtuose koncertuose. Bostono burmistras vasario 11 paskelbė Kamerinio Lietuvos Orkestro Diena, parūpindamas specialų diplomą. Bostone gyvena orkestro vadovo prof. S. Sondeckio tėvas J. Sonda, ilgus metus redagavęs "Keleivio" savaitraštį.

DIEVO MOTINOS NUOLATINĖS PAGALBOS parapija Klevelande, Ohio, vasario 4 d. lietuvius pakvietė į kultūrinę popietę "Mylėsi Lietuvą iš tolo", kuri iš tikrųjų buvo lyg ir savotiškas įvadas į Vasario 16. Programą atliko Čikagietė rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė ir vokalinis Klevelando studenčių ansamblis "Nerija" su vadove Rita Čyvaite-Klioriene, akompaniatore Kristina Kuprevičiūte. B. Pūkelevičiūtė skaitė ištrauką iš savo romano "Naujų metų istorija", bet visus labiausiai sujaudino popietės užbaigai skirtos jos "Mintys laisvės vigilijai" apie Lietuvą bei laisvės ilgesį. "Nerija" taip pat buvo paruošusi su Lietuva susietų dainų programą: A. Bražinsko — "Tėvyne Lietuva", "Nemunėli, Nemunėli", "Kur gimta padangė", V. Paketuro — "Tau, gimtine", St. Gailevičiaus — "Risčiau akmenėlį", Br. Budriūno — "Tėviškėle", B. Gorbulskio — "Prie ugniakuro", A. Raudonikio — "Raiba paukštele". Popietę visi jos dalyviai užbaigė kartu sugiedota J. Naujalio ir Maironio "Lietuva brangi".

ATEITININKŲ FEDERACIJOS $1.000 premiją už 1977-78 m. išleistas religinio pobūdžio knygas laimėjo kun. Stasys Yla. Vertintojų komisija — A. Skrupskelienė, A. Kižienė, kun. V. Rimšelis, MIC, P. Razminas ir J. Polikaitis vasario 8 d. posėdyje Čikagoje jam paskyrė premiją už monografiją "Jurgis Matulaitis", kuri skaitytojus supažindina su žymiuoju mūsų tautos arkivyskupu bei jo beatifikacijos byla Vatikane. Premijos mecenatas — čikagietis kun. dr. J. Prunskis.

ŠIEMETINES MENININKŲ BEI JŲ GRUPIŲ IŠVYKAS užsienin pradėjo kamerinis Lietuvos orkestras, su vadovu S. Sondeckiu gastroliavęs JAV miestuose. Rugpjūtyje šis orkestras dalyvaus Dubrovniko muzikos festivalyje Jugsolavijoje. Vilniaus styginis kvartetas, kurį sudaro A. Vainiūnaitė, P. Kunca, D. Katkus ir A. Vasiliauskas, kovo mėnesį gastroliuos P. Amerikoje, o birželyje koncertuos V. Vokietijoje. Styginis M. K. Čiurlionio kvartetas — R. Šiugždinis, S. Kiškis, A. Grižas ir S. Lipčius ruošiasi rudeninei išvykai į V. Berlyną ir Šveicariją. Vargonininko L. Digrio gastrolės numatytos Čekoslovakijoje ir Lenkijoje. Pavasarį Rumunijoje viešės Vilniaus operos baritonas E. Kaniava, rudenį Čekoslovakijoje — smuikininkas E. Paulauskas su pianistu D. Trinkūnu. Vilniaus mergaičių choras "Liepaitės" rudenį dalyvaus vaikų chorų festivalyje Lenkijoje. Tolimojon S. Korėjon balandyje vyks vyrų liaudies choras "Aidas", spalyje — jungtinis Panevėžio pučiamųjų orkestras. Nusipelnęs vyrų choras "Varpas" gastroliuos Kuboje.

VILNIUJE GASTROLIAVO Rygos operos ir baleto teatras. Gastrolės pradėtos I. Kalninio rokopera "Grojau, šokau", kurią kompozitorius sukūrė pagal poeto Janio Rainio to paties pavadinimo pjesę. Vilniečių taipgi laukė neseniai Rygoje paruošta G. Verdi "Kaukių baliaus" premjera. Baletui atstovavo A. Chačiaturiano "Gajanė", L. Heroldo "Nereikalingas atsargumas", vienaveiksmiai spektakliai — L. Minkaus "Pachita", G. Bizet — R. Čedrino "Carmen siuita" ir "Divertismentas". Gastrolių proga prisiminti artimi Latvijos ir Lietuvos teatrų ryšiai. 1921 m. su didžiuliu pasisekimu Rygoje dainavo K. Petrauskas, 1954 m. buvo pastatytas J. Juzeliūno baletas "Ant marių kranto", o Vilniuje — R. Grinblato baletas "Rigonda". Dažni svečiai Rygoje yra Vilniaus operos solistai — tenoras V. Noreika, baritonai J. Stasiūnas, E. Kaniava bei kiti dainininkai.

VILNIAUS OPEROS IR BALETO TEATRAS, keisdamasis gastrolėmis su Rygos opera ir baletu, latviams buvo nuvežęs E. Balsio baletą "Eglė žalčių karalienė", R. Ščedrino "Aną Kareniną", B. Pavlovskio baletą vaikams "Snieguolė ir septyni nykštukai". Operai atstovavo G. Donizetti "Lucia di Lammermoor", G. Puccini "Tosca". Vilniaus operos ir baleto teatro vadovas V. Noreika džiaugiasi šiltu vilniečių menininkų sutikimu Rygoje, žada keitimąsi spektakliais ir ateityje.

VILNIAUS DAILĖS PARODŲ RŪMUOSE savo tapybos darbų parodą surengė dail. B. Jacevičiūtė. Vilniečių čia laukė 50 jos naujausių ir ankstesnių kūrinių. B. Jacevičiūtė, gimusi ir augusi Kupiškio rajone, dažnai grįžta į gimtąsias apylinkes. Jų grožį įamžino jos paveikslų cyklas "Mano krašto žemė ir žmonės", žymiųjų rašytojų, dailininkų bei kitų menininkų atminimą — ciklas "Tėviškė".

STYGINIS M. K. ČIURLIONIO KVARTETAS — R. Šiugždinis, S. Kiškis, A. Grižas ir S. Lipčius šiemetines savo gastroles pradėjo koncertais Kijeve, Zaporožėje, Donecke bei kituose Ukrainos miestuose. Išvykos programoje — M. K. Čiurlionio "Nebaigtas kvartetas", J. Širvinsko, L. Beethoveno, F. Schuberto, M. Ravelio, D. Šostokovičiaus kvartetai.

SOL. NIJOLĖ AMBRAZAITYTĖ, Vilniaus operos mezzo-sopranas, su Vilniaus filharmonijos vyr. dirigentu Juozu Domarku viešėjo Leningrade. Didžiojoje koncertų salėje buvo atlikta draminė H. Berliozo legenda "Fausto pasmerkimas". Ją dirigavo J. Domarkas, o N. Ambrazaitytė dainavo Margaritą.

ISTORIJOS IR ETNOGRAFIJOS muzėjus Vilniuje, įvairiose Lietuvos vietovėse pernai surinkęs beveik 1.500 naujų rodinių, suruošė įdomią jų parodą. XVI—XX š. pradžios laikotarpiui joje atstovavo 550 įvairių daiktų. Tarp jų minimi: XVI š. Bazelyje išleistas graikų-lotynų kalbų žodynas, naudotas Vilniaus akademijoje, Karaliaučiuje XVII š. pasirodžiusi Prūsijos kronika, XVII š. Lietuvos žemėlapis, Vilniuje 1794 m. išleistas geografijos vadovėlis, vertingas laikrodžių rinkinys, XVIII š. pabaigos teleskopas.

Į VILNIAUS OPEROS TEATRĄ vėl grįžo komiškoji G. Rossini opera "Sevilijos kirpėjas" šį kartą su naujai išverstu poetės R. Skučaitės libretu. Premjerinio spektaklio dirigentas — J. Aleksa, režisorius — R. Siparis, dailininkė — I. Birulia, baletmeisteris — V. Barzdylis, chormeisteriai — A. Krogertas ir Č. Radžiūnas. Rozinos vaidmens mezzosopraninį variantą sukūrė Aušra Stasiūnaitė, studijas gilinusi Milano "La Scalos" operoje. Figarą dainavo baritonas Eugenijus Vasilevskis, Bazilijų — bosas Vincentas Kuprys, Almavivą — tenoras Bronius Tamašauskas, Bartolą — bosas Leonidas Muraška. Virtuozišku dainavimu premjeriniame spektaklyje išsiskyrė A. Stasiūnaitė ir E. Vasilevskis. Kitiems dainininkams recenzentas Jonas Bruveris pažeria nemažų priekaištų. V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI — virš 16 milijonų

KASOS VALANDOS:
Pirmadieniais 10 - 3
Antradieniais 10 - 3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10 - 8
Penktadieniais 10 - 8
Šeštadieniais 9 - 1
Sekmadieniais 9.30 - 1

MOKA UŽ:
term. indėlius 1 metų 10%
term. indėlius 2-3 metų 9¾%
pensijų ir namų s-tas 9%
taupomąsias s-tas 9%
depozitų-čekių s-tas 6%

DUODA PASKOLAS:
asmenines 10½%
nekiln. turto 10¼%
investacines 10½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical Fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) FILTSOS BROS
Toronto, Ont., M6R 1V5
Telefonai 533-8451, 533-8452

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

ANKA & PETER/photographers

2374 Bloor Street West, Toronto, m6s 1p5 | 769-4488

Specialistai vestuvinių nuotraukų, portretų ir kitų fotografinių darbų

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas bei "stereo" aparatus.

Lietuviška maisto krautuvė **EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN**

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward

Tel. 233-9783 *NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI*

ALGIS JUZUKONIS, KLB Toronto apylinkės pirmininkas, kalba Vasario 16 minėjime Anapilio salėje Nuotr. R. Puterio

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Moterų rankinio turnyre dėl Europos taurės dalyvauja Kauno "Žalgirio" komanda, atstovaujanti Sovietų Sąjungai. Bratislavoje įvykusiose ketvirtbaigmio rungtynėse kaunietės 18:15 rezultatu nugalėjo Čekoslovakijos Topolnikų "Družstevniko" komandą. Rungtynių pradžioje pirmavo čekoslovakės, laimėjusios I kėlinį 10:9. Antrajame kėlinyje žalgirietės išlygino rezultatą per 32 minutes ir vyravo iki pat rungtynių užbaigos. Antras šių komandų susitikimas įvyks Kaune.

Lietuvos automėgėjų dviejų dalių rungtynės ant ledo buvo pradėtos Kaune ir užbaigtos Širvintose. Bendroje įskaitoje čempijonu tapo kaunietis R. Beresnevičius, I klasėje — kaunietis A. Karnilavičius, II — pasvalietis J. Mitka. Lenktynių dalyviai rungtyniavo nuosavais automobiliais.

Antrąsias Pabaltijo bokso pirmenybes Panevėžyje laimėjo Lietuvos boksininkai. Estijos rinktinę jie įveikė 9:0, Latvijos — 6:3. Pabaltijo čempijonu, įveikęs visus savo varžovus, tapo sunkiasvoris kaunietis J. Silevičius, treniruojamas Z. Albrechto ir A. Šociko. Baigminėje dvikovoje jis nuaglėjo rygietį H. Runkovskį. J. Silevičiui tai buvo jau šimtoji jo kova ringe ir devyniasdešimtoji pergalė. Lengvesnio svorio (iki 85 kg) baigmėje kovojo du vilniečiai — A. Jančiauskas ir V. Oleinikas. Laimėjo kandidatas į Sovietų Sąjungos rinktinę A. Jančiauskas.

Dėl Dariaus ir Girėno taurės Kačerginėje rungtyniavo Lietuvos, Latvijos, Gudijos ir Kaliningrado srities motociklininkai. Atskirose grupėse laimėtojais tapo kaliningradietis A. Popenka, kaunietis R. Paurys ir minskietis V. Baltuškovas. Komandiniu požiūriu lenktynes laimėjo Kaliningrado atstovai.

Antroji pasaulinių autoralio lenktynių dalis įvyko Švedijoje, Karlstado apylinkėse, spaudžiant 33 laipsnių speigui. Lenktynėse dviem "VAZ-1600" automobiliais dalyvavo S. Brundza su A. Girdausku ir K. Girdauskas su N. Jelizarovu. Iš 113 lenktynes pradėjusių automobilių baigmę pasiekė tik 39. Lenktynes laimėjo švedai S. Blumbergas ir B. Sederbergas. Bendroje įskaitoje S. Brundzai ir A. Girdauskui teko XX vieta, K. Girdauskui ir N. Jelizarovui — XXII. Savo automobilių klasėje pirmieji išsikovojo IV vietą, antrieji — V.

"Žalgirio" draugijos šaškių turnyre Vilniuje stipriausi buvo vilniečiai: rusiškų šaškių čempijonais tapo S. Ingaunytė ir S. Smaidrys, šimtalangių — R. Markevičiūtė ir V. Prusakovas.

Lietuvos vandensvydžio varžybose, pasibaigus pirmajam ratui, pirmauja Kauno "Raudonojo Spalio" atstovai, laimėję visas ketverias rungtynes.

VYČIO ŽINIOS

Vytis B (16) — St. Brigid 67:59. CYO lygos pirmose baigminių peržaidimų rungtynėse vytiečiai įveikė pajėgiausią St. Brigid komandą, kuriai prieš tai dažniausiai pralaimėdavo. Vytiečiai sužaidė geriausias rungtynes. Visi stengėsi laimėti, tačiau be puikaus Jono Karpio žaidimo ir 30 taškų laimėjimas būtų buvęs neįmanomas. Komandoje dar žaidė: A. Saplys 16, A. Balsys 12, J. Bukowski 5, P. Tutlys 2, R. Budrys 2, Trinkūnas, A. Slapšys. Norint tapti CYO lygos meisteriu, vytiečiams reikės laimėti dar vienerias rungtynes su St. Brigid komanda.

Vytis C — Holy Rosary 17:59. Žaisdami be Rimo Karpio, vytiečiai pralaimėjo CYO lygos rungtynes H. Rosary komandai. Žaidė: J. Namikas 8, A. Dunderas 2, J. Aukštaitis 4, P. Karpis 1, A. Slapšys 2.

Vytis A (18) — St. Brigid 41:56. Jauniai A taip pat pralaimėjo šios lygos rungtynes. Žaidė: A. Radzevičius 12, J. Zenkevičius 8, L. Siolek 8, G. Sendžikas 4, A. Kišonas 8, T. Kasperavičius 1.

Kitose CYO lygos rungtynėse jauniai C (14) pralaimėjo Aušrai. Šių rungtynių pasekmė bus paskelbta vėliau. Taip pat dar nežinomos Vytis A (18) — Holy Name rungtynių pasekmės.

Atvirame Ontario stalo teniso turnyre G. Nešukaitytė mergaičių 17 m. klasėje laimėjo I vietą. Moterų klasėje Glorija ypatingų laimėjimų nepasiekė, tačiau visose varžybose buvo stipri varžovė. Vieneto varžybose pusbaigmyje pralaimėjo G. Hsu. Moterų dvejete poroje su S. Cavallierou baigmėje pralaimėjo B. Plučaitei — M. Domonkos. Taip pat pralaimėjo mišraus dvejeto baigmėje. Šis turnyras buvo labai gausus ir privalomas visiems geriausiams Kanados stalo tenisininkams. **A. S.**

"Vytis" rinks naują klubo valdybą visuotiniame narių susirinkime kovo 25, sekmadienį, 2 v.p.p., Lietuvių Namuose. Visus prašome dalyvauti. **Valdyba**

AUŠROS ŽINIOS

Pirmoji krepšinio komanda iš 10-ties komandų miesto lygoje stovi šeštoje vietoje. College lygoje, kuri buvo suorganizuota Aušros klubo iniciatyva, yra penkios vyrų krepšinio komandos. Šiuo metu jos yra taip išsirikiavusios: BVK, Aušra I, Hamiltono Kovas, latviai ir Aušra II. Toje pačioje lygoje dalyvauja ir trys jaunių komandos. Šiuo metu pirmauja Kovas ir Aušra. Latvių jauniai stovi antroje vietoje.

Jaunučiai C ir D grupių krepšininkai, kuriuos treniruoja Ilona Janeliūnaitė, dalyvauja CYO lygoje. Ilona sutiko įeiti į valdybą kaip vicepirmininkė moterų, mergaičių ir jaunučių reikalams.

Tinklinio lygoje, kuri buvo taip pat suorganizuota Aušros klubo iniciatyva, dalyvauja Aušra, latviai, estai ir numato įsijungti ukrainiečiai. Pirmos rungtynės tarp latvių ir Aušros baigėsi lygiomis. Netrukus numatoma sudaryti ir moterų-mergaičių lygą. Sekančios rungtynės tarp Aušros ir Hamiltono Kovo įvyks kovo 11 d., 1 v.p.p., West Toronto Secondary School (Lansdowne ir College). Po šių rungtynių bus BVK rungtynės su latviais.

HAMILTONO KOVAS

Kanados žiemos sporto žaidynėse Brandon, Man., Ontario prov. stalo teniso rinktinei atstovavo net trys Kovo žaidėjos: R. Raguckaitė, Loreta ir Daiva Koperskytės. Mūsiškės su dar viena torontiete Ontario prov. laimėjo sidabro medalį (lemiamose rungtynėse pralaimėjo Kvebekui 7:9).

Atvirose Burlingtono stalo teniso pirmenybėse vasario 25 d. jaunių grupę sudarė kartu berniukai ir mergaitės. Pirmą vietą laimėjo kovietė R. Raguckaitė, įveikdama 17-metį Chris Nicholl 21:18, 22:20. B grupėje R. Bernotaitė pralaimėjo baigmėje R. Noow 17:21, 17:21. Dvejetuose su Timen mūsiškė R. Raguckaitė vėl buvo pirma.

Kanados sporto apygardos krepšinio pirmenybėse Toronte kovo 31 d. ir balandžio 1 d. Kovas dalyvaus su dviem vyrų komandom, moterų, jaunių A ir B. **K. B.**

Skautų veikla

• Bendra Toronto skautininkų-kių sueiga — kovo 11, sekmadienį, 6.30 v. v., Prisikėlimo Parodų salėje. Skautininkų žmonos ir skautininkių vyrai taipgi kviečiami šioje sueigoje dalyvauti.

• LS S-gos tarybos pirmininką šiuo metu renka naujai išrinktieji tarybos nariai. Yra du kandidatai: v. s. fil. P. Molis iš Worcesterio ir v. s. fil. S. Mikutaitis iš Čikagos.

• Sveikiname s. J. Dambarą ir ponią, atšventusius vedybinio gyvenimo 25-metį. Šia proga malonu minėti, kad brolis Jonas pasiruošimą artimui padėti sėkmingai ir tyliai įvairiais atvejais pritaiko kasdieniniame gyvenime. Linkime jam geros sveikatos ir ištvermės.

• Mindaugo dr-vės sueiga — kovo 12 d., 7 v. v., Prisikėlimo muzikos studijoj.

• Pateikta Lietuviškosios Skautybės Fondo apyskaita: 1978 m. pajamos $37.926,86; išlaidos — $1.663,97; liko $36.257,89. Pinigai laikomi septyniuose bankuose. Fondo iždininkas v. s. Nenortas, 44 Alban St., Boston, Mass. Kovas skelbiamas Fondo mėnesiu. Visi vienetai ir pavieniai skautai-ės kviečiami stoti nariais į Fondą. Ir nedideli įnašai parodo bendro darbo supratimą.

• Metiniame Romuvos narių susirinkime vasario 25 d. išrinkta valdyba: B. Aušrotaitė, A. Aušrotas, P. Balsas, R. Bagdonienė, L. Gvildienė, L. Kalinauskas, S. Kazilevičiūtė, K. Šapočkinas, Z. Stonkus, V. Skrinskas ir V. Turūta. Valdyba renkama iš skautų-čių ir tėvų k-tų pareigūnų. Į Romuvos komitetą, kuris tiesiogiai rūpinasi stovyklavietės priežiūra, išrinkti: A. Grybas, G. Kuzmienė, B. Paliulytė, M. Rusinas, B. Saplys, R. Sriubiškis, A. Vasiliauskas, E. Galius ir Kast. Batūra. Nuoširdžiai dėkojame tėvams pranciškonams už leidimą pasinaudoti patalpomis. Susirinkime dalyvavo per 50 asmenų. **Č. S.**

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pareigojo pirkti iš Kanados 10,5 milijono tonų kviečių, kurių vertė sieks apie $1,5 bilijono. Naujoji sutartis įsigalios š. m. rugpjūčio 1 d. Praktiškai ji reiškia maždaug tokį pat kiekį kviečių, kuris Kinijai buvo parduodamas kasmet nuo 1961 m. Laivams pristačius kviečius, kiniečiai turi sumokėti grynais pinigais ketvirtadalį jų vertės, o likusią dalį padengia paskolos. Japonija šiemet iš Kanados nupirks 1,3 milijono tonų kviečių ir 800.000 tonų miežių.

Kvebeko atstovybė Paryžiuje į naująją šio miesto telefono abonentų knygą buvo įtraukta kaip Kvebeko ambasada. Toks įrašas susilaukė Kanados ambasados ir Otavos dėmesio. Ambasadas užsienyje tegali turėti tik pilnai nepriklausomos valstybės, o Kvebekas tebėra Kanados provincija. Kvebeko tarpvyriausybinių reikalų min. C. Morinas teisinasi, kad premjero R. Levesque vyriausybė nesiėmė jokių priemonių įrašui telefono knygoje pakeisti ir kad tai padarė ją redagavęs asmuo savo iniciatyva.

Apeliacinis Kvebeko teismas išteisino elektronikos inžinierių A. P. Treu — ryšių specialistą, kurį Kanados vyriausybė buvo apkaltinusi turėjimu slaptų dokumentų be specialaus leidimo ir nerūpestinga jų apsauga. Inž. A. P. Treu buvo aprūpintas leidimu naudotis slaptais dokumentais, nes dirbo Kanados valdžios įstaigoms, Atlanto Sąjungai bei kitoms panašioms institucijoms, atlikdamas karinio pobūdžio užsakymus. Tas priėjimas prie slaptų valdžios dokumentų jam buvo atšauktas, tačiau niekas jo apie tai nepainformavo. Jis ir toliau gaudavo slaptuosius dokumentus. Uždarame teisme inž. A. P. Treu gavo dvejus metus kalėjimo. Jam taipgi buvo uždrausta atskleisti bylos detales spaudos atstovams ir aplamai ginti savo nekaltybę. Visi Kanados laikraščiai pasmerkė tokį slaptą teismą kaip nepriimtiną demokratinei santvarkai. Apeliacinio teismo sprendimas, pripažinęs inžinierių A. P. Treu nekaltu, atitaisė padarytą klaidą, bet neišlygino nuoskaudos nekaltam

Ateitininkų žinios

Krikščioniško atsinaujinimo popietė įvyks kovo 11, sekmadienį, nuo 12 iki 6 v. v. Michael Power gimnazijoje, 5055 Dundas St. W. Prasidės 12 v. Mišiomis ir po to bus įvairūs seminarai (workshops). Ypatingai kviečiamas gimnazijų jaunimas ir studentai. Kviečiamas ir lietuviškas jaunimas.

Ateitininkiška krizė, vis labiau ryškėjanti, yra krikščioniško įsisąmoninimo stoka. Labiausiai ji pasireiškia studentų sąjungoje, šiek tiek mažiau moksleivių sąjungoje, o sendraugių krikščioniškas įsisąmoninimas daugiausia remiasi dar priešvatikanine dvasia. Tą išryškino ir dr. Bieliauskas savo paskaitoje sendraugiams at-kų kongrese Klevelande. "Visa atnaujinti Kristuje" yra tapusi tik abstrakti sąvoka. Nors federacija į tai atkreipė dėmesį, paprašydama kun. K. Trimaką vadovauti krikščioniškam atsinaujinimui, tačiau, atrodo, reikia daugiau pastangų iš globėjų ir vadovų. Tik pažiūrėkime į studentų sąjungos rengiamų kursų temas, taip pat į moksleivių ideologinius kursus "Dainavoje" ir pamatysime, kad krikščioniškasis atsinaujinimas nėra pirmoje vietoje.

Ateitininkų Federacijos valdyba skelbia Ateitininkų Federacijos vado ir kontrolės komisijos rinkimus. Rinkimams pravesti yra pakviesta vyriausia rinkimų komisija, kurią sudaro: pirm. Jonas Valukonis (15401 Florence Circle, Huntington Beach, Calif. 92467, USA), sekr. Dalilė Polikaitienė, ižd. Ignas Medziukas, nariai — Elena Bandziulytė ir Vincas Kazlauskas. Netrukus ši komisija paskelbs rinkimų bei kandidatų siūlymo taisykles.

Ateitininkų Federacijos valdyba

Kanados įvykiai

asmeniui. Išteisintojo dabar laukia teismo išlaidos, siekiančios net $21.500. Be to, dėl tos nelemtos bylos bei jos sukeltos įtampos iširo inž. A. P. Treu šeima. Jis pats sakosi daugiau niekada nevykdysiąs slaptų valdžios projektų, kuriems yra reikalingas jo talentas. Kanados teisingumo min. M. Lalonde nutarė pripažinti apeliacinio teismo sprendimą ir nesikreipti į augštesnį teismą. Opozicinės partijos reikalauja kompensacijos nukentėjusiam. Jos taipgi nori, kad būtų iš pagrindų peržiūrėtas ir pertvarkytas Kanado paslaptis saugantis įstatymas išvengti panašiems nesusipratimams ateityje.

Federacinė Kanados vyriausybė nori uždaryti prieš 50 metų pastatytą moterims kalėjimą Kingstone, Ontario provincijoje. Kalinės planuojama perkelti į kitus kalėjimus, kur jos būtų arčiau savo šeimų bei giminių. Šiam sumanymui betgi pasipriešino Kingstone kalinamos nusikaltėlės. Šiuo klausimu platų reportažą paskelbė Kingstono kalėjimą aplankiusi Toronto dienraščio "The Globe and Mail" korespondentė B. Yaffe. Pasirodo, senajame Kingstono kalėjime kalinės t u r i didesnę laisvę, negu kituose kalėjimuose. Čia toleruojami homoseksualiniai santykiai, lengvai prieinami narkotikai ir netgi alkoholis gaminamas iš vaisių sulčių ir įnešamų mielių. Sargų pareigas eina moterys, kurios nėra pajėgios susidoroti su kalinėmis, nes jų eilėse yra prityrusių gatvės mušeikių. Sargės nuogąstauja, kad anksčiau ar vėliau jos gali būti sumuštos, jeigu jų nepakeis vyrai sargai. Kingstono moterų kalėjimo remontui reikėtų $8 milijonų.

Žydų kilmės kanadiečiai reikalauja, kad Kanada oficialia Izraelio sostine pripažintų ne Tel Avivą, o Jeruzalę. Šiuo klausimu audringą kalbą specialiame suvažiavime Otavoje pasakė Kanados Zionistų Federacijos pirm. Philip Givens, kuris taipgi yra ir metropolinio Toronto policijos komisijos pirmininkas. Jis ragino išvystyti atitinkamą akciją, susietą su artėjančiais federacinio parlamento rinkimais, kuriuose visoms partijoms rūpi žydų balsai. Izraelis savo sostinę perkėlė į vakarinę Jeruzalę dar tais laikais, kai rytinė jos dalis priklausė Jordanijai. Visa Jeruzalė Izraelio rankose atsidūrė po 1967 m. karo. Užsienio valstybių ambasados bei atstovybės tebėra Tel Avive.

AL GARBENS

REAL ESTATE LTD.

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonas 536-2738. Jeigu niekas neatsiliepia, skambinkite 489-1543.

QUEBEC GATVĖJE bendranamis (...minium), 2 miegamųjų butas 10-tame augšte su vie... (suaugusių pastatas); visos privilegijos, pi... , plaukykla ir t. t. High Parko ir ežero vaizdas, balkona... Prašoma kaina — $76.500. Parduotas

DVIBUTIS, 11 kambarių per 2 aukštu, užbaigtas rūsys, 4 prausyklos, sumodernintos virtuvės, dideli, erdvūs kambariai, arti Lietuvių namų.

BROCK — DUNDAS, dvibutis, 11 kambarių per 2 aukštus; trys garažai, gerame stovyje, prašoma kaina — $52.900, įmokėti $3.000.

BLOOR — SYMINGTON, 8 kambar... 3 augštus, sumodernintos 2 virtuvės, 2 pra... užbaigtas rūsys; prašoma kaina — $45.900, įmo... $5.000. Parduotas

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.
NUOLAIDA LIETUVIAMS SAVININKAMS UŽ PARDAVIMĄ.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:
10% už 1 m. term. indėlius
9½% už 3 m. term. indėlius
9¼% už pensijų ir namų planą
9¼% speciali taup. sąsk.
8¾% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:
10½% už asm. paskolas
10¼% už mortgičius

AKTYVAI virš 22 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburge, Floridoje

ANGELĖ E. KARNIENĖ
Broker • Realtor
Notary Public

REALTOR®

Rezidencijos - moteliai - sklypai
Daugiabučiai (kondominiumai)
Nuomojimo patarnavimas

3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706
Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775

2239 Bloor Street West. •

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

LIETUVIŠKI VALGIAI — ar jie galėtų įsigalėti Amerikoj, kaip italų pizza, kiniečių maistas, prancūziškos bulvės, vokiškais vardais pavadintos dešrelės, danų bulkutės ir kitų tautybių tradiciniai valgiai? Tarkuodami bulves kugeliui ar pjaustinėdami rauginsimus kopūstus neturime laiko apie tai pagalvoti (jeigu šie būtų lietuviški, kad ir iš pradžios pasiskolinti valgiai). Pradžia turbūt priklauso lietuviškom kepyklom, kurių duona gaunama įvairių miestų krautuvėse. Sekė Andrulio sūris (net lėktuvais išvežiojamas), kurio skelbimai girdimi Čikagos radijo stotyse. 1978 m. viename pagrindinių laikraščių ("Tribune") priedas apie lietuvius dar labiau paskleidė informacijų apie lietuviškas valgyklas ir delikatesų krautuves. Kol Čikagos lietuviai dar nesuorganizavo turistinio žemėlapio su lietuvių įstaigomis, šventovėmis, centrais, muzėjais, archyvais, restoranais ir maisto parduotuvėmis, — tenka pasinaudoti privačiais sąrašėliais.

Iš mažesnių vietovių atvykę lietuviai mielai pasisvečiuoja lietuviškame restorane, kur ir patarnavimas vaišingai lietuviškas: "Neringoje", "Palangoje", "Ramunėje", "Rūtoje", "Healthy Food" restorane ir "Tulpėje". Amerikiečiai visados stebisi duosniu patiekalų kiekiu, o mėgėjai gali nusipirkti karštų ar šaltų valgių namo parsinešti.

Be kepyklų, yra bent septynios paruošto maisto krautuvės 71-oje ir 69-oje gatvėse, į vakarus nuo Western Avenue, kurių gaminiai pasiekia ir kitataučius, ne tik atokiau gyveneančius ir namie sudėtingų valgių neruošiančius lietuvius. Jeigu viename žinomesnių kiniečių restoranų užtiktum lietuvišką napoleoną, nereikia stebėtis — tai Danutės Kurauskienės "Marquette Delicatessen" parduotuvės gaminys su kiniečių įteiktais prieskoniais. Garsiame "Addison" restorane (50 mylių nuo Čikagos) galima užsakyti plonai supjaustyto kugelio, taip pat iš D. Kurauskienės krautuvės. Lietuviškos valgyklos ir maisto parduotuvės užsiima tik geriausia reklama — per savo klientus, kurie patenkinti kokybe ir aptarnavimu.

"LIETUVOS AIDAI". Nuo š.m. kovo 5 d. pradėjo veikti kasdien 9 v.v. "Lietuvos Aidų" programa 1490 AM banga, šeštadienį — 7-8 v.v. Visos laidos perduodamos iš tos pačios WOPA stoties Oak Parke. Netrukus bus sudarytas komitetas rūpintis lėšomis, nes programos laikas brangus, o vedėja neturi tam lėšų. Programa gavo patį geriausią laiką. Žinant, kaip sunku tokį laiką gauti, mūsų visuomenė turėtų duosniai remti.

Balandžio 21 d. Jaunimo Centre įvyks sukaktuvinė 3 metų "Lietuvos Aidų" vakarienė. Bilietai — po $12 asmeniui. Bus gera vakarienė, meninė dalis ir šokiai, grojant Stelmoko orkestrui. Visi radijo klausytojai ir lietuviškoji visuomenė kviečiami dalyvauti. Bilietai gaunami "LA" raštinėje, 2646 W 71 St., arba "Marginuose", 2511 W 69 St.

RADIJO PROGRAMOJE "Lietuvos Aidai", kuriai vadovauja K. Brazdžionytė, yra šie skyriai: teisiniai patarimai — adv. C. P. Kal, socialinė gerovė — teis. Pr. Šulo, sveikatos — dr. K. Bobelio ir chemiko Jono Prunskio, religiniai klausimai — kun. L. Vėželio ir pastoriaus V. Cibo, kulinarija — R. Tričytės, vaikų valandėlė — p. Vaitkevičienės. Be to, nemažai laiko skiriama literatūrai, žinioms, pranešimams.

MŪSŲ ATŽALYNAS STUDIJUOJA

(Atkelta iš 6-to psl.)

p. Venclauskai taip pat džiaugiasi savo vaikų gražia pažanga moksle ir gražiu susitvarkymu.

* * *

Du Simo ir Adelės Lukauskių sūnūs prieš porą metų baigė gimnaziją. Dabar vyresnysis — Edvardas studijuoja elektroniką Bogotos katalikų Javarianos universitete, o Fernandas — agronomiją valstybiniame Manisales miesto universitete. Abu studentai jau buvo garsūs savo gabumais gimnazijoje, o dabar universitete yra pirmųjų studentų sąraše. Jų tėvas Simas Lukauskis yra savininkas didelio ūkio, kuriame yra apie 100 melžiamų Holšteino veislės karvių ir 80.000 vištų. Jo brolis Vytas Lukauskis taip pat turi ūkį su tiek pat karvių ir 110.000 vištų bei kitų paukščių. Trečias jų brolis Pranas Lukauskis yra specialistas ryžių laukų srityje. Jo ryžių laukai užima per 400 hektarų žemės plotą.

Baigdama dar noriu pažymėti apie čia mūsų turimą puikų klimatą. Laikraščiuose vis randame pranešimus apie didelius šalčius, smarkias sniego pūgas ir pan. Šiuo metu pas mus jau trys ar keturi mėnesiai puikiai šviečia saulutė — Medellino miestas turi amžino pavasario klimatą. Čia visur dabar žalia, gėlės ir medžiai žydi, krautuvėse pilna šviežių vaisių ir daržovių. Karts nuo karto sudrėkina žemę švelnus lietutis ir nuplauna dulkes. Šiais metais čia vadinamoji vasara pasirodė visu savo gražumu. Ypač gražus rytai, kai po nakties žemė būna atvėsusi, dangus beveik be jokio debesėlio ir skaisti saulutė pradeda šildyti žemę. Mums, čia išgyvenusiems 30 metų, dabar net baisu darosi, kai pagalvojame apie kituose kraštuose siaučiančias sniego pūgas, šalčius ir pan. **K-tė**

Jaunieji "Atžalyno" šokėjai, dalyvavę Vasario 16 iškilmės programoje Toronte — Mississaugoje Nuotr. V. Maco

Okupuotoji Lietuva televizijoje

Turbūt nemažai lietuvių, žiūrėdami vasario 20 d. IV televizijos kanalo programą, matė vaizdus ir girdėjo plačius komentarus apie dabartinę Lietuvą. Jei kas neturėjo progos tai matyti, čia pateikiu trumpą aprašymą Vilniaus ir Kauno gatvių bei pastatų. Abiejuose miestuose ilgokai gyvenus, buvo lengva atpažinti filmuojamas vietas.

Pirmiausia parodyta buvusios Vilniaus Gedimino gatvės sankryža su Vokiečių gatve prie Ožeškienės aikštelės. Visur buvo gerokai sniego; gal todėl matėsi tik vienas kitas automobilis, gana modernūs autobusai. Reporteris, filmuodamas ateinančią moterį, aiškina, kad Lietuvos žmonės yra geriausiai apsirengę visoje Sovietų Sąjungoje. Parodo Šv. Onos, bernardinų, Šv. Kazimiero, Šv. Petro ir Povilo šventoves, paminėdamas, kad tai didelės meninės vertės pastatai. Katedra, nufilmuota iš kampo, atrodo blogai. Paaiškinama, kad joje įrengta paveikslų galerija, kitoje šventovėje — antireliginis muzėjus.

Basanavičiaus prospekte matyti didelės parduotuvių vitrinos. Nurodoma, kad Lietuvoje, žmonės beveik nestovi eilėse. Gatvėje nemažai žmonių, bet užrašas pirma lietuviškas, paskui rusiškas. Rodant naujuosius gyvenamus namus, paaiškinama, kad lietuviai yra labai gaji "individualistų" tauta, kurios kalba artimiausia sanskritų kalbai. Esą Lietuva daugelio valstybių yra dar pripažįstama nepriklausoma. Aušros Vartai nufilmuoti iš arti: dega žvakės, meldžiasi žmonės, aiškus šventasis paveikslas, aplink jį švyti brangenybės. Komentatorius nusako šio paveikslo reikšmę ir primena, kad popiežiaus įvedybas Romoje lietuviai sekė per Lenkijos televiziją, girdėjo popiežių kalbant ir lietuviškai.

Po to matoma kažkokia gamybinė įmonė. Aiškinama, kad lietuviai sugeba gaminti komplikuotus gaminius, kad televizijos dalys parduodamos net Japonijai.

Bendras programos vaizdas, trukęs apie 10 minučių, gana geras, aiškiai stovįs už Lietuvos reikalus. Atrodo, šis filmas nebus perėjęs per sovietų cenzūrą, nes vaizduoja lietuvius, tvirtai besilaikančius prieš neteisėtą sovietų okupaciją Lietuvoje. **S. Šetkus**

Lietuvių vaikai be lietuvių kalbos — nuostolis šeimai ir tautai

St. Catharines, Ont.

(Atkelta iš 4-to psl.)

rintas. Mokant už salę, reiktų išsiderėti tinkamą koncertui instrumentą. Taip pat jau kelintą kartą paskaitininkai beveik nė žodžio nepasako apie minimą šventę, manydami, kad visi apie ją žino. Svarbu žinoti ko žmonės susirinko, kokioje padėtyje yra mūsų tauta, kokios jos viltys. Aišku, nėra reikalo valandą kalbėti apie visiems gerai žinomus dalykus, bet nors keliais sakiniais būtina atiduoti pagarbą minimam įvykiui.

LIETUVOS VĖLIAVA. Nors nuo speigo traškėjo tvoros, bet gražus lietuvių būrys vasario 16 d. susirinko prie miesto rotušės iškelti lietuviškos vėliavos Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 61-sios sukakties proga.

Kadangi rotušėje vyko miesto tarybos posėdis, tai burmistrui Roy Adams atstovavo viceburmistras Peter B. Moor, kuris perskaitė iškilmingai suredaguotą raštą, skelbiantį šiame mieste nepriklausomos Lietuvos Dieną. Po to jis pasakė išsamų žodį, pabrėždamas: "Tiesos ir laisvės priešas dar vis pastoja kelią lietuvių tautai prisijungti prie visų pasaulio laisvų tautų. Tiek aš, tiek burmistras Roy Adam ir taip pat šio miesto taryba pilnai palaikome jūsų tautos laisvės siekius."

Iškeliant Lietuvos vėliavą, visi susirinkę sugiedojo Tautos himną. Po to kalbėjo Pavergtų Tautų atstovai. Labai nuoširdžiai pakalbėjo žymus šio miesto teisininkas ukrainiečių atstovas Ben Dolichny. Išsamiai, istoriškai pakalbėjo estų atstovas teisininkas H. Raudsepp, Kanados Latvių Federacijos narys P. Vasarinš.

Iškilmė baigta apylinkės pirm. A. Šetiko žodžiu ir padėka. Iškilmės pranešėja buvo Stasė Zubrickienė.

VASARIO 16 SPAUDOJE. "The St. Catharines Standard" dienraštis trijose laidose rašė apie lietuvių šventę. Vasario 14 d. laidoje įdėjo plačią programą su komentarais, vasario 15 d. išspausdino ilgą ir išsamų rašinį apie Lietuvą, jos praeitį, kovas už nepriklausomybę, laisvės gyvenimą, sovietų okupaciją, lietuvių persekiojimą, dabartinę kovą prieš sovietų priespaudą; paminėjo Viktoro Petkaus nuteisimą ir išreiškė lietuvių tautos įsitikinimą, kad laisvas pasaulis nesiduos visą laiką stumdomas sovietų, kad kartu su Kinija gali atsikratyti sovietų pavojaus, be branduolinio karo atstumti sovietus į jų pačių teritoriją. Esą vilčių didelėms ir mažoms tautoms atgauti prarastą laisvę bei nepriklausomybę.

Vasario 17 d. laidoje "The Standard" išspausdino didelę nuotrauką lietuviškos vėliavos iškėlimo prie miesto rotušės. Ilgokas įrašas po nuotrauka, kur sakoma: "It was a solemn moment for members of the St. Catharines Lithuanian community yesterday when the yellow, green and red flag of their homeland was raised at city hall to mark the 61st anniversary of Lithuania's declaration of independence". Nuotraukoje matomas apylinkės pirm. A. Šetikas, iškėlęs vėliavą, ir dvi lietuvaitės, pasipuošusios tautiniais drabužiais ir stovinčios iš šalių. Tai Virginija Žemaitienė ir Daiva Šetikaitė.

IŠKILIOJI LIETUVAITĖ. "The St. Catharines Standard" įdėjo nuotrauką naujos "Lithuanian queen" — Barboros Skrebutėnaitės su karūna ant galvos ir rožių puokšte rankose. Pažymėtina, kad ji, lietuvių išrinkta Vasario 16 proga, mokosi "Laura Secord Secondary School" ir ji šiemet atstovaus lietuvių bendruomenei Folks Arts festivalyje ir vynuogių šventėje. Ją karūnavo Vasario 16 minėjime buvusi iškilioji lietuvaitė Daiva Šetikaitė. Abi savo kalbose žadėjo daryti visa, kad iškeltų Lietuvos ir lietuvių vardą šioje Niagaros padangėje. Naujosios karalaitės tėvai yra vilniečiai. Sėkmės jai! **Kor.**

Gūdžioji ir klaikioji...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

pagonybės ir krikščionybės, nes gaidys, kuris puošia tas vėtrunges, turėjęs išvaikyti piktąsias dvasias. Pasakojama, kad v é l i a u, reformacijos laikais (1542), kai Martynas Liuteris padėjęs paskutinį tašką savo rankraštyje, tai pragydęs gaidys. . .

Latviai gyvena artimoje giminystėje su gamta. Medžiai ir gėlės reiškia simbolius. Tai viduramžinės pagonybės atskambiai, pagonybės, kuri, atrodytų, čia išliko ilgiau, negu kur kitur. Taip, pavyzdžiui, ąžuolas yra vyro simbolis, liepa — moters, erškėtrožė — skausmo. Ir kai įsimylėjėliai pasisako išeiną jieškot paparčio žiedo, reiškia, kad jie iškeliauja ilgam, nes juk visi žinom, kad papartis nekrauna žiedų. **V. A. J.**

Delhi, Ontario

ŠAULIAMS. Kovo 9, penktadienį, 6.30 v.v., Delhi lietuvių parapijos salėje kviečiamas šaulių visuotinis, metinis susirinkimas. Bus renkama kuopos vadovybė. Turintieji uniformas dalyvauja uniformuoti. Visų šaulių dalyvavimas būtinas. **Valdyba**

MYLIMAI MAMYTEI

A†A

EMILIJAI AŽUBALIENEI

mirus, sūnus — kunigą kleboną PETRĄ AŽUBALĮ ir JONĄ AŽUBALĮ su šeima nuoširdžiai užjaučiame —

B. A. Bernatoniai
V. A. Bartininkaičiai

SKAITYTOJAI PASISAKO

LENKŲ NUOTAIKOS

Paryžiaus lenkų "Kulturai" ir Toronto laikraščiui "Glos Polski" nepatinka straipsniai, kuriuose lietuvių spaudoje yra nagrinėjami nemalonūs lenkų-lietuvių praeities įvykiai. "Kulturos" bendradarbis Edmund Zagiell, to žurnalo 1978 m. 9 nr. rašo: Nesėkmingas faktas lenkų-lietuvių santykių gerinimui yra tas, kad vyresniosios kartos žmonės, kurie mokėjo lenkų kalbą, nyksta. Dėlto toje srityje specialistais pasidarė gyvenantieji laisvajame pasaulyje buvę Lenkijos piliečiai, dažniausiai nedraugiškai nusistatę Lenkijos atžvilgiu. Zagielliui nepatiko straipsnis "Lenkų fronte nieko naujo" "TŽ" 1978 m. 24 nr. Jis savo komentare suplakė du skirtingus dalykus: sovietų ir Vokietijos nacių padarytą Lietuvai biologinę žalą ir Lenkijos užgrobtą Lietuvos sostinę. Pirmasis yra tautžudystė, antrasis — aneksija.

Lietuviams lenkų - lietuvių santykių problema yra labai paprasta ir aiški. Nesisavinkite Vilniaus ir nesiekite jo užgrobti. Tai pagrindas geriems santykiams, draugiškam sugyvenimui ir glaudžiam bendradarbiavimui. Ar buvę prieškariniai ir dabartiniai lenkų politikai to nesupranta?

Nuo pat Vilniaus okupacijos lenkai visokiais būdais bando priversti lietuvius būti jų draugais. Tačiau, kai kalba eina apie Vilnių, lenkai jį savinasi. Pvz. Britanijos Mančesteryje 1955 m. spalio 10 d. į nepriklausomybės šventę suvažiavo 7000 lenkų, kuriuos laimino vysk. Gawlina. Dalyvavo žymūs politikai, gen. Anders ir kt. Organizacinio komiteto pirm. Jaroslaw Zaba perskaitė laisvojo pasaulio lenkų pasižadėjimą, susidedantį iš 12 punktų. Antrajame sakoma: "Ištvermingai kovosime už laisvę savo tėvynės Lenkijos pilnose jos ribose su Lvovu ir Vilniumi rytuose, Vroclavu ir Štetinu vakaruose."

Stepas Varanka

POPIEŽIAUS SVEIKINIMAS

Perskaičiau "TŽ" š.m. sausio 18 d. ir atkreipiau dėmesį į popiežiaus Jono Pauliaus II lietuvišką sveikinimą, kuriame jau dabar yra dvi klaidos. Aš manau, kad reikšmė šitų 10 žodžių, ištartų popiežiaus vainikavimo šv. Mišių metu Šv. Petro bazilikos aikštėje, Romoje, yra svarbi, istorinė ne tik mums, lietuviams, bet ir visam pasauliui. Juk daugelis nustebo, kad lietuviai buvo pasveikinti jų gimtąja kalba.

Šį popiežiaus pasveikinimą aš girdėjau du kartus. Nuo pat ryto žiūrėjau iškilmių II kanale. Kai tik išgirdau lietuvišką pasveikinimą, tuoj perjungiau televiziją į V kanalą. Ten, matyt, programa buvo užtęsta, todėl dar kartą išgirdau popiežiaus žodžius. Aš juos užsirašiau. Be to, kitą savaitę popiežiaus pasveikinimą (iš juostelės) jau du kartus yra perdavęs ir "Margučio" radijas Čikagoje, nes daugelis klausytojų prašė. Tad popiežiaus žodžiai yra tokie: "Mano nuoširdus sveikinimas broliams lietuviams. Būkite laimingi ir ištikimi Kristui!"

M. Dainius

RAŠO IŠ LIETUVOS

Atidarius voką nustebau, kiek ten įdėta įvairiausiu grožybių ir gėrybių! Atsiųstasis Betlėjus — tai didelė šventinė dovana; čia nėra jo už betkokią valiutą pirkti. Praturtino ir papuošė mūsų amžinai žaliuojančia miniatiūrinę kalėdinę eglutę. Džiaugiausi aš, nemažesnio džiaugsmo suteikiau draugams, kurie mus lanke. Tai retas mūsų kraštui suvenyras. (. . .)

Gerai, kad Jums netrūksta įdomių knygų. Pas mus grožinės literatūros nedaug. Jei kas žmoniškiau parašo, tai tiražas būna labai mažas ir jas ant prekystalio sunku spėt pamatyti. Kas greitesnis, dar spėja sučiupti. Dažniausiai geresnių knygų prekyba būna iš po stalo, o ne nuo stalo. Taigi, norint gauti knygų, reikia su pardavėja turėti pažintį arba sumokėti keleriopą kainą. Dabar knygynai praturtėjo naujais leidiniais, išverstais į lietuvių kalbą. Tai "Naujoji žemė", "Atgimimas", "Plėšiniai". Jų autorius — jo ekscelencija didysis mūsų vadas. Šios knygos privalomos visiems skaityti. Įstaigos, darbovietės, visos mokyklos jas nagrinėja ir aptaria, o aptarimus perduoda per radiją, televiziją. Taigi, ir mums tenka susipažinti.

Į kinus, teatrus neinam, atidedam pavasariui, nes žiemos metu po spektaklio būna vėlyvas laikas ir grįžti į namus nejauku — nemalonių įvykių ir pas mus netrūksta.

MŪSŲ MINĖJIMAI

Kada išmoksim rengti žmoniškus minėjimus? Turiu galvoje paskutinį Vasario 16 minėjimą Toronte, užtrukusį apie 5 valandas. Nenuostabu, kad mūsų jaunimas ir svetimšaliai vengia tokių renginių. Praktiškas patarimas: programos rengėjai turėtų atsisėsti į kietą kėdę ir ramiai išsėdėti 5 valandas arba kol išvirs iš kėdės. Tada išsėdėtą laiką padalinti iš trijų ir pagal tai paruošti programą. Tada nebus kankinimo ir bus malonu ateiti į tokius renginius. **S. Grigaliūnas**

DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖ

1953 m. Hamiltone pasodintas mažas ąžuoliukas — Kanados Lietuvių Diena išaugo į didelį ir stiprų ąžuolą. Priešingai atsitiko su 1975 m. spalio 11 d. Hamiltone surengta I-ąja Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių šventė. Neturime iš tos šventės ne tik geresnių nuotraukų ar filmo, bet niekas nenumato jos rengti kitose vietovėse. Apsiribojama tik Kanados Lietuvių Dienomis. Dainų ir šokių šventės reikalai nepajudinami net KLB krašto tarybos suvažiavimuose. O šiemet sueina jau 4-ri metai nuo pirmosios šventės Hamiltone. Ar nevertėtų St. Catharines lietuvių kolonijai vietoje šiemetinės LD surengti Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių šventę? **K. Baronas**

• **Pinigai yra geras tarnas, bet blogas valdovas (Baconas).**

All Languages Service
ALS
Vertėjai raštu ir žodžiu per 60 kalbų
Suite 1105, 67 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1J8
Tel. 361-0303

13 dienų su giminėm!!!
Organizuojamos dvi puikios ekskursijos:
VILNIUS-Ryga liepos 16 — liepos 30 d.
VILNIUS-Minskas rugpjūčio 20 — rugsėjo 3 d.
Kelionės ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba, ypač keliaujantiems pirmą kartą.
Skambinti tel. 537-3060 • 532-8772
Tel. 537-2165 2385 Dundas St. W., Toronto
Vietų skaičius ribotas. Skubėkite užsisakyti.
SIMON'S, HARMONY TRAVEL SERVICE

Davis Knox ir Regina (Stočkutė) Knox
kviečia visus atsilankyti į
"THE HALFWAY HOTEL", R. R. #1,
GRANDE POINTE, Ont.
(519) 352-6008

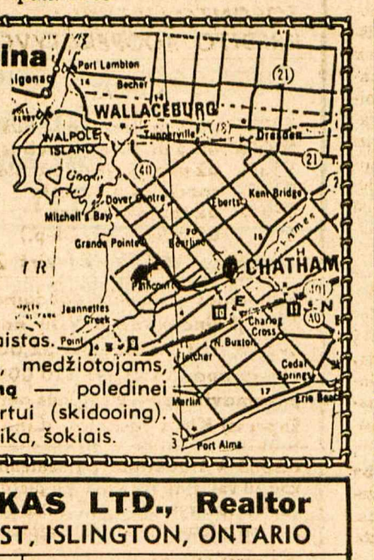

Patogūs kambariai ir geras maistas. Vasarą ideali vieta žvejams, medžiotojams, vandens sportininkams, žiemą — poledinei žūklei, motorinių rogių sportui (skidooing). Visada — užeiga su muzika, šokiais.

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor
3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO
FB • NAMAI • VASARNAMIAI • ŪKIAI
Stayner, Springhurst, Wasaga, Collingwood
(705) 445-8819
atstovas MARIO TURCO
ĮSTAIGOS 233-3323 NAMŲ 743-0100

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu); šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
Telefonas 531-3098
Savininkai S. ir F. Janavičiai

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO INSURANCE AGENCY LTD.
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Pranešame, kad atidarytas kabinetas
Adomonis ELECTROLYSIS
nepageidaujamiems gyvaplaukiams pašalinti
(short wave, galvanic, the blend)
"ELECTROLYSIS" yra vienintelis medicinos pripažintas būdas pašalinti nepageidaujamiems gyvaplaukiams.
Šią problemą dabar lengvai ir saugiai išsprendžia naujas metodas, kuris yra ypač veiksmingas patyrusio profesijonalo rankose, turinčiose modernius įrankius.
Ir maži dalykai džiugina žmogų, ypač kai žinai, kad gerai atrodai.
Paskambinkite dar šiandieną ir pasiteiraukite papildomų informacijų. Aš mielai padėsiu išspręsti jūsų problemas ir atsakysiu į jūsų klausimus.
Telefonas 767-3209
Jei neatsiliepia, skambinti 827-5664
Birutė Adomonis — Electrologist
2186 Bloor Street West, Suite 214, Toronto, M6S 1N2
(vienas blokas į rytus nuo Runnymede Ave., autoaikštė už Kennedy gatvės)

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir
W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v,v,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Kovo 4 d. iškilmingai atšvęsta Tikinčiosios Lietuvos ir šv. Kazimiero diena. Mišias atnašavo kleboną pavaduojantis kun. B. Pacevičius, pamokslą pasakė kun. Pr. Gaida. Giedojo par. choras, vad. muz. St. Gailevičiaus. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

— Tikybos pamokos vaikams, besirengiantiems pirmajai Komunijai, būna sekmadieniais 10.15 v. r. klebonijos posėdžių kambaryje.

— Aukojo parapijos statybai po $50: S. M. Kniukštos ir J. O. Kirvaičiai.

— Mišios šį sekmadienį, kovo 11 d.: 10 v. r. už a. a. Pijų Švelnį, 11 v. r. už a. a. Mykolą Gvildį ir a. a. Marcelę Bacevičienę.

Lietuvių Namų žinios

— LN valdyba išleido LN įstatus. Tai graži kišeninio formato knygutė, gaunama LN raštinėje.

— LN administracija yra paruošusi 1978 m. LN įvykusių renginių kalendorių. Jame surašyti LN patalpose buvę posėdžiai, parengimai, simpoziumai, parodos ir kt. Kopija gaunama LN raštinėje.

— LN priesalyje įtaisyta skelbimų-plakatų lenta. Prieš kabinant skelbimus, reikia gauti LN administracijos sutikimą.

— Toronto lietuvių teatras "Aitvaras" kovo 25, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje vaidins J. Grušo veikalą "Tėvas ir sūnus".

— Vasario mėn. LN vajaus nauji nariai: P. Dovidaitis, įmok. $100, I. Žemaitienė — $100, J. Petrauskas — $100, Toronto Liet. Vyrų Choras — $100, V. Sodreika — $100, V. Banelis — $100, Toronto LN Vyrai — $100, J. Jakelaitis — $100, R. V. — $100, B. Tamulionis — $100, R. Girdauskaitė — $50, J. Macijauskienė — $25, E. Geraitytė — $10, L. Banelis — $1.

— Savo įnašus papildė: V. R. iki $100, J. Govėdas iki $100, C. Dauginis iki $100, R. Dauginis iki $100, J. Lelis iki $100, R. Jakubauskas iki $69, Z. Silininkaitė iki $60, L. Skilandžiūnaitė iki $30.

— LN narių metiniame susirinkime valdybon išrinkti: Benita Bedarfienė, Jeronimas Cicėnas, Algis Pacevičius, Algis Senkus, Audrius Silelka, Martynas Yčas.

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvavo per 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė iš Montrealio.

Taisytinos klaidos. "TŽ" š.m. 4 nr. prie straipsnio "Rusai tebesesrga didybės liga" pažymėta, kad jo santrauka padaryta iš 1979 m. 4 nr.; turėjo būti — 1978 m. — "TŽ" 5 nr. po nuotrauka parašyta "Augščiausias pasaulio krioklys Salto Angel Brazilijoje"; turėjo būti "Salto de Angel Venecueloje" (nuotrauka įdėta augštyn kojom per spaustuvininko apsirikimą). — "TŽ" 2 nr. žinutėje apie Toronto kūrėjų-savanorių valdybos pasiskirstymą pareigomis turėjo būti sekr. Vl. Kazlauskas, o ne Vl. Paulauskas. — "TŽ" 9 nr. 4 psl. po nuotrauka parašyta Stasė Zubrickaitė; turėjo būti Zubrickienė. Už klaidas atsiprašome.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju dr. Yčui už rūpestingą gydymą, vaikams, giminėms, draugams — už manęs lankymą ligoninėje, gėles bei dovanas. Dėkoju guodusiems žodžiu.

Jūsų nuoširdumas pasiliks man kaip brangus ir neužmirštamas prisiminimas.

Visiems nuoširdus ačiū.

A. Štuikys

Anapilio knygyne

gauta prof. Vyt. S. Vardžio ir R. J. Misiūno redaguota Baltijos kraštų istorija anglų kalba "THE BALTIC STATES IN PEACE AND WAR 1917-1945". Išleido Pennsylvania State University Press. Kaina — $15. Užsakant paštu, siųsti $16: 29 Sun Row Dr. Weston, Ontario, M9P 3H5.

Papildomai gauta dr. M. Anyso "Kova dėl Klaipėdos". Kaina $10.

JIEŠKAU pirkti knygos "Vilniaus Golgota", kurios autorius yra Šėmis. Rašyti: A. Dilkus, 91 Medland Cres., Toronto, Ont. M6P 2N3. Tel. 762-3715. Skambinti po 5 v.p.p.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

ALDONA'S BEAUTY SALON
1618 Bloor St. West, Toronto
kviečia ponias gražiom šukuosenom; specialistė pusmetinių (permanent) ir dažymų. Telefonas 533-2904

LIETUVIŠKA
gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvių Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Metinis parapijos susirinkimas įvyks kovo 18, sekmadienį, tuoj po 11.30 v. Mišių. Visi parapijiečiai kviečiami dalyvauti. Bus pranešimai, diskusijos ir renkami nauji parapijos tarybos nariai. Nominacijų komisiją sudaro K. Sapočkinas, A. Totoraitienė ir V. Bireta. Parapijiečiai, norį kandidatuoti ar pasiūlyti kitus kandidatais, pirma gavę asmens sutikimą, prašomi skambinti vienam iš nominacijos komisijos narių: K. Sapočkinas 762-0455, A. Totoraitienė 536-3456, V. Bireta 261-4312.

— Muzikinės dramos "Emilija Platerytė" (balandžio 28 d.) nauji mecenatai: I. V. Ignaičiai $100, V. O. Yurkai $100, dr. R. A. Karkos $100, N. N. $50. Pavieniams asmenims mecenato kaina $50. Už tai gauna vieną bilietą į dramą ir vieną į banketą. Bilietai bus pradėti platinti ateinantį sekmadienį mūsų salėje.

— Salės inventoriui pirkti ir remontams aukojo: D. Zulonienė $100, J. A. Zakai $50, V. L. Kolyčiai $25.

— Parapijos kredito kooperatyvo metinis narių susirinkimas šaukiamas kovo 11, sekmadienį, 3 v. p. p., mūsų salėje. Tą dieną 11.30 v. Mišios bus aukojamos už mirusius banko narius.

— Parapijos tarybos posėdis — kovo 12, pirmadienį, 7.30 v. v., klebonijos patalpose.

— Bilietus į parapijos vakarienę, kuri įvyks kovo 25 d., galima įsigyti po 10 v. Mišių salėje pas V. Tasecką. Bilieto kaina $15 asmeniui; pensininkams ir studentams — $12. Savaitės dienomis bilietus į vakarienę galima gauti klebonijoje.

— Rinkliava parapijos skoloms mokėti nukelta į sekmadienį, kovo 11 d.

— Religinei Lietuvos Šalpai surinkta $3,656.00.

— Kryžiaus keliai gavėnios metu mūsų šventovėje einami penktadieniais, 7 v. v.

— Lietuvoje mirė Jono Matijošaičio brolis Justinas ir Valerijos Zentinš brolis Povilas Didžiulis.

— Mišios šeštadienį 8 v. Gyvojo Rožinio Dr-jos intencija, užpr. valdyba, 8.30 už Mečį Senkevičių, užpr. V. Senkevičienė, 9 v. už Stasį Černiauską, užpr. J. Černiauskienė, 9.30 už Stasį Senferą, užpr. M. Senferienė, 10 v. už Jonušų šeimos mirusius, užpr. A. Jonušas, 10.30 už Oną Dambrauskienę, užpr. šeima; sekmadienį 8 v. už Oną Ališauskienę, užpr. J. K. Ališauskai, 9 v. už Antaną ir Aušrą Sapijonius, užpr. B. Sapijonienė, 10 v. už Mariją, Adomą ir Vytautą Kiaupas, užpr. A. A. Kuolai, 11.30 už parapijos banko mirusius narius, užpr. valdyba, 7 v. v. už Ungaravičių šeimos mirusius, užpr. M. Lazdauskienė.

Į KLK Centro kreipimąsi Tikinčiosios Lietuvos Dienos proga atsiliepė net keletas Kanados katalikų vyskupų. Kvebeko arkivyskupas **kardinolas Roy** savo laiške rašo: "Jaučiu gilią užuojautą Lietuvos gyventojams, ypač katalikams, kurie išpažįsta savo tikėjimą tokiose sunkiose sąlygose. Mielai paskatinsiu savo vyskupijos parapijų kunigus skirti specialias maldas už mūsų brolius Lietuvoje pirmąjį kovo sekmadienį".

Londono, Ont., vyskupas J. M. Sherlock rašo: "Dėkoju už laišką, rašytą 1979 m. sausio 29 d., primenantį faktus apie neįtikėtiną Lietuvos katalikų persekiojimą. Aš ne tik jungiuosi į jūsų protestą prieš žiaurią jūsų brolių ir seserų priespaudą Lietuvoje, bet ir nuoširdžiai remiu jūsų pastangas atkreipti dėmesį bei maldas į šią tikrovę pirmąjį kovo sekmadienį. Mielai paskatinsiu visas mūsų parapijas jungtis į šią maldos dieną už Lietuvos tikinčiuosius minėtąją dieną". Vėliau bus paskelbti kitų vyskupų atsiliepimai.

Metinis Toronto Lietuvių Namų narių susirinkimas įvyko kovo 4 d. Dalyvavo apie 400 asmenų. Susirinkimas praėjo sklandžiai. Į valdybą kandidatavo 14 asmenų. Išrinktųjų sąrašą žiūr. L. Namų žiniose. Jie pareigomis pasiskirstys kovo 8 d. posėdyje.

Ukrainiečių draugija "Ukrainian Professional Businessmen's Association" įteikė Toronto universitetui $300,000, kad panaudotų juos ukrainistikos katedrai steigti. Tokią pat sumą duos ir federacinė vyriausybė. Ukrainiečių pirmininko laiške sakoma, kad yra vilties tą sumą padidinti iki vieno milijono dolerių.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI

Baliai, vestuvės, sužadėtuvės, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

POEZIJOS VAKARAS
su poetu Kaziu Bradūnu

"DRAUGO" KULTŪRINIO PRIEDO REDAKTORIUM,

• Poetą pristatys V. Šaltmiras.
• Po programos — kavutė ir vaišės.

įvyks Prisikėlimo parapijos Parodų salėje, kovo 17, šeštadienį, 7 val. vakaro

Poezijos vakarą rengia Prisikėlimo parapijos tarybos visuomeninė sekcija ir kviečia visuomenę dalyvauti.

Maloniai kviečiame Jus atsilankyti į
trijų lietuvių parapijų moterų draugijų rengiamą

KONCERTĄ

1979 m. kovo 18, sekmadienį, 5 val. po pietų, Toronto Lietuvių Namuose, Mindaugo menėje

PO KONCERTO VAIŠĖS - KAVUTĖ

Programą atlieka: PETRAS ODINIS — fleita
DIRK SAGEMULLER — baritonas, Hamburgo operos solistas
Akompanuoja muz.dr. Raminta Lampsatytė

RENGĖJOS: Išganytojo parapijos Moterų Dr-ja, KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos ir Lietuvos Kankinių parapijos skyriai

Kovo 24, šeštadienį, 7 val. vakaro, ANAPILIO salėje įvyks

dailiojo žodžio

žymaus čikagiško aktoriaus
JONO KELEČIAUS

VAKARAS

PROGRAMOJE:
Samuelio Becketto,
Pulgio Andriušio ir Kazio Binkio
kūrinių interpretacija — vaidyba

Bilietų kaina — $4.00, studentams ir pensininkams — $3.00

Visus maloniai kviečiame atsilankyti
Anapilio Moterų Būrelis

K. L. Katalikių Moterų Draugijos Prisikėlimo parapijos skyriaus susirinkimas įvyks kovo 11, sekmadienį, po 11.30 v. Mišių, Parodų salėje. Programoje N. Kulpavičienės, "Moters" žurnalo redaktorės, paskaita "Vilniaus universiteto sukaktis". Po paskaitos — einamieji reikalai ir vaišės. Visos narės ir viešnios kviečiamos dalyvauti.

SLA 236 kuopos narių susirinkimas įvyks š.m. kovo 11, sekmadienį, 1.30 v.p.p. Lietuvių Namuose. Darbotvarkėje — centro valdybos rinkimai ir kiti kuopos reikalai. Visi nariai prašomi dalyvauti. Atskiri pranešimai nebus siunčiami. **Valdyba**

Literatūros vakarą rengia Prisikėlimo par. visuomeninė sekcija Parodų salėje kovo 17, šeštadienį, 7 v.v. Savo kūrybą skaitys poetas **K. Bradūnas,** "Draugo" kultūrinio priedo redaktorius, kuris yra suredagavęs ir išeivijos poetų antologiją. Jis taip pat papasakos savo išgyvenimus, susijusius su savo poezija. Įvadinį žodį apie šį poetą pasakys Vl. Šaltmiras.

Trijų parapijų moterų draugijos rengia koncertą, kurio programą atliks menininkai iš Europos — fleitistas Petras Odinis, pianistė dr. Raminta Lampsatytė ir solistas baritonas Dirk Sagemuelleris. Koncertas įvyks kovo 18, sekmadienį, 5 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose. Pelnas skiriamas IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui ir Kanados Lietuvių Žmogaus Teisėms Ginti Komitetui. Bilietai gaunami visose lietuvių parapijose.

Vieno aktoriaus teatrą matysime kovo 24, šeštadienį, Anapilio salėje, kur programą atliks žymusis kūrinių interpretatorius **Jonas Kelečius.** Jis vaidybiniu būdu perteiks S. Becketto, P. Anriušio, K. Binkio kūrinius. Su šia programa aktorius aplankė jau daug lietuvių kolonijų. Vakarą rengia Anapilio Moterų Būrelis.

Pasaulio Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės valdyba, kuri pasiuntė popiežiui Jonui-Pauliui II memorandumą, liečiantį religinius lietuvių reikalus, gavo atsakymą, kad jį popiežius gavo ir skaitė su ypatingu dėmesiu.

Aukojo spaudai vietoje gėlių: Juozas ir Eugenija Staškevičiai $10, V. V. Ivanauskai $20 a.a. Emilijos Ažubalienės atminimui; Ona ir Jurgis Rekešiai, Edmundas Rekešius su šeima JAV-se, J. K. Dervaičiai ir E. L. Dervaičiai po $20 a.a. Zigmo Laurinavičiaus atminimui.

Anapilio Moterų Būrelis Vasario 16 proga iš savo iždo paskyrė: IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui $100, Kanados Lietuvių Fondui $100, Dainos grupei "Volungė" $100, N. Pr. Marijos seselėms $100, skautų "Tulpės" draugovei $50.

Kovo 11, sekmadienį, po 11 v. pamaldų Anapilio Moterų Būrelio valdyba šaukia visuotinį metinį narių susirinkimą. Prašome visas nares dalyvauti.

Gegužės 26-27 d.d. įvyks Anapilio Moterų Būrelio globojama Viktoro Veselkos drožinių ir Juozo Jasiūno audinių paroda.

Valdyba

"T. Žiburių spaudos balius bus balandžio 21, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Loterijos bilietai yra išsiuntinėti. Laukiama jų šaknelių, kurios bus paruoštos traukimui. Didžiojoje loterijoje yra stambių laimikių — spalvota televizija, paveikslai ir kt. Šioje loterijoje dalyvaus visi įsigiję atitinkamus bilietus. Mažojoje loterijoje dalyvaus tiktai spaudos baliaus dalyviai, įsigiję įėjimo bilietus, kurie dar nėra pradėti platinti. Mažajai loterijai jau gauta keletas laimikių. E. Narbutaitė iš Montrealio atsiuntė ką tik išleistą J. Narbuto knygą "Sportas nepriklausomoje Lietuvoje" 2 tomus.

Kredito kooperatyvo "Parama" valdyba š. m. vasario 20 d. posėdyje paskyrė "TŽ" paremti $300. Dėkojame už duosnią auką.

"The Toronto Sun" red. P. Worthingtonas parašė ilgą straipsnį ir išspausdino vasario 27 d. laidoje apie mėnraštį "Speak Up", kurį leidžia ir redaguoja Giliaras Urbonas. Tai esąs dešnės laikraštis, antikomunistinis, bet ne ekstremistinis. Skaitytojų turįs apie 2000, daugiausia Albertoje ir Br. Kolumbijoje anglų tarpe. Gil Urbonas, 58 m. amžiaus lietuvių kilmės kanadietis, esą dirba banke ir laisvu laiku rūpinasi savo mėnraščiu, kuris "palengva skęsta, nors skaitytojų skaičius pamažu auga". Jo darbuotojai esą mėgėjai savanoriai, niekieno neapmokami. Leidėjas Urbonas kas mėnesį stokojąs apie $250. "Ir jeigu jis neras angelo arba žmogaus, kuris tiki į jo skleidžiamas vertybes, laikraštis turbūt sustos ėjęs šią vasarą". Norintiems paremti šį laikraštį, kol dar nevėlu, P. Worthingtonas nurodo ir paramai siųsti adresą: "Speak Up", Box 272, Station B, Toronto M5T 2W2. Metinė prenumerata — $7.50.

Tradicinis šiupinys, rengiamas Mažosios Lietuvos Moterų Draugijos, įvyko vasario 28 d. Prisikėlimo par. salėje. Sveikinimo žodžiu jį pradėjo E. Jankutė. Vakaro pranešėja p. Baltaduonienė pakvietė p. Lasienę paskaityti ištraukų iš Donelaičio "Metų". Kun. Aug. Simanavičiui, Prisikėlimo par. klebonui, sukalbėjus maldą, ant stalų pasirodė šiupinys su kitais valgiais. Pasivaišinus p. Baltaduonienė priminė, kad Marija ir Jonas Dambarai mini vedybinę 25-rių metų sukaktį. Dalyviai jiems sugiedojo "Ilgiausių metų". Meninėje dalyje pasirodė gintariečių dainininkės, palydimos akordeonu A. Kaminsko, Asta Šernaitė (skaitė Maironio "Jūratė ir Kastytis"), Rūta Meiklejohn (pianinu atliko Sibelijaus kūrinį), jaunesniųjų jūrų skaučių grupė (atliko jūreiviškas dainas) ir mažytės skautukės (pašoko jūreivių šokį). P. Baltaduonis ir p. Šernienė tvarkė laimikiais gausią loteriją. Laimikių tarpe buvo kūriniai — dail. Dagio, dail. A. Tamošaitienės ir dail. H. Žmuidzinienės. Rengėjos reiškia nuoširdžią padėką visiems menininkams, programos atlikėjams, talkininkams ir dalyviams.

V. Anysienė

Vl. Pūtvio šaulių kuopos susirinkimas įvyko vasario 25 d. Toronto LN. Dalyvavo 33 nariai-ės. Pranešimus padarė valdybos nariai. Šiemet kuopa švenčia 25 metų veiklos sukaktį. Tai sukakčiai ruošiamas Romo Kalantos reljefas, kuris bus laikomas Toronto Lietuvių Namų Gedimino pilies menėje. Projektas kainuos apie $1,500. Kuopos nariai-ės tuoj suaukojo apie $300. Numatyta kreiptis į lietuviškąją visuomenę ir lietuviškas organizacijas.

Šaulių susirinkimuose įnešama kuopos vėliava, ir susirinkimas vyksta garbės sargybai stovint. Pagerbtas šaulių s-gos kūrėjas Vl. Pūtvis-Putvinskis jo 50 m. mirties sukakties proga. Žodžiu kūrėją apibūdino V. Bačėnas.

Latvių savaitraštis "Latvija-Amerika" 8 nr. plačiai aprašė Vasario 16 iškilmes — priėmimą Prisikėlimo salėje ir minėjimą Anapilio salėje. Aprašyme iškeliamos pastangos padėti Lietuvos disidentui Viktorui Petkui. Prie aprašymo pridėtos nuotraukos — grupės, vaizduojančios politinius kalinius, ir trijų lietuvaičių, pasipuošusių tautiniais drabužiais. Nuotraukos ir dalis aprašymo — Aleksandro Kalniušo.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos žinios

— Vasario 16 d. iš AV šventovės palaidota Marija Daunoravičienė, 52 m. amžiaus. Paliko liūdintį vyrą Stasį, 8 vaikus ir 3 seseris. — Vasario 14 d. mirė Albertas Kleiza, 71 m. amžiaus. Palaidotas vasario 19 d. — Lietuvoje mirė Stasio Vaicekausko tėvas Jurgis.

— Kovo 4, sekmadienį, atšvęsta Tikinčiosios Lietuvos Diena ir šv. Kazimiero šventė. Padaryta speciali rinkliava religinei šalpai.

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus susirinkimas įvyko seselių namuose. Paskaitą skaitė dr. Jūratė Ciplijauskaitė — Tanner. Šis skyrius rengia spaudos vakarą kovo 31, šeštadienį, su įdomiu montažu ir atitinkama paskaita. Juo bus paminėta 75 metų lietuviškos spaudos atgimimo sukaktis.

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Klebonas kun. dr. F. Jucevičius išvyko atostogų porai savaičių į P. Ameriką. Jį pavaduoja kun. St. Kulbis, SJ.

— Gavėnios rekolekcijos visai parapijai bus balandžio 5, 6 ir 7 dienomis. Mišios rekolekcijų dienomis bus 7.30 v. vakaro, po jų — pamokslas. Rekolekcijų vedėjas — kun. Juozas-Jonas Bacevičius, pranciškonas. Rekolekcijų pabaiga — Verbų sekmadienį 11 v. Mišiomis.

— "Le Devoir" dienraštyje buvo išspausdinti trys straipsniai apie Latviją, Estiją ir Lietuvą. Jų vertimai bus išspausdinti "T. Žiburiuose".

Mūsų kredito unijos narei
a†a Onai Motūzienei
mirus, jos sūnui JUOZUI, dukrai BERTAI, broliui JUOZUI, seseriai BERTAI su šeimomis bei visiems kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

LITAS **MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA**

1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0 %	Asmenines	11.5 %
Taupomąsias s-tas	9.25 %	Nekiln. turto	11 %
Pensijų planas	9 %	Čekių kredito	12 %
Term. ind. 1 m.	10.25 %	Investacines nuo	12 %

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

SVARBU

namų draudime turėti vagystės draudimą inventoriui.

Įsidėmėtina,

kad visos draudimo bendrovės draudžia tik $1000. Prie bendro draudimo kailinius ir brangenybes vagystės atveju.

Todėl reikia apdrausti kailinius ir brangenybes priediniu draudimu.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Tel.: 722-3545

Hamiltono kredito kooperatyvas "Talka" paaukojo nemažą sumą pinigų Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungai. Ji nuoširdžiai dėkoja už parėmimą jaunimo darbų, kurie tos paramos dėka galės būti plečiami.

Skautų "Tulpės" draugovė nuoširdžiai dėkoja Anapilio Moterų Būreliui už piniginę paramą. "Tulpės" draugovei priklauso berniukai ir mergaitės nuo 3 iki 6 metų amžiaus. Sueigos vyksta kas antrą sekmadienį po pamaldų Anapilyje.

Vienas torontietis š. m. pradžioje parašė laišką Sov. Sąjungoje kalinamam disidentui Viktorui Petkui. Kadangi laiškas buvo registruotas ir su privalomu atsakymu, gautas Toronte atvirukas, kuriame rusų kalba pažymėta, jog laiškas adresatui įteiktas 1979 m. sausio 23 d. "pagal įgaliojimą". V. Petkaus adresas: 00020 G. Vladimir 20, Učrečdenije OD-IST-2, USSR.

"Linguaphone" institutas, privati kalbų mokymo įstaiga, kuri jau dirba Anglijoje per 50 metų, atidarė Toronte pagrindinę įstaigą. Naujai kalbai mokytis yra paruoštos balso juostelės ir 2 ar 3 kalbos mokymosi knygos. Įskaitant balso rekorderį, knygas, balso juosteles ir namų darbų taisymus, kursas kainuoja $195. Lietuvių kalbos kurso nėra. Įstaigos adresas: 112 Merton St., Toronto, Ont. M45 1A1. Tel. (416) 482-2006.

Toronte išeinantis lenkų savaitraštis "Kurier Polsko-Kanadyjski" 8 nr. išspausdino žinutė apie Lietuvos nepriklausomybės šventės iškilmes — priėmimą Toronto Prisikėlimo par. salėje ir minėjimą Anapilio salėje.

"The Toronto Sun" vasario 28 dieną išspausdino Luboro J. Zinko straipsnį "Let's stop this hypocrisy". Jame autorius rašo apie baltiečių vakarus Kanados parlamento rūmuose. Esą baltiečiai turi gerus ryšius su valdžios sluogsniais ir pralenkia net žydus. Neigiama jų pusė esanti ta, kad daugelis parlamento bei vyriausybės narių, kurie dalyvauja baltiečių vakaruose ir sako prakalbas laisvės tema, draugauja ir su baltiečių pavergėjais rusais. Tai esanti veidmainystė, į kurią nekreipianti dėmesio Kanados Baltiečių Federacija ir kviečianti bei gerbianti tokius dviveidžius politikus.

Rašinio autorius L. J. Zink yra konservatorių partijos žmogus, buvęs kandidatu į parlamento atstovus. Jis ypač kritiškai vertina baltiečių veikėjus, kurie lenkiasi (Kanados) vyriausybei, gražiai kalbančiai apie žmogaus teises, bet draugaujančiai su didžiausios priespaudos režimu, žmogaus teisių priešu. Baltiečių gi veikėjai, atrodo, galvoja kitaip: norint padėti pavergtiems Baltijos kraštams, reikia kalbėti su esama krašto valdžia, kokia ji bebūtų, ir ją informuoti apie esamą būklę.

• **Venki smalsaus žmogaus, nes jis yra plepys (Horacijus).**